

Νεογραφία

ΑΡΙΘ ΦΥΛΛΟΥ 43
4 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1939-Δ΄

Ἡ Νεολαία

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, διοικου-
μένου ὑπὸ Ἀνωτάτου Διοικητικοῦ Συμβουλίου
προεδρευομένου ὑπὸ τῆς Α.Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ
τῆς Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ, ὅστις
καὶ ἐκπροσωπεῖ ταύτην, ἀναπληρούμενος ὑπὸ
τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου
κ. ΑΛΞ. ΚΑΝΕΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ 1.—ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΛΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Ὁδὸς Λεωχάρους 19 (Β' δροφός)
Ἀριθ. Τηλεφ. 32-094

ΑΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Ὁδὸς Λεωχάρους 19

Ἀριθ. Τεύχους 43—4 Αὐγούστου 1939

ΤΙΜΗ Δραχ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

Διὰ πάσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνητε ἀποδείξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Γεν. Γραμ-
ματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗ Συνταγματάρχου ἐ.ἀ. καὶ τὴν σφραγίδα τῆς Ε.Ο.Ν.

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Μελῶν καὶ μὴ
μαθητῶν μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Ἑσωτερικοῦ) Δρ. 160—200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ » 80—100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ » 40—50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Λίρ. Ἀγγλίας 1
Ἀμερικῆς Δολ. 6
Αἰγύπτου Λίρ. 1

Διὰ Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιω-
τικοῦ Δικαίου (Δήμους, Κοινότητες):
ΕΤΗΣΙΑ Δραχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Γεν. Γραμματεῖαν Ε.Ο.Ν., Πλατ. Συντάγματος

Νέοι τῆς Ἑλλάδος

Ἡ «Νεολαία» εἶναι τὸ μοναδικὸν περιοδικόν, τὸ
ὁποῖον διὰ τῆς πλουσίας ὕλης του, τῆς ἐθνικῆς, ἱστο-
ρικῆς καὶ ἐγκυκλοπαιδικῆς, τῶν ψυχαγωγούντων ἀλλὰ
καὶ ἡδικοποιούντων ἀναγνωσμάτων του, δὲν ἀπομα-
κρύνει τὸν ἀναπαυόμενον μαθητὴν ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ
κύκλου, ἀλλὰ τούναντίον τονώνει καὶ τὰς γνώσεις καὶ
τὸ πνεῦμα του, ὥστε ἀκόπως νὰ συνεχίζη τὰς σπου-
δάς του.

Ἐπίσης οἱ Φαλαγγῖται καὶ οἱ Σκαπανεῖς, αἱ Φαλαγ-
χίτισσαι καὶ αἱ Σκαπάνισσαι μὲ τὴν «Νεολαίαν», ἐκτὸς
τῶν ἄλλων, διατηροῦσι πλήρη τὸν πνευματικὸν των σύν-
δεσμον πρὸς τὴν ὅλην Ὀργάνωσιν, τὴν κίνησιν τῆς
ὁποίας εἰς ὅλα τὰ πεδία τῆς δράσεώς της παρέχει μὲ
τόσην ἐνημερότητα ὡς ἐπίσημον ὄργανόν της.

Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐργαζομένη νεότης εἰς τὴν «Νεολαίαν»
εὐρίσκει ἐκεῖνο ἀκριβῶς, τὸ ὁποῖον τὴν προάγει πνευ-
ματικῶς καὶ ἡθικῶς καὶ τὴν ἐνισχύει εἰς τὸ κύριον
ἔργον της.

Ἡ «Νεολαία» εἶναι τὸ περιοδικὸν τὸ ὁποῖον συνιστᾷ
ὁ Ἀρχηγὸς ὡς τὸν πολύτιμον πνευματικὸν σύντροφον
ὅλων τῶν Νέων τῆς Ἑλλάδος.

ΣΤΟ 4^{ΟΝ} ΕΤΟΣ ΤΗΣ 4^{ΗΣ} ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Τὸ Αὐγουστιανὸ Κράτος καὶ μαζί του ἡ Ἑλλάς κι' ὅλοι μας, κάμπτομε αὐτὴν τὴν στιγμὴν τὸ τέταρτον ἔτος τῆς Μεταβολῆς. Μιάς Μεταβολῆς, ποὺ δὲν εἶναι νὰ τὴν κρίνωμε τώρα, ὄχι μονάχα διότι δὲν ἔμπορεῖ νὰ κρίνεται πρόχειρα, σὲ ἓνα ἄρθρο, ἓνα γεγονὸς ποὺ εἶναι ἀφετηρία νέας περιόδου ἱστορίας, ἀλλὰ καὶ δι' ἓναν ἄλλον ἀκόμη λόγον. Διὰ τὸν λόγον ὅτι ἡ Μεταβολὴ τῆς 4ης Αὐγούστου τοῦ 1936 δὲν ἔχει ἀκόμα συμπληρώσει τὸν κύκλον τῆς. Δὲν ἔχει ἀποκρυσταλλώσῃ τὴν μορφήν τῶν θεσμῶν τῆς. Εὐρίσκεται εἰς τὸ στάδιον τοῦ γίνεσθαι, «ἐν ροῇ». Ἡ ροὴ τῆς ἔχει ὀλην τὴν ἔντονον ὁρμὴν καὶ τὸν δυναμισμόν τῶν νέων φαινομένων. Δὲν εἶναι, ἐπομένως, καὶ δι' αὐτὸν τὸν λόγον, δυνατόν νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὸν ἔλεγχον καὶ εἰς τὴν ἀνατομίαν τῆς κριτικῆς. Ἡ κρίσις συλλαμβάνει καὶ ἀνατέμνει καὶ ἀναλύει στατικά φαινόμενα. Διὰ νὰ ἐκτιμήσῃ καὶ νὰ κρίνῃ κανεὶς ὀληθινὰ καὶ δίκαια τὴν Αὐγουστιανὴν Μεταβολὴν δὲν φθάνει ἡ κρίσις. Χρειάζεται κάτι ἀκόμα: Διαισθησις καὶ προφητικὴ ἔξαρσις τὴν ὅση θὰ ἔφθανε διὰ νὰ συλλάβῃ τὴν δυναμικὴν τῆς φορᾶν.

Ἐοῦς τῶν νέων, τῶν παιδιῶν, ποὺ μεγαλώνετε μέσα στὴν ἀτμόσφαιρά τῆς, ποὺ ἐξήσατε τὴν πνοή τῆς, ὁμοίαν μὲ ριπὴν αὐρας ἑαρινῆς, ποὺ τὴν στέλνουν τρικυμισμοὶ ἀπὸ ἀγνώστους θαλάσσας, δὲν σὰς λείπει οὔτε ἡ διαίσθησις, οὔτε ἡ προφητικὴ ἔξαρσις. Αἱ καρδιαὶ σας, ποὺ δὲν τὰς ἐμάρανε τὸ σαράκι καὶ ἡ κατάρρα τοῦ αἰῶνος—ὁ δισταγμὸς—δλάνοιχτες καθὼς εἶναι εἰς τὰ μηνύματα τῆς αὔριον, μαντεύουν καθαρώτερα παρ' ὅσο ὁ νοῦς τὴν φορὰ καὶ τὴν ὁρμὴ τῆς. Καὶ τὴν μαντεύουν ὀρθῶς. Καὶ εἶναι αὕτη, ἡ ὀρθὴ μαντεία τῶν καρδιῶν σας, ἡ αἰτία ποὺ ἡ Αὐγουστιανὴ Μεταβολὴ εἶναι περισσότερο ἰδικὴ σας, παρὰ τῆς γενεᾶς ποὺ τὴν ἐπραγματοποίησε. Καὶ τοῦτο ὄχι διότι δὲν ἦτο ἡ γενεὰ ἐκείνη δυνατὴ καὶ μεγάλη—τὰ κατωρθώματά τῆς διαφεύδουν κάθε τέτοιαν ἰδέαν—ἀλλὰ διότι αἱ ἀτυχίαι καὶ αἱ δοκιμασίαι τῆς τῆς ἔχουν ὑποσκάψει βαθύτατα τὴν δύναμιν τῆς πίστεως τῆς.

Εἶπαμε πὼς δὲν πρόκειται νὰ κρίνωμε. Καὶ τὸν ἐξηγήσαμε τὸ λόγο. Ἀλλὰ διατὶ τάχα μᾶς ἐχρειάσθη ἡ κρίσις; Δὲν μᾶς φθάνει τὸ ἀδιαφιλόνικτον γεγονὸς

αὐτό, ποὺ τὸ ὁμολογοῦν κι' ἐκεῖνοι ἀκόμη ποὺ δὲν ἐσυγχώρησαν τὴν 4ην Αὐγούστου, διότι τοὺς ἔχει καταλύσει καὶ καταργήσῃ—τὸ γεγονὸς ὅτι τρία τώρα χρόνιά ἀδιάκοπα καὶ μὲ τὸν ἴδιον ἔντονον καὶ σταθερὸ ρυθμὸ, ὁ τόπος αὐτός, μέρα μὲ τὴν ἡμέρα, αὐξάνει καὶ κραταιώνεται εἰς δύναμιν πνεύματος καὶ ὕλης καὶ ἡ αὐξήσις αὕτη καὶ ἡ κραταίωσις του εἶναι καθαρῶτα αἰσθητὰ καὶ εἰς τὴν καθημερινὴν ζωὴν τῶν πολιτῶν του καὶ εἰς τὸ πνεῦμα καὶ εἰς τὸ φρόνημα τοῦ λαοῦ καὶ εἰς τὴν διεθνὴ βαρύτητα τῆς Χώρας;

Τὸ ξεύρετε καλὰ ὅτι αἱ Πατρίδες δὲν αὐξάνουν πάντοτε κατ' ἔκτασιν, οὔτε δοξάζονται μόνον μὲ κατὰκτῆσεις καὶ ἐπεκτάσεις. Αὐξάνουν ἐπίσης κατὰ πυκνότητα. Κατὰ ἀρτίωσιν μέσων καὶ δυνάμεων, καὶ αὐτὸς ὁ δεῦτερος τρόπος αὐξήσεως τῶν Πατρίδων—χωρὶς νὰ εἶναι ὀλιγώτερον ἐπίπονος καὶ δυσχερὴς—πλεονεκτεῖ ἀπὸ ἀπόψεως μονιμότητος καὶ ἀσφαλείας. Ἡ τριετία ποὺ κλείει σήμερα εἰς τὴν Ἑλλάδα σημειώνει μίαν περίοδον ἐντατικῆς εἰρηνικῆς πυκνώσεως, πρωτοφανῇ εἰς τὴν νεωτέραν μας ἱστορίαν. Οἱ καρποὶ τῆς πυκνώσεως αὐτῆς, μ' ὅλο ποὺ ἤδη ἀπὸ τὸν πρῶτον χρόνον εἶχαν γίνεαι αἰσθητοί, ἀργοῦν ἀκόμη νὰ φθάσουν εἰς τὴν τελείαν τῶν ἀπόδοσιν. Ὅμως ἀπὸ τώρα ὑπάρχει καὶ εἶναι διάχυτον εἰς τὴν ζωὴν μας ἓνα πνεῦμα εὐφορίας, ποὺ ἔχει, βέβαια, σχέσιν καὶ μὲ τὴν ἀνοδὸν τῶν ὀλικῶν δυνάμεων καὶ τῶν ὄρων τῆς ὀλικῆς ζωῆς τοῦ λαοῦ, ἀλλὰ ποὺ δὲν παύει μ' ὅλο αὐτὸ νὰ εἶναι εὐφορία ψυχῆς. Καὶ ἡ εὐφορία αὕτη ἀναλύεται εἰς μείζονα αὐτοπεποίθησιν: εἰς ἡύξημένην ἐμπιστοσύνην. Τέλος εἰς πίστιν εἰς τὰς φυσικὰς δυνατότητας, ποὺ ὑπάρχουν μέσα εἰς τὸν σύνθετον αὐτὸν χώρον ποὺ εἶναι ἡ Πατρίς ὡς γῆ, ὡς φυσικὸς πλανῆτης καὶ ὡς ἀνθρώπινον πλῆρωμα.

Φυσικὰ αὕτη ἡ εὐφορία καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη καὶ ἡ πίστις δὲν ἀπεκτήθησαν μὲ τὴν κίνησιν κάποιου μαγικοῦ ραβδιοῦ, ὅπως γίνεται εἰς τὰ παραμύθια. Ἐχρειάσθη ν' ἀναλωθῇ κόπος πολὺς καὶ σκέψεις μακραὶ καὶ ἀνήσυχος μέριμνα καὶ ἀγρυπνία θελήσεως. Ἐχρειάσθη ἀκόμη ἔξαρσις καὶ πνοὴ καὶ πάθος καὶ ἀγάπη πολλή καὶ θερμή. Ὅλα αὐτὰ ὑπῆρξαν καταβολαὶ τοῦ Ἀρχηγοῦ. Ἐνὸς Ἀρχηγοῦ, ποὺ ἐφύλαξεν ὀλην τὴν πληρότητα τῆς σοφίας καὶ τῆς πείρας μιᾶς ἀγωνιστι-

κῆς καὶ ἐργώδους ζωῆς, διὰ νὰ τὴν μετατρέψῃ, ὅταν ἐσημάνεν ἡ ὥρα του, εἰς γόνιμα ἔργα. Ἐχρειάσθη ἀκόμα, διὰ νὰ γίνουν ὅλα αὐτά, νὰ προηγηθῇ ἓνα ξεκαθάρισμα ἰδεῶν καὶ ἀντιλήψεων, τῶν ἰδεῶν καὶ τῶν ἀντιλήψεων ποὺ ἐκυριάρχησαν — μὲ βραχείας μόνον φωτεινὰς παρεμβολάς, — εἰς τὴν ζωὴν τῆς Χώρας, τὴν πολιτικὴν, τὴν κοινωνικὴν, τὴν οἰκονομικὴν ἐπὶ ἓνα αἰῶνα, ἀπὸ τῆς καταβολῆς τοῦ νέου Ἑλληνικοῦ Κράτους.

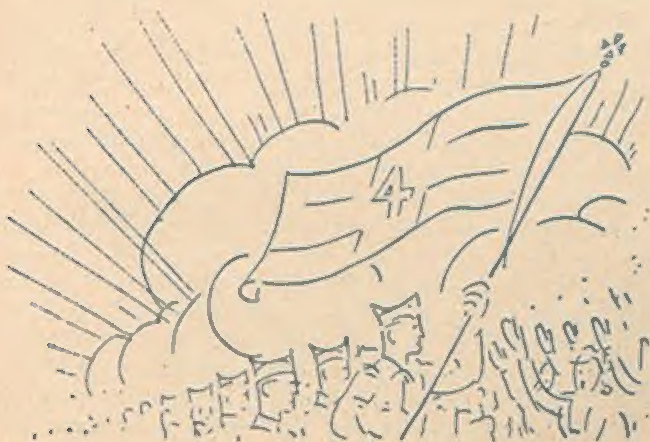
Καὶ ἔπρεπε ν' ἀρχίσωμε ἀπὸ τὸ ξεκαθάρισμα αὐτό. Διότι τίποτε ποὺ ν' ἀξίξῃ τὸ ὄνομα τῆς δημιουργίας δὲν ἔχει ἐπιχειρηθῇ ποτὲ εἰς τὴν γῆν καὶ εἰς τὸν κύκλο τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς, χωρὶς προηγουμένως νὰ φωτίσῃ τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν τῶν ἐπιχειρούντων μίαν νέαν ἰδέαν. Ἀξίζει τὸν κόπο νὰ ἐξηγήσωμεν ἐδῶ, τὴν ὥραν αὐτὴν τὴν ἐπίσημον καὶ πανηγυρικὴν, τὰς βασικὰς ἰδέας, κάτω ἀπὸ τὸ σημεῖον τῶν ὁποίων ἐπεχειρήθη τὸ σύνολον τῶν βασικῶν ἀλλαγῶν, ποὺ ὅλες μαζὶ ἐκφράζουν καὶ ἐξηγοῦν αὐτὸ ποὺ ἐσυνήθισαμε ν' ἀποκαλοῦμε Μεταβολὴν τῆς 4ης Αὐγούστου.

Πρὸ τῆς 4ης Αὐγούστου εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐκυριαρχοῦσαν αἱ πλέον ἀλλόκοτοι καὶ ἀφύσικοι ἀντιλήψεις δι' αὐτὸ ποὺ ἀποτελεῖ τὸν φυσικὸν χώρον τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος. Τὸν χώρον ποὺ τὸν ἀπαρτίζει ἡ γῆ, αἱ ἀκταὶ μας, αἱ θάλασσαι — διὰ τὴν ζωτικὴν του ἀξίαν, διὰ τὸν πλοῦτον ποὺ περιέχει. Ἀκόμα καὶ διὰ τὰς ἱκανότητας τοῦ ἀνθρωπίνου πληρώματός του, τῆς ζωντανῆς δηλαδὴ δυνάμεως, τοῦ Λαοῦ, ποὺ ρόλος του ἦτο νὰ γονιμοποιῇ καὶ νὰ καρποῦται διὰ τὴν συντήρησιν καὶ τὴν πρόδόν του τὰς πηγὰς τῶν φυσικῶν θησαυρῶν τῆς Χώρας. Ἐπὶ ἑκατὸ χρόνια, μὲ ὀλίγας φωτεινὰς ἐξαιρέσεις, ὁ κόσμος ποὺ ἐκυβέρνησε τὸν τόπον αὐτόν, προεκτείνων τὴν ἰδικὴν του νωθρότητα σκέψεως καὶ φαντασίας, ἐξελάμβανε τὴν Ἑλλάδα περιόπου ὡς ἓνα τόπον μεγάλων ἱστορικῶν ἀναμνήσεων καὶ καλλιτεχνικῶν ἐρειπίων, φυσικῶς πτωχόν, ἀνίκανον νὰ ἐπαρκέσῃ μὲ τοὺς πόρους του εἰς τὴν συντήρησιν τῶν κατοίκων του. Ἐνα μουσεῖον πεθαμένης δόξης, καὶ τὸν Λαόν της, λαὸν «εὐγενῶν» παρασίτων, ἀκατάλληλον διὰ τὸν δημιουργικὸν μόχθον. Ἀνάξιον νὰ φιλοδοξήσῃ ἄλλον ρόλον εἰς τὴν ἱστορίαν, ἀπὸ τοῦ νὰ συντηρῇ καὶ νὰ φρουρῇ τὰ ἀρχαῖα ἐρεῖπια τῆς Χώρας του, καὶ ν' ἀποζῇ, ὅσον τὸ δυνατόν ν' ἀποζῇ, ἀπὸ

τὰς εἰσφορὰς τῶν ἐπισκεπτῶν τῶν ἐρειπίων αὐτῶν, ἀφήνων τὰ δημογραφικὰ του πλεονάσματα νὰ διαρρέουν διασπειρόμενα καὶ τυχοδιωκτοῦντα ἀνὰ τὰς πέντε Ἠπείρους. Καὶ ἂν ἔπεσε, ὅπως ἔπεσε καὶ κατελύθη, ἡ ἔκπτωσις καὶ ἡ κατάργησις του, πρὶν τὴν πιστοποίησιν τυπικῶς ἡ Αὐγουστιανὴ Μεταβολή, εἶχε προηγηθῇ μὲ τὴν ἀντίθεσιν καὶ τὴν σύγκρουσιν εἰς τὴν ὁποίαν περιῆλθεν ὁ κόσμος αὐτός πρὸς τὰς ζωντανὰς δυνάμεις τοῦ ἔθνους, πρὸς τὰ ἐργαζόμενα δηλαδὴ στρώματα τοῦ Λαοῦ, πρὸς τὸν κόσμον τῶν γεωργῶν, τῶν τεχνιτῶν, τῶν βιομηχάνων καὶ τῶν ἐργατῶν, τῶν ὁποίων κάθε ἐπιτυχία καὶ κάθε νίκη ποὺ ἐπραγματοποιεῖτο εἰς βάρος τῶν ἰδικῶν του θεωριῶν, πολὺ συχνὰ εἰς πείσμα τῆς ἀντιδράσεώς του, εἰς ὅλα τὰ ἐπίπεδα τῆς παραγωγικῆς δημιουργίας, ἦτο καὶ μία ἰδικὴ του χρεωκοπία. Καὶ ἂν εἶναι, ὅπως εἶναι καὶ ὅπως τὴν ἀναγνωρίζομε ὅτι εἶναι, ἡ 4η Αὐγούστου ἐπανάστασις, ἡ ἐπαναστατικότης τῆς ὑπάρχει εἰς τὴν κατάργησιν τοῦ κόσμου αὐτοῦ, ποὺ δὲν ἐρρίζωσε ποτὲ εἰς τὸ βάθος τῆς ζωῆς τοῦ Λαοῦ τῆς Χώρας αὐτῆς, ἀλλὰ ἐφυτοζώησεν εἰς τὴν ἐπιφάνειάν της, ἐπάνω εἰς τὰς ἀδυναμίας μας, ἐπάνω εἰς τὴν ζωικὴν μας ἀπειρίαν, ὅπως φυτοζωοῦν τὰ παράσιτα καὶ τὰ σαπρόφυτα ἐπάνω εἰς τὸν φλοιὸν τοῦ δένδρου. Τὸ ὅτι αὕτη εἶναι ἡ διάγνωσις καὶ τὸ ὅτι ἡ διάγνωσις μας εἶναι ἀκριθῆς, πιστοποιεῖται ἀκόμη ἀπὸ ἓνα ἄλλο χαρακτηριστικὸ φαινόμενον τῆς Αὐγουστιανῆς Μεταβολῆς. Ἀπὸ τὴν εἰρηνικότητα καὶ τὴν εὐχέριαν μὲ τὴν ὁποίαν συνετελέσθη καὶ ἀπὸ τὸ γεγονός, ὅτι δὲν ἐχρειάσθη διὰ νὰ ἐπιβληθῇ κανένας βίαιος σάλος, ἀπὸ ἐκείνους ποὺ συνοδεύουν συνήθως τὰς πολιτειακὰς μεταβολὰς εἰς ὅλον τὸν Κόσμον. Ἀπὸ τὸ γεγονός, ὅτι δὲν ἐχρειάσθη νὰ θίγῃ τίποτε ἀπὸ ὅλα ἐκεῖνα ποὺ ἀπετέλουν ζωτικὰς ἀξίας τοῦ ἔθνους. Τὸ ἐπιφανειακὸν σαπρόφυτον ἀπεκόπη καὶ ἐξεδύληθ' χωρὶς ἔντονον προσπάθειαν, χωρὶς ἀγῶνα, καὶ ἡ ἀποκοπὴ του δὲν ἔθιξε, παρὰ ἀνεπαισθήτως, τὸν φλοιὸν τῆς ἐθνικῆς ζωῆς. Ἔτσι ἐξηγεῖται ἀκόμη καὶ ἡ ταχύτης, μὲ τὴν ὁποίαν ὁ κορμὸς τοῦ ἐθνικοῦ δένδρου ἀντέδρασε καὶ ἀναλαμβάνει καὶ ἀνδρούται, ὥστε νὰ ἡμποροῦμε νὰ ἐγκανχώμεθα, ἔπειτα ἀπὸ τόσον ὀλίγον χρόνον, μὲ τὴν εὐφορίαν ποὺ διαπιστώνομε καὶ ποὺ παντοῦ ἄλλοῦ θὰ ἦτο ἀκατανόητος καὶ ἀνεξήγητος. Ἔτσι ἐξηγεῖται, τέλος, ἡ εὐχέριαν μὲ τὴν ὁποίαν ἀποκατεστάθη ἡ ἐνότης καὶ ἡ κοινωνικὴ εἰρήνη εἰς μίαν Χώραν, ποὺ πρὸ τριῶν ἀκόμη ἑτῶν ἐφαίνετο ἀμεσώτατα ἀπειλούμενη ἀπὸ διπλὴν ἐμφύλιον σύρραξιν. Τὴν μίαν ποὺ παρεσκεύαζον ἑτεροκίνητοι αἱ σκοτεινὰι δυνάμεις ποὺ συνεκρότησε καὶ ἐδῶ, ἐπωφελομένη τῆς κρατικῆς ραθυμίας, ἡ παγκόσμιος ἀνατρεπτικὴ ὀργάνωσις, καὶ τὴν ἄλλην, ποὺ ἐζήτουν νὰ ἐξαπολύσουν αἱ χρονίως συντηροῦσαι, πρὸς ἴδιον ὄφελος, ἓνα ἀδικαίωτον ἐσωτερικὸν διχασμὸν, πολιτικὰι φατρίαι.

Σήμερον, τὴν στιγμὴν ποὺ κάμπτομε τὸ τέταρτον ἔτος ἀπὸ τῆς ἱστορικῆς Μεταβολῆς, δικαιοῦμεθα, χωρὶς περιττὴν ἑκπαρσιν ἀλλὰ καὶ μὲ ὅλην τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἀξίας τῆς συντελεσθείσης δημιουργίας, ν' ἀνακεφαλαιώσωμε ἐποπτικὰ τὰς ἰδέας ποὺ ἐνέπνευσαν, ἐγονιμοποίησαν καὶ κατευόδωσαν τὸ ἔργον μας.

Μᾶς καταλογίζουν ὅτι κατελύσαμε τὰς ἐλευθε-

ρίας του Λαού, και όφειλομε νά έπανορθώσωμε την παρηνόησιν. Διότι πέραν τής συμβατικότητος αϋτής ταύτης τής ιδέας τών έλευθεριών, ή ένστασίς μας εις τó σημείον αϋτό είναι βαθυτέρα. Θά μάς ήτο εύκολον, πολύ εύκολον, ν' άμφισβητήσωμε την φιλαλήθειαν του περι έλευθεριών μύθου. Άλλά αϋτό οδηγεί εις θεωρητικήν άπεραντολογίαν. Άλλως τε ή κατηγορία είναι βασικώς άτοπος. Άπλούστατα διότι δέν ήμπορεί νά γίνεται λόγος περι καταργήσεως τών έλευθεριών του Λαού, την στιγμήν που ήμείς κατηγορήσαμε την πλασματικήν έννοιαν του Λαού, όπως τόν έννοεί ó Κοινοβουλευτισμός. Τόν κατηγορήσαμεν ως συμβολικόν φορέα και ως σκοπόν τής πολιτικής ενεργείας, διότι τόν αντικατεστήσαμε με τó "Έθνος. Κατηργήσαμεν αϋτό τó ρευστόν, τó παροδικόν και τó άπροσδιόριστον, τó όποϊον—και άν τó πάρωμεν άκόμη ως σύνολον, που δέν θά ήτο σωστόν, άφού ó Κοινοβουλευτισμός δέν τó αντιλαμβάνεται άλλως, παρά ως συμβατικήν πλειονότητα του σώματος τών εκλογέων,—δέν αντιπροσωπεύει παρά τάς διαθέσεις και τάς ροπάς μιās ώρισμένης στιγμής, διά νά τοποθετήσωμεν εις την θέσιν του τó αϊώνιον "Ον, που αϋτό μόνον, εις την διάρκειάν του, δικαιούται νά είναι ó φορεύς και τó άντικείμενον τής πολιτικής δημιουργίας. Άπό την αντικατάστασιν αϋτήν έπήγασαν όλαι αι πράξεις μας και μεταξύ αϋτών ή βασιικωτέρα όλων: "Η έπιβολή εις όλας τάς εκδηλώσεις τής ζωής τής Χώρας τ ο υ ζ υ γ ο υ έ ν ό ς ρ υ θ μ ο υ έ ν ι α ί ο υ κ α ι έ ν ό ς σ κ ο π ο υ. "Εάν ó ζυγός τής τάξεως, που διακρίνει την κοινωνίαν από την άγέλην, είναι δουλεία, είναι άληθές ότι κατηργήσαμεν τάς έλευθερίας "Εάν ó ζυγός τών ένιαίων σκοπών και τής ένιαίας προσπάθειας και ó συντονισμός και ή έναρμόνις όλων τών δυνάμεων και όλων τών Ικανοτήτων, διά την πραγματοποίησιν μείζονος αποτελέσματος, δέν είναι ή ύψηλοτέρα έκφρασις τής έλευθερίας, ή κατηγορία που μάς έπιρρίπτουν είναι όρθή. "Επειδή έλυτρώθημεν και έλυτρώσαμεν συγχρόνως τó Κράτος από την υποχρέωσιν του νά μερίζεται και νά δουλώνεται εις την πλειοψηφίαν τών ψηφοφόρων, νά ρυθμίζει τάς πράξεις του κατά τάς απαιτήσεις των, κατωρθώσαμε ν' αύξήσωμε και την έπιβολήν και την δύναμιν, αλλά και την άπόδοσιν του Κράτους. "Αν αϋτό είναι κατάργησις τών έλευθεριών, την δεχόμεθα την κατηγορίαν χωρίς φόβον. "Αν διότι άπηλλάξαμε τó Κράτος από την δουλείαν, εις την όποιαν έτέλει άπέναντι του άνευθύνου ψηφοφόρου, του όποιου με φανακισμούς, εις στιγμάς όχλικής φοράς και διανοητικής κραϊπάλης, υπέκλεπτε την έμπιστοσύνην ό πρώτος τυχόν τραπεζορρήτορας και τó εκάμαμε αϋτό διά νά θέσωμε λυτρωμένον και ηύξημένον τó κύρος και την δύναμιν του Κράτους εις την αποτελεσματικήν υπηρεσίαν του συνόλου τών "Ελλήνων, τών νέων και τών γερόντων, τών άνδρών και τών γυναικών, εκείνων που έψήφισον και που δέν είχαν ψηφον, και, περισσότερον άκόμη, εκείνων που ήγωνίσθησαν και έζησαν δημιουργούντες επί τριανταπέντε αιώνας την "Ελληνικήν Ιστορίαν και εκείνων που θά την συνεχίσουν έφ' όσον θά ύπάρχη ό Κόσμος, έπεβάλαμε τυραννίδα, τόν δεχόμεθα ύπερφάνως τόν τίτλον τών τυράννων. Ούτε θά είμεθα

άσφαλώς ήμείς, δέν θά είναι δηλ. τó καθεστώς τής 4ης Αύγουστου, ή μόνη τυραννίς εις την Ιστορίαν, που έθεμελίωσεν αναγέννησιν. "Οπωσδήποτε είμεθα πρόθυμοι νά όμολογήσωμεν ότι ήσκήσαμεν αϋστηράν την έπιβολήν και την δύναμιν του Κράτους έναντίον πάσης κακοποιού και διαλυτικής μανίας. "Εναντίον τών όργάνων τής κοινωνικής ανατροπής. "Εναντίον τών έχθρών τής τάξεως και τής κοινωνικής ειρήνης. "Εναντίον τών ανθρώπων που, παρασιτούντες εις την άτμόσφαιραν του καφενείου, έλάμβανον τó θράσος όχι μόνον νά όμιλούν έξ όνόματος τών εργαζομένων "Ελλήνων, αλλά και νά κατευθύνουν και νά ρυθμίζουν τά πράγματα τής Πατρίδος. "Αν αϋτήν την άσκησιν τής Ισχύος και τής έπιβολής του Κράτους όνομάζουν κατάργησιν τής έλευθερίας, άποδεχόμεθα χωρίς άντιλογίαν την εύθύνην, ως τιμήν.

"Άλλως τε δέν ήρνήθημεν ποτέ ότι ή Μεταβολή τής 4ης Αύγουστου κατήργησε την άνευθύνον άσυδοσίαν. Ούτε ήρνήθημεν ότι κατωχύρωσε τά Ιερά και τά δόσια του "Εθνους έναντίον πάσης βεβηλώσεως και έναντίον παντός ύβριστου. Ούτε ότι έθεσε φραγμούς εις την ανεξέλεγκτον κυκλοφορίαν και διάδοσιν τών διαλυτικών Ιδεών που ήρχοντο από την παρακμάζουσιν Δύσιν και από τόν ζοφερόν Βορράν, με την άκράδαντον πίστιν ότι ώφειλε νά τó έχη κάμει προστατεύουσα την ψυχικήν ύγείαν του "Εθνους. Και δικαιούμεθα ν' άπορούμε με την σειράν μας δι' όλους εκείνους, οι όποιοι, ένφ' δέχονται ως τó φυσικώτερον τών πραγμάτων την άπομόνωσιν τών φορέων παντός μεταδοτικού μολύσματος ή νόσου, που άπειλεί την σωματικήν ύγείαν τών όμοίων των, έπιμένουν ν' άποκρούουν και νά κατακρίνουν την άσκησιν τών Ιδίων μέτρων, όταν πρόκειται νά προστατευθοϋν από τάς μολύνσεις αι ψυχαί τών ανθρώπων. "Οπωσδήποτε, άν ή κατηγορία ότι κατηργήσαμεν τάς έλευθερίας έχη ως βάσιν την κατάργησιν όλου εκείνου του διαλυτικού συστήματος τών κακοποιών άσυδοσιών, όμολογούμεν την ένοχήν μας άδιστάκτως, αλλά και χωρίς την ελαχίστην διάθεσιν μετανοίας. Και δέν άμφιβάλλομεν ότι τόν τρόπον τής σκέψέως μας τόν συμερίζεται τó "Έθνος όλόκληρον.

"Αν έπειτα από τρία χρόνια που επέρασαν έχη άμβλυνη ή μερικών ή μνήμη, ως μνημονεύσωμεν όλί-

γας από τὰς περιφήμους ἐλευθερίας, πού κατέλυσεν ἡ 4η Αὐγούστου: Τὴν ἐλευθερίαν τῆς διδασκαλίας καὶ διαδόσεως τῆς θεωρίας τοῦ μίσους, τῆς κατὰ εἶδη ἐργασίας καὶ κατ' ἐπαγγέλματα διαιρέσεως τῶν ἀνθρώπων τοῦ ἰδίου γένους καὶ τῆς ἀπηνουῦς ἀλληλεξοντώσεως πλουσίων καὶ πτωχῶν. Τὴν ἐλευθερίαν τοῦ διασυρμοῦ καὶ τῆς βεβηλώσεως τῶν θείων, τῆς ἀρνήσεως τῆς ἠθικῆς παραδόσεως τοῦ Ἑθνους, μὲ τὸ φῶς τῆς ὁποίας κατάρθρωσε τοῦτο νὰ νικήσῃ τὸν θάνατον τῆς δουλείας καὶ ν' ἀναστηθῇ εἰς νέαν αὐτοτελῆ ζωὴν. Ἀκόμη τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἀρνήσεως ἐργασίας, τῆς ἀρνήσεως δηλαδὴ τῆς στοιχειώδους ὑπηρεσίας, μὲ τὴν ὁποίαν τὸ άτομον ἐξαγοράζει τὸ δικαίωμα τοῦ κοινωνικῶς ζῆν. Αὐτὰς τὰς ἐλευθερίας τὰς κατελύσαμε πράγματι ὅλας καὶ δὲν διεκδικούμε διὰ τὴν κατάργησιν τῶν παρὰ τὴν ἀναγνώρισιν, ὅτι ἐνηργήσαμε διὰ λογαριασμόν τοῦ Ἑθνους, ὅπως θὰ ἐνήργει ὁ ἔσχατος τῶν ἀνθρώπων ἐναντίον ἀπειλῶν στρεφομένων κατὰ τῆς ζωῆς του.

Διότι ἀφωπλίσαμε τὰς ἀπειλὰς καὶ ἐτιθασεύσαμε τὰς καταστροφικὰς μανίας, πού ἐστρέφοντο ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος. Διότι ἀνεστηλώσαμε τὴν ἀξίαν τῆς ἐργασίας, τῆς ἐργασίας πού δὲν εἶναι μόνον συσσωρευτῆς ὑλικῶν ἀγαθῶν, ἀλλὰ καὶ ψυχικῆς εὐφορίας. Διότι ἐπάνω εἰς τὸ βάθρον τῆς ἐργασίας ἐστερεώσαμε τοὺς δεσμοὺς τῆς ἀλληλεγγύης τῶν ἀνθρώπων. Διότι ἐπαγιώσαμε τὴν εἰρήνην καὶ τὴν ὁμόνοιαν, τὴν εὐτακτον ἀρμονίαν ἐντὸς τοῦ ἐθνικοῦ οἴκου. Διότι ἀνεστηλώσαμε τὴν ἀγάπην καὶ τὴν κατανόησιν ἐκεῖ ὅπου ἐμαίνοντο τὰ μῖση, οἱ φθόνοι καὶ ἡ τυφλὴ ἀνταρσία. Διότι ἀνεστηλώσαμε τὴν ἱεραρχικὴν τάξιν εἰς τὸ πλαίσιον τῆς Πολιτείας καὶ ἀνεστήσαμε τὴν ἰδέαν τοῦ χρέους πρὸς τὸ παρελθόν, τοῦ χρέους πρὸς τὸ παρὸν καὶ πρὸς τὸ μέλλον, διὰ νὰ διοχετεύσωμεν εἰς τὴν κοίτην τοῦ πειθαρχημένην καὶ εὐτακτον ὅσον ποτὲ καὶ ὅσον ποτὲ ἄλλοτε πλουσίαν, δημιουργικὴν καὶ γόνιμον τὴν δύναμιν τοῦ Ἑθνους, ἀναμένομεν ἡρεμοὶ τὴν κρίσιν τῆς ἱστορίας.

Ἐξήσαμε τρία χρόνια ἐντόνου ζωῆς. Τρία χρόνια γεμᾶτα προσπάθειαν καὶ μόχθον. Τὸ πόσον ἠὺλογήθη ὁ καρπὸς τῶν ἔργων μας, τὸ βλέπομεν ὅλοι, παντοῦ. Εἰς τὴν καθολικὴν εὐφορίαν, τὴν ὁποίαν ἐτονίσσαμεν εἰς τὴν ἀρχὴν. Εἰς τὴν ἀνοδὸν πού ἐσημείωσαν ὅλοι οἱ κλάδοι καὶ ὅλοι οἱ τομεῖς τῆς ἐθνικῆς ζωῆς. Τὸ γεγο-

νὸς ὅτι εἰς μίαν ἐποχὴν συντόνου ὑλικοῦ ἀνεφοδιασμοῦ τῆς Χώρας, εἰρηνικοῦ καὶ πολεμικοῦ, τὰ ἐθνικὰ ἀποθέματα ἠὺξήθησαν, ἐνῶ ἡ στάθμη τῆς ζωῆς τοῦ Λαοῦ ἀνήρχετο συνεχῶς, μᾶς δίδει, αὐτὸ μόνον, συνοπτικὴν τὴν ἀπόδειξιν ὅτι εἰργάσθημεν καλῶς καὶ ὅτι ἠὺλογήθη ὁ καρπὸς τῆς ἐργασίας μας. Τὸ ἴδιον αὐτὸ γεγονὸς πιστοποιεῖ ἐπίσης ὅτι νέον πνεῦμα, γόνιμον, ἐπνευσεν ἐπάνω ἀπὸ τὴν Χώραν καὶ εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων. Ὅτι νέαι ζωτικαὶ πηγαὶ πίστεως καὶ ἐνθουσιασμοῦ ἀνέβλυσαν εἰς τὸν τόπον αὐτόν, νέαι ἀπόψεις καὶ νέαι προοπτικαὶ δυνατοτήτων διηνοιχθήσαν, ὅτι νέα ἐποχὴ ἱστορίας χαράζει ἐπάνω ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα. Κανεὶς δὲν πρέπει ν' ἀμφιβάλλῃ, ὅτι δὲν θὰ μᾶς λείψῃ οὔτε ἡ θέλησις, οὔτε ἡ δύναμις διὰ τὴν συνέχισιν τῆς ἀνόδου καὶ ὅτι τὸ βῆμα μας, πτερωμένον ἀπὸ βεβαιότητα διὰ τὸ ὁρθὸν τῆς πορείας, θὰ γίνεταί κάθε μέρα σταθερότερον καὶ γοργότερον.

Εἰς μίαν ἐποχὴν γεμάτην ἀπὸ ἀβεβαιότητα, μέσα εἰς ἓνα Κόσμον ἀνίσυχον καὶ ταραγμένον, γεμᾶτον κινδύνους καὶ γεμᾶτον φόβους, ἐπέτυχame νὰ συσπειρώσωμε πειθαρχημένην καὶ ὁμονοοῦσαν τὴν ἐθνικὴν οἰκογένειαν γύρω ἀπὸ τὰ ἀκατάλυτά της ἱερά. Τοῦτο ἤδη εἶναι μὴ νίκη. Εἶναι μία βεβαιότης καὶ μία ἀσφάλεια. Ἐὰν αἱ ἀντιθέσεις πού χωρίζουν τὴν Εὐρώπην καὶ τὸν Κόσμον πρόκειται, ὅπως ἐλπίζομε καὶ εὐχόμεθα, νὰ ὑπερνικηθοῦν, ἀν αἱ δυνάμεις τῆς ἀγάπης κατισχύσουν ἐπὶ τῶν δυνάμεων τοῦ μίσους, θὰ ἔχωμεν ὅλην τὴν εὐχέριαν, κατευθύνοντες καὶ συντονίζοντες τὴν ἐθνικὴν ἐργασίαν, ν' αὖξήσωμεν τὴν ἔντασιν καὶ τὴν ἀπόδοσιν τῆς τόσον, ὥστε νὰ ἐπαρκῇ αὕτη εἰς τὸ νὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς τὸν Λαόν μας τὸ ὄριον ἐκείνο τῆς ἀνέτου ζωῆς, πού, ἐνῶ δὲν γίνεται ἀγωγὸς μαλθακότητος καὶ θηλυπρεπείας, κατασφαλίζει τὴν βεβαιότητα διὰ τὴν ἐπαύριον, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ παύῃ νὰ συντηρῇ τὸ πνεῦμα ἐκείνο τῆς ἐγρηγόρσεως, πού εἶναι ἀπαραίτητον διὰ τὰ ἔθνη, ὅταν θέτουν εἰς ἑαυτὰ σκοποὺς ἀνωτέρους τῆς ὑλικῆς εὐημερίας. Ἄν πάλιν εἶναι ἀναπότρεπτον ἡ Εὐρώπη νὰ τερματίσῃ τὴν ἡγεμονίαν της ἐπὶ τοῦ Κόσμου εἰς ἓνα νέον πόλεμον, ἓνα πόλεμον πού τὸν ἐγνώρισε παλαιότερον ἡ Χώρα αὕτη ὑπὸ τὴν μορφήν τοῦ Πελοποννησιακοῦ, πρέπει νὰ λογιζόμεθα εὐτυχεῖς, διότι ἡ καταιγὶς θὰ εὐρῇ τὴν Χώραν μας μὲ ἠὺξημένην τὴν ἀντοχὴν τῆς καὶ ἱκανὴν ν' ἀντιδράσῃ, ἡνωμένη ὥς εἰς ἄνθρωπος, ἐναντίον οἰσθητοῦ ἀντιεξοότητος.

Κ8ς.

ΥΠΕΡΑΝΩ ΤΗΣ ΎΛΗΣ

«Στὴν Ψυχὴν τὴν ὁλόκληρην ῥάχη,
περπατῶντας ἡ Δόξα μονάχη
μελετᾷ τὰ λαμπρὰ παλληκάρια
καὶ στὴν κόμη στεφάνῃ φορεῖ
γινωμένο ἀπὸ λίγα χορτόρια
ποδῶν μένει στὴν ἔρημῃ γῇ».

Αὐτὴ εἶναι ἡ ἔξαρχος τῆς ψυχῆς
ὕπερ᾽ ἀνὰ τῆς ὕλης. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀθά-
νατὴ δόξα, ἡ ἀκατάλυτὴ καὶ ἀκατά-
βλητὴ δύναμις, ἡ δύναμις τῆς ψυχῆς.

Αὐτὴ εἶναι ἡ ἱερὴ φλόγα πού δια-
τηροῦσαν ἐπὶ αἰῶνες ἀσβήστῃ οἱ ἀρ-
χαῖοι μας πρόγονοι καὶ τὴν διετήρουν
νέες, παρθένες, οἱ ἀρχαῖες Ἑστιάδες.
Αὐτὴ τὴν ἀλληγορικὴ καὶ φιλοσοφικὴ
ἔννοια εἶχε τὸ φῶς τῶν ἀρχαίων Ἑ-
στιάδων. Τὸ φῶς τῆς ψυχῆς, τοῦ πνεύ-
ματος, τῆς σοφίας, τοῦ νοῦ, εἰς τὰ
ἡρωϊκὰ καὶ πνευματικὰ ἐπίπεδα. Καὶ
αὐτὸ τὸ φῶς, τὸ φῶς τῆς σοφίας τῶν
ἀρχαίων μας προγόνων, ἐφώτισε τότε
τὸν κόσμον καὶ φωτίζει καὶ σήμερα
τὴν οἰκουμένην. Καὶ ἡ φλόγα τοῦ ἀνα-
ψε ἀπὸ τότε, ἐφούντωσε, ἐγιγαντώ-
θηκε καὶ ἐφεξὲς στὰ πέδα τῆς οἰκου-
μένης καὶ ἀπὸ τότε 3.000 χρόνια ἕως
τώρα τὸ φῶς τῆς φέγγει ἀναλλοίωτο
καὶ εἶναι ὁ τηλαυγὴς φάρος, πού θὰ
φέγγῃ στοὺς αἰῶνες γιὰ νὰ δείχνῃ τὸ
ἱστορικὸ πέρασμα τῆς Φυλῆς μας καὶ
θὰ φέγγῃ στὰ σκοτάδια τῆς ἀνθρω-
πότητος, πού τὴν δέρνει ἀλύπητα ἡ
ὕλη καὶ ἡ βία.

Νέοι καὶ νέες τῆς Ἑλλάδος.

Δεῦτε λάβετε φῶς, φῶς ἀπὸ τὸ φῶς
τῶν ἀρχαίων μας προγόνων, τὸ φῶς
τῶν ἀρχαίων Ἑστιάδων. Φῶς ἀπὸ τὸ
φῶς καὶ τὰς πηγὰς τῆς ἐμπνεύσεώς
του, τῆς ἡρωϊκῆς καὶ πνευματικῆς,
τῆς σοφίας, τῆς καλλιτεχνίας, τῆς με-
γαλοφυΐας ἰδανικῆς ἐποποιίας του.
Βαπτισθῆτε στὴν ἱερὴ τὸν κολυμβή-
θρα, ἐκτιναχθῆτε, ἐξαρθῆτε εἰς τὰ ὕψη
καὶ τὰ ἰδανικά του, ἵνα ἐπιτύχητε τὴν
ἔξαρχο τῆς ψυχῆς ὕπερ᾽ ἀνὰ τῆς ὕλης—
ἡ ὁποία ὕλη εἶναι ἡ σὰρξ, τὰ ἀνθρώ-
πινα πάθη καὶ οἱ ἀδυναμίαι μας.

Ἡ ἔξαρχος τῆς ψυχῆς ὕπερ᾽ ἀνὰ τῆς
ὕλης εἶναι ἡ δυναμικὴ ἐνδότης ἡ ἐκ-
πορευομένη ἀπὸ τὴν ψυχὴν, ἐκδηλου-
μένη διὰ τοῦ πνεύματος καὶ πραγματο-
ποιουμένη διὰ τοῦ σώματος. Κύριον
ἄρα δυναμικὸν ἐλατήριον, ἀρχή, βά-
σις, ἀφετηρία, πηγὴ εἶναι ἡ ψυχοδυ-
ναμικὴ ἐνδότης.

Ὅταν, λοιπόν, τὸ σῶμα, τὴν ἀν-
θρωπίνην μας ὀλκότητα, δηλαδὴ τὴν
σάρκα, τὴν καθυποτάξωμεν εἰς τὴν
ψυχικὴν δυναμικότητα καὶ τὴν ἐκδή-
λωσιν αὐτῆς διὰ τοῦ πνεύματος τὴν
ὀποτάξωμεν ἐπίσης εἰς τὴν αὐτὴν δυ-
ναμικότητα, τότε αὐτομάτως δημι-
ουργεῖται ἡ ἔξαρχος τῆς ψυχῆς ὕπερ-
᾽ ἀνὰ τῆς ὕλης. Τότε κατορθοῦνται τὰ
ὕπερ᾽ ἀνθρώπινα, τὰ ἀδύνατα γίνονται
δυνατά.

Καὶ αὐτὴν τὴν ἀλληγορικὴν ἔννοιαν
εἶχαν οἱ λόγοι τοῦ Θεοανθρώπου Χρι-
στοῦ ὅταν ἔλεγεν: «Ἐάν δὲ πίστιν
ἔχετε, εἰπατέ τῷ ὄρει τούτῳ μεταβῆθι
ἐντεῦθεν ἐκεῖ καὶ μεταθήσεται». Διότι
ἡ ἔξαρχος τῆς ψυχῆς ὕπερ τὴν ὕλην

δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ μία πίστις,
δυναμικότης, αὐτοπεποιθήσις. Πίστις
ἐπὶ τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτὸ μας, πίστις
εἰς τὰς ἀρχὰς καὶ κατευθύνσεις μας,
πίστις καὶ πειθαρχία τοῦ ἐξωτερικοῦ
μας ἑαυτοῦ εἰς τὸν ἐσωτερικόν, δη-
λαδὴ τὸν ψυχικόν. Ἡ πίστις αὕτη εἰς
τὰς ἀρχὰς μας εἶναι ἡ δημιουργία τοῦ
ἰδανικοῦ, πού ἐπέρχεται αὐτομάτως
—τὸ ὁποῖον ἰδανικόν δὲν εἶναι τὸ ἰδα-
νικόν τοῦ ἀτόμου μας, ἀλλὰ τὸ ἰδανι-
κόν τοῦ ΣΥΝΟΛΟΥ. Αὐτὸ τὸ Σύνολο,
αὐτὸ τὸ ἰδανικὸ τοῦ Συνόλου εἶναι τὸ
ΕΘΝΟΣ.

Τὸ Ἔθνος — ἡ θέλησις, ἡ σκέψις
καὶ ἡ δύναμις τοῦ Συνόλου — ἐπιτε-
λεῖται καὶ πραγματοποιεῖται διὰ τοῦ
ΚΡΑΤΟΥΣ.

Τὸ Κράτος ἐκπροσωπεῖ ἡ ΚΥΒΕΡ-
ΝΗΣΙΣ.

Ἡ Κυβέρνησις ἄρα εἶναι ἐκπρόσω-
πος τοῦ Ἐθνικοῦ Κράτους.

Τὸ Ἐθνικὸν Κράτος, ἐκπροσωπεῖ
ἕνας Ἀρχηγός - Κυβερνήτης — ὁ Ἐ-
θνικός Κυβερνήτης.

Τὸ Κράτος ἰδανικός καὶ συμβο-
λικός, ἐνιαῖος καὶ μόνιμος ἐκπρόσω-
πος εἶναι ὁ Βασιλεὺς. Διὰ τοῦ προ-
σώπου τοῦ Βασιλέως συμβολίζεται τὸ
Ἔθνος, ἡ Φυλὴ, δηλαδὴ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
Β' ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ.

Ὁ Κυβερνήτης, ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ
Κράτους εἶναι ὁ Ἐθνικός Κυβερνή-
της, ὁ ὁποῖος μετὰ τῶν Ὑπουργῶν
καὶ συνεργατῶν τοῦ ἐκπροσωπεῖ,
ἐφαρμόζει καὶ πραγματοποιεῖ τὴν
ὀψίστην καὶ ὑπερτάτην δύναμιν καὶ
θέλησιν τοῦ Ἐθνικοῦ — τῆς Φυλῆς, δη-
λαδὴ τοῦ Ἐθνικοῦ Κράτους.

Τὸ Ἐθνικὸν Κράτος ἐπομένως εἶναι
ἡ δύναμις τῆς θελήσεως — ἡ κινητή-
ριος δύναμις — εἶναι Ἡ ΠΙΣΤΙΣ. Εἰς
αὐτὸ, λοιπόν, τὸ Ἐθνικὸν Κράτος, πού
δίδει τὰς κατευθυντήριους γραμμὰς,
τὴν ἀρχήν, τὰς βάσεις καὶ τὰ θεμέλια,
ἠθικά καὶ ὀλικά, ψυχικά καὶ πνευμα-
τικά, δηλαδὴ τὰ ἰδανικά, ἀφελθῶν
οἱ πολῖται νὰ ἔχουν πίστιν ἀπλῆστον
καὶ πεποίθησιν. Αὕτη δὲ ἡ πίστις ἐπι-
τελεῖται διὰ τῆς πειθαρχίας καὶ
ἐργασίας.

Φαλαγγίται καὶ Σκαπανεῖς, Φαλαγ-
γίτισσες καὶ Σκαπάνισσες.

Ἑλληνικὴ Νεολαία, ἐλεύθερη καὶ
ξενητεμένη.

Αὐτοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Κράτους τὴν
τετάρτην ἐπέτειο ἐορτάζουμε σήμερα.
Αὐτὸ διὰ τὸ Ἐθνικὸ Κράτος, σὲ
μᾶς ἐδῶ στὴν Ἑλλάδα — ὕστερα ἀπὸ
τὴν πολυετὴ ἐθνικὴ καὶ κοινωνικὴ ἀπο-
σύνθεσιν — ποῖος τὸ ἐσκέφθηκε, τὸ ἐδη-
μιούργησε καὶ τὸ ἐπραγματοποίησεν;

Ἕνας ἄνθρωπος, ἕνας Ἕλληνας, ἕνας
στοιχειώτικος, ἕνας πολιτικός, ὁ ΙΩ-
ΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ. Αὐτός ὁ μεγά-
λος καὶ σοφὸς ἄνθρωπος, τὸ σύστημά
του τὸ ἐμελέτησε καὶ τὸ ἐσπούδασε,
χρόνια ὁλόκληρα, καὶ τὸ εἶχε ὅπ'
ὤψε του ἀπὸ τὸ ἔτος 1915. Καὶ ὅταν
εἶδεν ὅτι ὅλα τὰ σεσαθρωμένα καὶ
κατακουρελιασμένα κοινοβουλευτικὰ
συστήματα τοῦ κακῶς ἐννοουμένου
Φιλελευθερισμοῦ ἐχρεωκόπησαν καὶ

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος
Β', ὁ ὁποῖος μετὰ τοῦ Ἀρχη-
γοῦ τοῦ Νέου Κράτους ἔδωκεν
εἰς τὸ Ἔθνος τὴν γαλήνην, τὴν
πρόδον, τὴν ἀσφάλειαν ἐσωτε-
ρικὴν καὶ ἐξωτερικὴν καὶ πρὸς
τὸν Ὅποιον ἡ Ε. Ο. Ν. ἀπευθύνει
τὰ βαθύτερα αἰσθήματα σεβα-
σμοῦ καὶ ἀφοσιώσεως, ἐτοίμη
πρὸς πᾶσαν θυσίαν διὰ τὴν ἐξα-
σφάλισιν τῆς εὐημερίας τοῦ
Θρόνου καὶ τοῦ Ἐθνικοῦ πρὸς
οὐδὲν σκοποῦς ἀκούραστα παρα-
σκευάζεται.

«Η Α. Β. Υ. ο Διάδοχος Παύλος, ο Όποιος, ως Γενικός Αρχηγός της Ε. Ο. Ν., έδωκε νέαν ζωήν, νέαν όρμήν, νέον κύρος με την είσοδόν Του εις την Έθνικην Όργάνωσιν Νεολαίας, ή οποία αποβλέπει εις τó Σεπτόν Αυτόυ Πρόσωπον ως πρós τόν Όψηλόν αύτης Προστάτην και Όδηγητήν, και εις τόν Όποιον παρέχει όλόκληρον τήν άφοσίωσιν, τήν αγάπην και τόν σεβασμόν της μέσα από την άγνή νεανική της καρδιά.

τάς παραμονάς της 4ης Αυγούστου 1936, όταν άντελήθη ότι ή Έλλάς με τó σύστημα αυτό διοικουμένη έκινδύνευε νά πέσει στόν έμφύλιο σπαράγμό, στό βόρβορο του όλέθρου και του άφανισμού, τότε σαν άνθρωπος της σοφίας και του Ιδανικού έξήρε τήν ψυχήν υπεράνω της ύλης, και έκαμε τήν ειρηνικήν επανάστασιν και έδημιούργησε τó Έθνικό Κράτος της 4ης Αυγούστου.

Τό Κράτος αυτό δέν τό ήθέλησε όλικό, αλλά ψυχικό, πνευματικό. Γιατί, για τó Κράτος του, έπήρε τάς άρχάς και έμπνεύσεις, τήν έξαρσιν και φαντασία από τó νάμα και τάς πηγάς της άρχαίας προγονικής άθανασίας, μαζί με τίς δικές του έξοχες και υπέροχες έφευρετικές δημιουργικότητες, συμπληρωμένες από τήν Ιστορική έλληνική πραγματικότητα. Επάνω σε τέτοιες άρχές έστηρίχθη ό Έθνικός Κυβερνήτης, για τó Κράτος της 4ης Αυγούστου. Διότι τó Ιδανικό είναι ή πηγή της έμπνεύσεως, ή βάση της αναδημιουργίας. Με τó Ιδανικό, με τήν έξαρσιν, με τήν καθυπόταξιν τών πάντων εις τó πνεύμα, δημιουργούνται τά πάντα, ήθικά και όλικά. Τό Ιδανικό μαζί με τά ψυχοπνευματικά, φιλοσοφικά και καλλιτεχνικά δημιουργήματα, πραγματοποιεί και τήν όλική άπολαβή, για τήν θεραπεία τών άναγκών του όλικού ανθρώπου.

Έλληνική Νεολαία,

Ένα από τά μεγαλειώδεστερα έπινοήματα και δημιουργήματα του Έθνικού Κράτους είναι ή Έθνική Όργάνωσις της Νεολαίας. Το Κράτος αυτό της 4ης Αυγούστου κι' έμείς είμαστε στρατιώτες και πρωτοπόροι, Ιερείς και Ιέρειες. Ως Φαλαγγίτες και Φαλαγγτίσσεις είμαστε δημιουργικοί πρωτοπόροι νέων άρχών και κατευθύνσεων πρωτοτύπων, έθνικών και Ιδανικών. Ό Αρχηγός μας Ιωάννης Μεταξάς με τήν τιμητική άποστολή πού μας άνέθεσε μας έφόρτωσε με μεγάλες και βαρείες όποχρεώσεις. Γι' αυτό όφείλουμε νά είμαστε πρότυπα και ύποδείγματα. Όπου περνούμε, όπου διαβαίνουμε, ν' αφήνουμε στό πέρασμά μας τήν εντύπωσιν του θαυμασμού και της κινήσεως. Νά γίνουμε άνθρωποι ψυχικοί, Ιδανικοί. Νά τάξουμε υπεράνω του άτόμου μας τó Σύμπολ, τήν Πατρίδα, τó Έθνος. Είμαστε πολίτες και στρατιώτες Αρχηγού πού έδημιούργησε Κράτος, πού έπραγματοποίησε σε έλάχιστο νοονικό διάστημα σωστά θαύματα. Ούριος και ζωογόνος άνεμος πνέει στήν Έλλάδα από της 4ης Αυγούστου και ένας ήλιος γουσακτινος φέγγει και τήν ζωονοεί. Η γενική αναδημιουργία, μεταμόρφωσις και αναπόρφωσις τών πάντων, ψυχικών και πνευματικών, ήθικών και όλικών. Πρωτότυποι κοινωνικά μεταρρυθμίσεις, δημοσιονομική, οικονομική, πολιτική, στρατιωτική, ριζική και νορνή αναδιοργάνωσις. Και πού δέν έρριψε σανδαίο, κεραυνοβόλο και στορνικό τó βλέμμα και τήν ποσοχή του ό δημιουργός του Έθνικού Κράτους; Ζωή, φώς, πνοή και άνάσας, θάρρος και πεποίθησις, πίστις, έθνικά Ιδανικά. Έθνικόν Κράτος, πού άνέστησε στήν Έλλάδα μας νέο φώς, καινούργια ζωή και έλπίδα, σωστή

νεκρανάστασι τών πόθων, Ιδανικών και πεπρωμένων της Φυλής.

Η 4η Αυγούστου, μία ώρα, μία στιγμή, μία μέρα πού επρόλαβε τó έξεσπασμα της μπόρας, έδημιούργησε, ένοικοκύρεψε, έζωντάνεψε και άνέστησε στούς πολίτες τήν πίστιν, τó θάρρος. Τό δε κυριώτερο άπ' όλα ή ταχεία αναδημιουργία τών έθνικών δυναμειών, ή πολεμική αναδημιουργία από ξηράς, θαλάσσης και άέρος. Χωρίς δάνεια, χωρίς προσκύνημα και ύποδούλωσιν στό ξένο κεφάλαιο, όπως εις τó παρελθόν. Χωρίς καμιά νέα φορολογική επιβάρυνσιν του λαού. Από ράκος και καταφρόνια, τó Έθνικό Κράτος, μας έκαμε Κράτος σεβαστό και ύπολογισμο σε φίλους και έχθρους. Η Έλλάς της 4ης Αυγούστου είναι κάστρο σιδερόφρακτο, φρούριο άπόρρητο από παντού και ούτε σκιάζεται, ούτε ύπολογίζει τίς άπειλές της ύλης και βίας. Γιατί ό Λαός της, γιατί ή Νεολαία της έχει φλόγα και παλμό, έχει πίστιν, πειθαρχία, εργατικότητα, έχει Ιδανικά. Εμπνέεται και φωτίζεται από τήν ψυχή του και από τó ζωογόνον φώς της 4ης Αυγούστου. Εμπνευσμένο και μυσταγωγημένο από τó άρχαίο και νεότερο προγονικό φώς. Έχει τήν Νεολαία του, τήν έλπίδα του παρόντος και μέλλοντος, πού μέσα σ' αυτό τó όλο ένισιο μοναδικό Σύμπολ ή Έθνική Έλληνική Νεολαία είναι ή άσπίδα, ό γρανίτης, τó άπόρρητο και άκαταμάχητο φρούριο, πού διαπαιδαγωγείται με έθνικά Ιδανικά, δηλαδή με τήν έξαρσιν της ψυχής υπεράνω της ύλης και δέν μπορεί νά καταλυθώ, ούτε νά γίνη θορά ξένων έπιδρομέων. Γιατί τήν λευτεριά μας πού τήν άποκτήσαμε με αίμα, έξέρουμε νά τήν υπερασπίσουμε και έξέρουμε νά πεθάνουμε γι' αυτήν, πού είναι τó ανώτερο Ιδανικό μας, εάν ποτέ άπειληθώ.

Έθνική Νεολαία,

Στό έξεσπασμα, στις μπόρες και στούς καταγισμούς τών αίωνων ή Φυλή μας έμεγαλούργησε, έδοξάσθη, έφεξε και έκοσμοκράτησε. Τήν συνέτριψε και τήν ύπεδούλωσε, όχι τó κύμα και ή ύπεροχή τών έπιδρομέων, αλλά ό διχασμός, πού είναι ό άτομισμός, ή ύλη, πού έπέφερε τήν άκολασία, τόν έκφυλισμό, τήν μοιραία ξενική ύποδούλωσιν σε λαούς κατωτέρους ψυχικά και πνευματικά. Και όμως, όπως θροντοφωνεί ή Ιστορία, ή ύποδουλωθείσα εις τούς Ρωμαίους Έλλάδα άφωμοίωσε και υπέταξε με τó πνεύμα τόν κατακτητή της και ή Έλλάς άν και δούλη και άλυσοδεμένη έάλω τόν νικητήν διá τού πνευμάτος της. Έθνικά Ιδανικά, έξαρσις της ψυχής υπεράνω της ύλης. Αυτό είναι τó αναμφισβήτητο Ιστορικό αξίωμα της Φυλής μας και με τίς άρχές αυτές θέλει ό Αρχηγός μας νά διαπαιδαγωγηται ή Έλληνική Νεολαία. Τήν Ιδέα του Συνόλου, της Πατρίδος κάμε τήν Ιδανική, ποίησι, έμπνευσι, φαντασία, μοναδικό σκοπό της ζωής σου. Τάξε τó άτομικό σου συμφέρον υπέρ του Συνόλου, υπέρ του Έθνους. Εργάζου, ανδρίζου, πειθαρχεί, πιστεύε. Με αυτά θά νικήσης τόν άγώνα σου και ως άτομο και ως Έθνος και ως Φυλή.

Α. Λουκ.

Οι Νέοι μας στὸ τεύχος αὐτὸ θὰ παρακολουθήσουν, σὰν σὲ κινηματογραφικὴ ταινία, ὅλην τὴν μέριμναν, ὅλην τὴν στοργήν, ὅλην τὴν πολυποίκιλον εὐεργετικὴν δρᾶσιν τοῦ Κράτους τῆς 4ης Αὐγούστου, διὰ τὴν νεότητα, ἀρχομένην ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς ἐνδομητρίου ἀκόμῃ ζωῆς, ἀπὸ τῆς βρεφικῆς καὶ τῆς νηπιακῆς ἡλικίας καὶ φθάνουσας μέχρι τῆς μεταβάσεώς της εἰς τὴν ἀνδρικήν ἡλικίαν.

Καὶ ἡ πρόνοια καὶ ἡ στοργή του αὕτη στρέφεται ἐξ ἴσου πρὸς τὸν νέον τοῦ ἀγροῦ, πρὸς ἐκεῖνον τῆς πόλεως, πρὸς ὅλας τὰς τάξεις τὰς κοινωνικὰς καὶ πρὸς ὅλα τὰ ἐπαγγέλματα. Καὶ τὸ κύριον γνώρισμα τῆς μεγάλης αὐτῆς γραμμῆς τοῦ Κράτους τῆς 4ης Αὐγούστου εἶναι ἡ ἐπαναφορὰ τῆς νέας Ἑλληνικῆς γενεᾶς εἰς τὸν δρόμον τῶν πεπρωμένων καὶ τῶν ἰδανικῶν τοῦ Ἕθνους, εἶναι ἡ ἀνυψωτικὴ της προσπάθεια, τῆς ὁποίας δρέπει ἤδη τοὺς πρώτους καρπούς. "Ενα βλέμμα στάς ἐπομένας σελίδας, ποὺ συντομώτατα συγκεντρώνουν τίς κυριώτερες γραμμὲς τοῦ Μεγάλου Προγράμματος γιὰ τὴν Νεότητα τῆς χώρας, τὴν στοργή καὶ ἀγάπην τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ τοῦ Κράτους, εἴμεθα βέβαιοι ὅτι θὰ συγκινήσῃ ἀλλὰ καὶ θὰ ἐνθουσιάσῃ τοὺς Νέους μας, οἱ ὅποιοι νοιώθουν βαθύτατα πλέον καὶ τὰς ἰδικὰς των ὑποχρεώσεις ὡς φορεῖς συνειδητοὶ τῆς μεγάλης ἀποστολῆς διὰ τὴν ὁποίαν τοὺς προορίζει.

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΚΑΙ Η 4^η ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

χίας, συνεχώς δὲ μελετᾶται καὶ πραγματοποιεῖται ἡ επέκτασις τῆς πολυτίμου δράσεώς των.

Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΒΡΕΦΟΥΣ

Τὸ βρέφος παρακολουθεῖται ἐπισημονικῶς ἀπὸ τὴν πρώτην ἡμέραν τῆς γεννήσεώς του, διὰ νὰ ἀναπτυχθῇ κανονικῶς καὶ ν' ἀποκτήσῃ τὴν σταθερὰν ἐκείνην βάσιν τῆς υγείας, ἡ ὁποία θὰ τοῦ δημιουργήσῃ ἰσχυρὸν ὄργανισμὸν καὶ δύναμιν διὰ νὰ παλαίσῃ εἰς ὅλας τὰς δυσκόλους στιγμὰς τῆς ζωῆς του.

Τὴν ἀποστολὴν ἀκριβῶς αὐτὴν ἔχουν οἱ «Συμβουλευτικοὶ Σταθμοί». Εἰς αὐτοὺς ὁδηγοῦν, κάθε ἑβδομάδα, αἱ μητέρες τὰ βρέφη, ἀπὸ τῆς γεννήσεως μέχρι τοῦ 36ου μηνὸς τῆς ἡλικίας των. Ὁ ἰατρὸς τοῦ Σταθμοῦ ζυγίζει καὶ μετρεῖ τὰ βρέφη, διὰ νὰ ἐξακριβώσῃ ἂν ἀναπτύσσωνται κανονικῶς. Ἐπίσης ἐξετάζει τὴν κατάστασιν τῆς υγείας των καὶ, κατὰ τὰς περιστάσεις, κανονίζει ἐπισημονικῶς τὸν τρόπον τῆς διατροφῆς καὶ τῆς περιποιήσεως τῶν βρεφῶν καὶ συμβουλεύει καὶ διδάσκει τὴν μητέρα διὰ τὰ καθήκοντά της.

Ἡ ἐπίσκεψις τῆς μητρὸς ἀνταποδίδεται εἰς τὴν οἰκίαν της ἀπὸ τὴν ἀδελφὴν ἐπισκέπτριαν τοῦ Σταθμοῦ. Αὐτὴ ἐλέγχει καὶ παρακολουθεῖ ἂν ἐφαρμόζωνται ἀπὸ τὴν μητέρα ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ὥρισεν ὁ ἰατρός· ἀκόμη ἐξακριβώνει τὰς ἀνάγκας τὰς ὁποίας ἔχει τὸ βρέφος καὶ ἡ οἰκογένειά του, ἡ ὁποία πιθανὸν νὰ εἶναι πολὺ πτωχή. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν οἱ Βρεφικοὶ Σταθμοὶ ἐπεκτείνουν τὴν ἐπισημονικὴν καὶ ἠθικὴν δρᾶσιν των. Καὶ δίδουν σπάργαννα, γάλα ἢ καὶ ἄλλα εἶδη, διὰ νὰ ἀντιμετωπισθοῦν αἱ στοιχειώδεις ἀνάγκαι ὅχι μόνον τοῦ βρέφους, ἀλλὰ καὶ τῆς οἰκογενείας.

Ὅπως ἀνεφέραμεν, οἱ Σταθμοὶ παρακολουθοῦν τὸ βρέφος ἀπὸ τῆς γεννήσεώς του μέχρι τοῦ 36ου μη-

Η φροντίς τοῦ Κράτους τῆς 4ης Αὐγούστου γιὰ τὸ παιδί ἀρχίζει ἀπὸ τῆς ἑνδομητρίου ἀκόμη ζωῆς του.

Ἡ γυναῖκα, ἡ ὁποία πρόκειται νὰ γίνῃ ὕστερα ἀπὸ ὀλίγους μῆνας μητέρα, δὲν ἐγκαταλείπεται εἰς τὴν τύχην της, ἐὰν δὲν ἔχῃ τὰ οἰκονομικά μέσα νὰ ὑποστῇ τὴν ἐπισημονικὴν παρακολούθησιν. Εἰς τὴν διάθεσίν της ὑπάρχουν οἱ «Συμβουλευτικοὶ Σταθμοὶ Ἐπιτόκων». Εἰς αὐτοὺς προσέρχονται αἱ ἐπίτοκοι γυναῖκες μιὰ φορά τὴν ἑβδομάδα καὶ ἐξετάζονται ἀπὸ τὸν μαιευτῆρα. Ὁ ἰατρὸς κανονίζει τὴν θέσιν τοῦ ἐμβρύου καί, ἐὰν παρίσταται ἀνάγκη, προβαίνει εἰς τὴν θεραπείαν ὑπαρχουσῶν τυχόν νόσων· ἀκόμη συμβουλεύει τὰς ἐπιτόκους διὰ τὴν ὁμαλὴν καὶ ἀπρόσκοπον διαδρομὴν τοῦ τοκετοῦ των. Ὁ Σταθμός, τέλος, φροντίζει

διὰ τὴν ἐξεύρεσιν μαιευτικῆς κλίνης, διὰ νὰ τύχῃ ἡ ἐπίτοκος ὄλων τῶν ἐπισημονικῶν μέσων κατὰ τὴν κρίσιμον στιγμὴν τοῦ τοκετοῦ.

Ὁ ἴδιος Σταθμός, διὰ τῆς μαίας ἀδελφῆς ἐπισκέπτριάς, ἡ ὁποία μεταβαίνει εἰς τὴν οἰκίαν τῆς ἐπιτόκου, παρακολουθεῖ ὅχι μόνον αὐτήν, ἀλλὰ καὶ ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειάν της. Κατὰ τὸν τρόπον αὐτὸν εἶναι δυνατόν νὰ λαμβάνωνται μέτρα βελτιώσεως τῶν ὄρων τῆς ζωῆς τῆς οἰκογενείας, διὰ νὰ μὴ γίνεταί λύπη ἢ μεγάλη χαρὰ τῆς γεννήσεως ἑνὸς νέου ἀνθρώπου.

Οἱ «Συμβουλευτικοὶ Σταθμοὶ ἐπιτόκων», τῶν ὁποίων ἡ μεγάλη χρησιμότης ἐξετιμήθη ὅσον πρέπει ἀπὸ τὴν κοινωνίαν καὶ ἰδίως ἀπὸ τὰς ἀπορωτέρας τάξεις, λειτουργοῦν εἰς τὴν πρωτεύουσαν καὶ τὰς ἐπαρ-

νός της ηλικίας του, μέχρι δηλαδή και του τρίτου έτους. Έάν όμως το βρέφος συμπληρώση το δεύτερον έτος της ηλικίας του και είναι απολύτως υγιές, ο Βρεφικός Σταθμός παύει να ασχοληται με αυτό, αφού δεν υπάρχει λόγος. Καί κατευθύνει τας προσπάθειάς του εκεί, όπου υπάρχει μεγαλειτέρα ανάγκη.

Η ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ. ΤΟ ΝΗΠΙΟΝ

Από την νηπιακήν ηλικίαν αρχίζει, εκτός από την φροντίδα διά την υγείαν και την ανάπτυξιν γενικώς του παιδιού, ή προσπάθεια διά την ήθικήν του κατάρτισιν, την ψυχικήν του διάπλασιν. Διότι τὰ πτωχά παιδάκια, πού εγκαταλείπονται μόνα τους εις τὸ σκονισμένο πεζοδρόμιον από την μητέρα, ή οποία πρέπει να εργασθῇ, να μοχθήσῃ διά να εξασφαλίσῃ τὸ καθημερινὸ ψωμί, τὰ παιδάκια αυτά μεγαλώνουν εις την τύχην, φθείρουν την υγείαν των, αλλά και την ψυχὴν των. Τὴν ψυχὴν, πού εἶναι ἐξ ἴσου πολυτίμος μετὰ την υγείαν τοῦ σώματος διά τὸν ἄνθρωπον.

Δι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν λόγον ἡ προσπάθεια τοῦ ὀργανωμένου Κράτους πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτὴν εἶναι τεραστία ὅσον καὶ εὐεργετική.

ΤΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΑ

Ἔχουν ἰδρυθῇ καὶ ἰδρύονται συνεχῶς Νηπιαγωγεῖα ἢ Παιδικοὶ Κήποι. Εἶναι τὰ κέντρα, εἰς τὰ ὁποῖα αἱ ἐργαζόμεναι κυρίως μητέρες ὀδηγοῦν τὰ τέκνα των, ἡλικίας 3—6 ἐτῶν καὶ τὰ παραδίδουν εἰς τὸ στοργικὸν ἐνδιαφέρον τῆς Κοινωνίας, διά να μεταβοῦν ἥσυχον εἰς τὰς ἐργασίας των.

Τὰ νήπια ἀπασχολοῦνται ὁλόκληρον τὴν ἡμέραν μετὰ διάφορα παιχνίδια, πού τὰ διασκεδάζουν, γυμνάζουν τὸ σῶμα των καὶ εἶναι κατὰλληλα διά να προετοιμάσουν τὸν ψυχικὸν των κόσμον, ὁ ὁποῖος εὐρίσκεται εἰς τὸ στάδιον τῆς δημιουργίας. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἡμέρας τὰ παιδάκια λαμβάνουν τρία γεύματα: Πρωϊνόν, μεσημερινόν καὶ δειρινόν. Τὸ βράδυ ἐπιστρέφουν εἰς τὰ σπίτια των.

Ὁ ἰατρός τοῦ Νηπιαγωγείου παρακολουθεῖ τακτικὰ τὴν ὑγιεινὴν κατάστασιν τῶν παιδιῶν καὶ ἐνεργεῖ ἐμβολιασμὸν αὐτῶν, ἀντιφυκτικόν καὶ ἀντιδιφθεριτικόν.

Τὰ Νηπιαγωγεῖα λειτουργοῦν εἰς ὅλας τὰς περιφερείας τοῦ Κράτους, ἰδιαιτέρως δὲ πρέπει νὰ ἐξαρθῇ ἡ δρᾶσις των εἰς τὴν βόρειον Ἑλλάδα.

ΠΑΙΔΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ

Ἐκ παραλλήλου ἐργάζονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν καὶ οἱ «Ἑθνικοὶ Παιδικοὶ Σταθμοί», οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦν πραγματικὸν τίτλον τιμῆς διά τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ τὸν πολιτισμὸν μας. Οἱ Παιδικοὶ Σταθμοὶ προκαλοῦν τὸν θαυμασμὸν ὅλων ὅσοι ἀντελήφθησαν ἐκ τοῦ πλησίον τὴν σπουδαίαν δρᾶσιν των καὶ τὴν ὑπερηφάνειαν ἐκείνων οἱ ὁποῖοι εἰργάσθησαν καὶ ἐργάζονται διά τὴν ἰδρυσιν καὶ τὴν λειτουργίαν των.

Ὁ θεσμὸς τῶν Παιδικῶν Σταθμῶν δὲν εἶναι νέος. Ἦρχισε νὰ γίνεταί πραγματικότης ἀπὸ τοῦ 1926, ἀλλὰ μέχρι τοῦ 1936, ἐντὸς δέκα δηλ. ἐτῶν, ἰδρύθησαν καὶ ἐλειτούργησαν ἑννέα μόνον Σταθμοί. Καὶ

αὐτὰ εἰς περίοδον, κατὰ τὴν ὁποίαν ὑπῆρχον ὅλαι αἱ οἰκονομικαὶ προϋποθέσεις διά τὴν δημιουργίαν μεγάλων εἰρηνικῶν ἔργων. Ἀλλὰ ἦλθεν ἡ 4η Αὐγούστου τοῦ 1936. Καὶ ἔκτοτε, ἐντὸς τριῶν μόνον ἐτῶν, δημιουργοῦνται πενήντα τρεῖς Παιδικοὶ Σταθμοί, ἑναντι τῶν ἐννέα πού εἶχαν ἰδρυθῇ κατὰ τὴν προηγηθεῖσαν ὁλόκληρον δεκαετίαν. Πενήντα τρεῖς Παιδικοὶ Σταθμοί, οἱ ὁποῖοι στοιχίζουν ἰσάριθμα περίπου ἑκατομμύρια, ἐξοικονομηθέντα μετὰ φειδῶ ἀπὸ τὰς κολοσσιαίας δαπάνας ἑνὸς Κράτους πού θέλει νὰ ἀνοικοδομήσῃ ἐπὶ τῶν ἐρείπων τοῦ κακοῦ παρελθόντος, νὰ ὀργανώσῃ τὴν ἐθνικὴν του ἀμυναν καὶ νὰ σεβασθῇ τὴν ἐθνικὴν του τιμὴν.

Οἱ Παιδικοὶ Σταθμοὶ ἐγκαθίστανται εἰς ἰδιαίτερα κτίρια, ἑκαστον τῶν ὁποίων στοιχίζει 750.000—1.000.000 δραχμῶν. Ἦδη ἔχουν ἀποπερατωθῇ τὰ κτίρια 25 περίπου νέων Σταθμῶν, οἱ ὁποῖοι θὰ λειτουργήσουν ἐντὸς τοῦ 1939. Καὶ εἶναι ὑπὸ κατασκευὴν ἡ μελέτην ἄλλοι 35 πε-

Τὰ παιδιά παίζουν ξένοιαστα στὸ ὕπαιθρο.

ρίπου Σταθμοί, μετά την ίδρυσιν τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν εἰς ὁλόκληρον τὴν Χώραν θὰ φθάσῃ τοὺς ἐβδομήκοντα.

Σκοπὸς τῶν Ἑθνικῶν Παιδικῶν Σταθμῶν εἶναι ἡ περιθαλψὶς τῶν νηπίων τῶν ἐργαζομένων γυναικῶν καὶ κατὰ προτίμησιν τῶν χηρῶν. Ὁ Σταθμὸς λειτουργεῖ καθ' ὅλας τὰς ἐργασίμους ἡμέρας, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν νηπιαγωγῶν, δέχεται τὰ παιδάκια τὸ πρῶν καὶ τὰ ἐπιστρέφει τὸ βράδυ εἰς τὰς μητέρας των.

Τὸ νήπιον λούζεται εἰς τὸν Σταθμὸν κατὰ τὴν εἰσοδὸν του, φορεῖ καθαρά ροῦχα καὶ ἐλαφρά ὑποδήματα (σανδάλια). Τρώγει τρεῖς φορές τὴν ἡμέραν, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας ἀσχολεῖται, ὅπως καὶ εἰς τὰ Νηπιαγωγεῖα, μὲ διάφορα εὐχάριστα παιγνίδια, μὲ ἄσματα καὶ γενικῶς μὲ ὅ,τι εἶναι ἐπαγωγὸν διὰ τὴν ἡλικίαν του. Τὸ βράδυ, ὅταν θὰ ἔλθῃ ἡ μητέρα του διὰ νὰ τὸ πάρῃ, τὸ παιδάκι θὰ φορέσῃ τὰ ἰδικά του ρουχαλάκια καὶ θὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ σπῖτι του χορτάτο, εὐθυμο καὶ ζωηρό, πρόθυμο νὰ διηγηθῇ μὲ τὸν τρό-

πον του κάτι ποῦ τοῦ ἔκαμε ἐντόπῳ ἀπ' τὴν εὐτυχισμένη ἡμέρα ποῦ ἐπέρασεν εἰς τὸν Σταθμὸν.

Ἡ ἐξέτασις καὶ ἡ παρακολούθησις τῶν νηπίων ἀπὸ τὸν ἱατρὸν εἶναι τακτικὴ. Καὶ τακτικὴ εἶναι κατὰ τοὺς χειμερινοὺς μῆνας ἡ παροχὴ εἰς αὐτὰ μουρουνελαίου.

Τὸ πρόγραμμα τῆς ζωῆς τῶν Σταθμῶν ἔχει ὡς ἑξῆς: 8—9 π. μ. Καθαριότης τῶν προσερχομένων. 9 π. μ. Προσευχὴ καὶ πρωϊνὸν ρόφημα. 10—12 π. μ. Παιδιὰ καὶ ἀσκήσεις. 12—1 μ. μ. Πρόγευμα. 1—3 μ. μ. ἀνάπαυσις. 4 μ. μ. Δειλινόν. 4½ μ. μ. Εὐχαριστήριος προσευχὴ

Ἡ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ

Ὁ λεπτός παιδικὸς ὄργανισμός, ἀπὸ τοῦ 7ου ἔτους τῆς ἡλικίας του, ἀρχίζει νὰ ἐπιβαρύνεται καὶ μὲ τὴν σωματικὴν ἐνέργειαν. Τὸ παιδάκι πηγαίνει εἰς τὸ Σχολεῖον. Πιθανὸν νὰ εἶναι ἡ οἰκογένειά του πτωχή. Εἶναι ἀκόμη δυνατόν νὰ ἔχῃ μίαν μητέρα ὡς μοναδικὸν καὶ ἀδύνατον προστάτην. Μπορεῖ νὰ μὴ τρέφεται καλῶς. Νὰ ζῇ ὑπὸ ὄρους ἀνθυγιει-

νούς. Νὰ εἶναι καχεκτικὸς. Καὶ νὰ κουράζεται ἀπὸ τὰ μαθήματα.

Τὸ παιδάκι αὐτὸ ἔχει ἀπόλυτον ἀνάγκην ἐξοχῆς. Πρέπει νὰ ἀναπνεύσῃ ἐπὶ ἕνα διάστημα τοῦλάχιστον ἀέρα καθαρόν. Νὰ τραφῇ καλῶς. Νὰ ζωογονηθῇ ἀπὸ τὸν εὐεργετικὸν ἥλιο. Νὰ ξεχάσῃ, ἔστω καὶ γιὰ λίγο, τὴν στενοχώρια τοῦ οἰκογενειακοῦ του περιβάλλοντος. Νὰ παίξῃ, νὰ τρέξῃ, νὰ γελάσῃ, νὰ δυναμώσῃ γιὰ τὸν μελλοντικὸν ἀγῶνα, εἰς τὸν ὁποῖον εἶναι πιθανόν ἡ οἰκογένειά του νὰ τοῦ δώσῃ ἐλάχιστα ὄπλα.

Αἱ ΠΑΙΔΙΚΑΙ ΕΞΟΧΑΙ

Εἰς αὐτοὺς τοὺς σκοποὺς ἀποβλέπουν αἱ «Παιδικαὶ Ἐξοχαὶ» τοῦ ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Νέου Κράτους Πατριωτικοῦ Ἰδρύματος. Καὶ μὲ ὑπερφηάνειαν μπορούμε νὰ διαπιστώσωμεν, πράγμα τὸ ὁποῖον ἔκαμε καὶ ἐπιφανὴς ξένος, ἐπισκεφθεὶς ἐσχάτως τὴν Χώραν μας, ὅτι αἱ Παιδικαὶ μας Ἐξοχαὶ ἀποτελοῦν πρότυπον ποῦ δὲν ἔχει νὰ ζηλεύσῃ τίποτε ἀπὸ τὰς Παιδικὰς Ἐξοχὰς τῶν μεγάλων καὶ πλουσίων Κρατῶν.

Ἡ ἱστορία τῶν Παιδικῶν Ἐξοχῶν εἶναι μικρὰ καὶ κυρίως ὀφείλει τὴν λαμπράν ἐξέλιξίν της εἰς τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου. Καὶ εὐρισκόμεθα ἀκόμη εἰς τὰς ἀρχὰς μιᾶς ἐξόχου δημιουργίας.

Αἱ Παιδικαὶ Ἐξοχαὶ τῆς Βούλας, αἱ ὁποῖαι φιλοξενοῦν κάθε καλοκαίρι πέντε χιλιάδας περίπου παιδιὰ, ἀποτελοῦν ἕνα τεράστιον συγκρότημα μαγειρείων, ἐστιατορίων καὶ περιπτέρων, μὲ πλήρες δίκτυον ὑδρεύσεως καὶ ἀποχετεύσεως. Τὸ πρότυπον αὐτὸ Κέντρον Παιδικῶν Ἐξοχῶν δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ καὶ κατὰ τοὺς χειμερινοὺς μῆνας ὡς μαθητικὸν ἀναρρωτήριον.

Ἡ θάλασσα ὅμως δὲν ὠφελεῖ ὅλους τοὺς ὁργανισμούς. Εἶναι παιδάκια, ἐκεῖνα πρὸ πάντων ποῦ ὑπέφεραν ἀπὸ ὀρισμένας ἀσθενείας, ποῦ ἔχουν ἀνάγκην ἀπὸ τὸν ἀέρα τοῦ βουνοῦ. Δι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν λόγον ἐδημιουργήθησαν ἐσχάτως αἱ ὄρειναι Παιδικαὶ Ἐξοχαὶ τῆς Πεντέλης, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν ἀπαραίτητον συμπλήρωμα τῶν ἐξοχῶν τῆς Βούλας.

Ἐκτὸς τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Πειραιῶς, ἡ Θεσσαλονίκη, αἱ Πάτραι,

Ἐπαρχιακὸς Σταθμὸς ζυγίσματος βρεφῶν.

ἡ Κέρκυρα, τὸ Ἡράκλειον, τὸ Ρέθυμνον καὶ ἄλλαι ἐπαρχιακαὶ πόλεις ὠργάνωσαν μὲ ἐπιτυχίαν Παιδικὰς Ἐξοχάς, ἢ χρησιμότης τῶν ὁποίων διὰ τὰς μεγάλας βιομηχανικὰς πόλεις ἰδίως ἀνεγνωρίσθη ἀπὸ ὁλόκληρον τὴν Κοινωνίαν.

Ἡ ἐκλογή τῶν παιδιῶν, τὰ ὁποῖα θὰ παραθερίσουν εἰς τὰς Ἐξοχάς, γίνεται μὲ μεγάλην προσοχήν, μεταξὺ δεκάδων χιλιάδων αἰτήσεων πού ὑποβάλλονται. Καί, ὅπως εἶναι εὐνόητον, προτιμῶνται τὰ παιδιὰ πού εἶναι περισσότερον πτωχὰ καὶ ἔχουν μεγαλειτέραν ἀνάγκην, διὰ λόγους ὑγείας, νὰ ζήσουν εἰς τὴν Ἐξοχήν.

Πρὸ τῆς ἀποστολῆς τῶν τὰ παιδιὰ ἐξετάζονται λεπτομερῶς ἀπὸ ἰατρον, διὰ νὰ ἀποφευχθῇ ὁ συγχρωτισμὸς εἰς τὴν κατασκήνωσιν ἰσθενῶν καὶ ὑγιῶν.

Διακόσισαι παιδαγωγοὶ ἐπιθλῆ-
τουν μὲ στοργικὸν ἐνδιαφέρον τὴν
ζωὴν τῶν μικρῶν παραθεριστῶν,
εἰς τὴν Βούλαν καὶ τὴν Πεντέλην.
Τὰ παιδιὰ κινεῦνται ἐπὶ τῇ βάσει
εἰδικοῦ προγράμματος, τὸ ὁποῖον
ἐφαρμόζεται μὲ ἀκρίβειαν. Ἡ καθα-
ριότης, ἡ προσευχὴ, τὸ φαγητόν, τὰ
παιγνίδια, ἡ μικρὰ ἀπαραίτητος δι-
δασκαλία, τὸ μπάνιο εἰς τὴν θάλασ-
σαν (εἰς τὴν Βούλαν), ὅλα αὐτὰ ἐν-
αλλάσσονται κατὰ τρόπον διασκε-
δαστικὸν καὶ δίδουν τὴν ὑγείαν εἰς
τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν. Τὴν εὐτυ-
χίαν.

Τὸ νέον κτίριον τῶν Παιδικῶν Ἐξοχῶν Χανίων «Ἁγιοὶ Ἀπόστολοι».

ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τῆς βοηθοῦ νοσοκόμου τὰ παιδιὰ κα-
ταλαμβάνουν τὴ θάλασσαν καὶ τὸν ἀέρα.

Χάρις εἰς τὴν κολοσσιαίαν προσ-
πάθειαν τοῦ Νέου Κράτους διὰ τὴν
ὑγείαν τοῦ Λαοῦ, αἱ Παιδικαὶ Ἐξο-
χαὶ τελειοποιεῦνται καὶ ἐπεκτείνον-
ται συνεχῶς. Εἶναι ἴσως ὁ θεσμός,
ὁ ὁποῖος περισσότερον ἀπὸ κάθε
ἄλλον θὰ δημιουργήσῃ ὑγιεῖς τοὺς
αὐριανοὺς πολίτας καὶ θὰ ὀλιγο-
στεύσῃ τὴν δυστυχὴ πελατεῖαν τῶν
Νοσοκομείων.

Εἶναι ὁ θεσμός, τὸν ὁποῖον, μο-
λονότι ἐπιτακτικῇ, τὸν καλοῦσε
ἀνάγκη, δὲν εἶχε προχωρήσει οὔτε
ἓνα βῆμα πρὸ τῆς Αὐγουστιανῆς
Μεταβολῆς. Ὅταν γενεές ὁλόκλη-
ρες κατετρώχοντο ἀπὸ τὴν στέρησιν
τοῦ ἀέρος καὶ τοῦ ἡλίου, πού ἐώ-
ρῃσεν ὁ Θεὸς γιὰ ὅλα τὰ πλάσματά
του.

Διὰ τῶν ἀνωτέρω δίδομεν μίαν
ἀπλὴν σκιαγραφίαν τῆς συντελου-
μένης κολουσιαιᾶς κινήσεως, τῆς
αφορώσεως τὰς πρώτας πηγὰς ἐξ
ἧς προέρχεται ἡ Πνεύσης καὶ διὰ
τὰς οἰκίαις τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐ-
γουστοῦ δὲν φεῖδεται οὐδενός,
οὔτε ὑλικοῦ οὔτε ἀλλοῦ μέσου, ἵνα
ἐξασφαλίσῃ ἀπὸ τῶν πρώτων ἀ-
κομὴ ρημαίων τῆς τὴν ψυχικὴν καὶ
σωματικὴν ὑγείαν εἰς τὴν Ἐλπίσαν
τοῦ ἔθνους — τὴν νεὰν γενεάν —
ἀξίαν νὰ ἀντικρυσθῇ τὰς νεὰς υπο-
χρεώσεις, ἐθνικὰς καὶ κοινωνικὰς,
ὡς χαρασσέι ταύτας ὁ Ἀρχηγὸς
διὰ τὴν Νέαν Ἑλλάδα.

Αὗται καὶ πλείσται ἄλλαι φρον-
τίδες ἀκόμη, πού ὁ στενὸς χωρὸς
τοῦ ἀνωτέρω ἀρθροῦ δὲν δύναται
λεπτομερῶς νὰ περιλάβῃ, κατα-
βάλλονται ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ πρᾶτους
διὰ τὴν προσχολικὴν ἡλικίαν τοῦ
παιδιοῦ.

ΝΕΟΝ ΠΝΕΥΜΑ. —
ΝΕΑΙ ΚΑΤΕΥΘΥΝ-
ΣΕΙΣ · ΝΕΟΣ ΝΟΙ-
ΚΟΚΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗ
ΜΟΡΦΩΣΙ ΤΟΥ ΛΑ-
ΟΥ · ΝΕΑΙ ΤΑΣΕΙΣ.

*

*

Εἰς τὴν ὅλην δημιουργικὴν προσπάθειαν πού ἐσημείωσε τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου ἐντελῶς ἐξαιρετικὴν σημασίαν ἔχει ἡ μέριμνα πού ἐπέδειξε διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Τοῦτο δὲ διότι κατενόησε τὸν τεράστιον προορισμὸν τῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ ἔδωσε εἰς αὐτὴν τὴν ἀρμόζουσαν θέσιν.

Σκοπὸς τῆς Πολιτείας δὲν εἶναι μόνον νὰ ἀντεπεξέλθῃ εἰς τὰς παρούσας ἀνάγκας καὶ νὰ ἐξασφαλίσῃ ὅσον τὸ δυνατόν εὐνοϊκωτέρους ὅρους ζωῆς διὰ τοὺς πολίτας, ἀλλὰ ἱερώτερος καὶ βαυτερος προορισμὸς τῆς εἶναι νὰ ἐπιδιώξῃ ἕνα αὐριον καλλίτερον ἀποβλέπουσα εἰς τὴν ἀθανασίαν τῆς φυλῆς. Αὐτὸ δὲ μόνον μὲ τὴν ἐπιμελημένην ἐκπαίδευσιν τῶν νέων μπορεῖ νὰ ἐπιτευχῇ.

Προχθὲς ἀκόμα ὁμιλῶν πρὸς τὴν Νεολαίαν τῶν Καλαμῶν ὁ Ἑθνικὸς Κυβερνήτης εἶπε: «...Ὅσο μεγάλα ἔργα καὶ ἂν κάμωμεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅσο καὶ ἂν τὴν σηκώσωμεν ὕψηλά, δὲν θὰ ἔχωμεν κάμει τίποτα ἂν ἡ νέα γενεὰ πού ἔρχεται πίσω ἀπὸ ἡμᾶς, σεῖς δηλαδὴ, δὲν εἴσθε ἔτοιμοι νὰ παραλάβετε εἰς τὰ χέρια σας τὸ ἔργον τὸ ἰδικὸν μας καὶ νὰ τὸ τελειοποιήσετε...».

Ἄν ἀνατρέξωμεν εἰς τὸ παρελθὸν καὶ συγκρίνωμεν τὴν τότε κατάστασιν πρὸς τὴν σημερινὴν θὰ εἰμεθα εἰς θέσιν περισσώτερον νὰ ἐκτιμῶμεν τὸ συντελεσθὲν ἔργον καὶ τὴν διαφορὰν.

Οἱ λόγοι ἦσαν πάντοτε πρόχειροι εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ μπορεῖ νὰ πῇ κανεὶς ὅτι ἦσαν μία ἐθνικὴ ἀσθένεια· τὰ ἔργα ὅμως ἦσαν τὸσον πτωχὰ ἢ μᾶλλον τὸσον ἀντίθετα πρὸς τοὺς λόγους, ὥστε εἰς τὸ τέλος κατήντησε νὰ μὴ δίδῃ κανεὶς περισσώτεραν σημασίαν εἰς τὰς προγραμματικὰς δηλώσεις τῶν ἐκάστοτε κομματικῶν Κυβερνήσεων ἀπὸ ὅσων ἔπρεπε νὰ δώσῃ εἰς ὑποσχέσεις μεγάλας, αἱ ὁποῖαι ὁπωσδήποτε δὲν ἐπρόκειτο ποτὲ νὰ ἐκπληρωθῶν.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας ἰδίως ἀνελάμβανον πολιτικοὶ πού εἶχαν μὲν ἀρκετὴν δύναμιν ὥστε νὰ ζητήσουν ἕνα Ὑπουργεῖον, δὲν εἶχαν ὅμως τόσην, ὥστε νὰ ἐκλέξουν καὶ τὸ Ὑπουργεῖον εἰς τὸ ὁποῖον ἤθελαν νὰ τοποθετηθοῦν. Ἀγνοοῦντες λοιπὸν τὰς ἀνάγκας καὶ τὰς ζητήματα τῆς ἐκπαιδεύσεως, ἤρκοοντο νὰ ἀντιγράψουν πρόχειρα καὶ στερεότυπα μεγάλας χρεωκοπημένης φράσεις, γενικοῦ περιεχομένου, χωρὶς καμμίαν δυνατότητα ἐφαρμογῆς. Συστήματα καὶ νόμοι ἀντεγράφοντο ἀπὸ ξένας Χώρας καὶ ὅταν ἀπεδεικνύοντο ἀνεφάρμοστοι, εἰσήγοντο νέοι κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον, ἢ δὲ Ἑλληνικὴ Νεολαία ἐφθείρετο μέσῃ εἰς τοὺς διαρκεῖς αὐτοὺς ἀκάρπους πειρατισμούς.

Τί ἔκαμεν ἡ 4η Αὐγούστου ἀπέναντι τῆς καταστάσεως αὐτῆς;

Πρῶτον κατενόησε βαθειὰ τὴν πραγματικότητα, τὰς ἀνάγκας τῆς, ἔκαμε μίαν διάγνωσιν σαφῆ τῆς ἀσθενείας καὶ κατόπιν καθώρισε μὲ σταθερότητα ποίαν πορείαν ἔπρεπε νὰ ἀκολουθήσῃ διὰ νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν ριζικὴν θεραπείαν.

Μερικὰ λόγια τοῦ Ἀρχηγοῦ δίδουν τὴν πλέον ἱκανοποιητικὴν ἀπάντησιν εἰς τὸ ἐρώτημα αὐτὸ καὶ διαγράφουν τὸ εὐρὺ πλαίσιον μέσα εἰς τὸ ὁποῖον ἐτοποθετήθη καὶ ἐκινήθη ἡ ἐκπαίδευσις ἔκτοτε.

«Ζητοῦμεν νὰ κάμωμεν μίαν νεολαίαν γερὴ στὰ σώματα, γερὴ στὴν ψυχὴ, εὐθυμῇ, ἐνθουσιώδη καὶ πρὸ πάντων ἕνα σύνολον».

Ἐὰν ἐνθυμῇσθε καλὰ τὴν προαγουσιανὴν ἐποχὴν, τότε θὰ μπορέσετε μόνον νὰ ἐκτιμῆσετε μὲ πόσῃ ἀκρί-

βειαν ἐτέθη τὸ ζήτημα καὶ καθωρίσθη ὁ σκοπός, εἰς δύο ἑστιασμένα χωρὶς τοιαύτης ἐκφάνσεως χωρὶς ἀπορρίπτει, ρητορισμούς.

Οἱ νέοι τῆς Ἑλλάδος πράγματι δὲν εἶχον ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν κρατικὴν ἀντίληψιν καὶ προστασίαν, δὲν εἶχον καμμίαν πίστιν, ἢ ὁποία νὰ τοὺς ἐμψυχώσῃ καὶ ἔτοι ἐφθεί- ροντο σωματικῶς καὶ ὀλικῶς, βυθισμένοι εἰς ἀπαισιοδο- ξίαν χαρακτηριστικὴν. Ἐπάνω ἀπ' ὅλα ἐβασίλευε τὸ ἀτο- μικὸν συμφέρον καὶ ὡς ἀνωτέρα ἐπιδιώξις ἐλογίζετο ἡ ἐξυπηρέτησις αὐτοῦ.

Πλήρης κατὰπτωσις ἡθικὴ!

Διὰ πρώτην φοράν εἰς τὴν νέαν Ἑλλάδα ἀπὸ Ἑλ- ληνα Πρωθυπουργὸν τονίζεται τὸσον κατηγορηματικὰ ἡ σημασία τοῦ ψυχικοῦ παράγοντος ὡς βασικοῦ διὰ κάθε δημιουργίαν καὶ πρόδοον.

Πότε ὁμιλῶν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον ἐνώπιον τῶν φοι- τητῶν, πότε εἰς τὰς διαφόρους ἐπαρχιακὰς πόλεις ἐνώ- πιον τῶν διδασκάλων καὶ μαθητῶν, μὲ τὴν ἴδια πάντοτε ἀπλότητα καὶ περιεκτικότητα, παρακινεῖ, προσπαθεῖ νὰ μεταδώσῃ τὸν ἐνθουσιασμὸν καὶ τὴν ἀγάπην του καὶ συγ- χρόνως ἐκθέτει τὸ ἐκπαιδευτικὸν του πρόγραμμα. Ἐτοῖ ἂν θέλωμεν αὐτὴν τὴν στιγμὴν νὰ σκιαγραφήσω- μεν εἰς γενικὰς γραμμάς τὸ προτιμότερον θὰ ἦτο νὰ παραθεώσωμεν ἀποσπάσματα τῶν λόγων τούτων τοῦ Ἀρ- χηγοῦ.

Νὰ π. χ. τί λέγει πρὸς τοὺς φοιτητάς:

«Δὲν ἡξέυρω πού θὰ φέρῃ ἡ μοῖρα τὸν καθένα ἀπὸ σᾶς. Ἄλλον θὰ φέρῃ χαμηλὰ, ἄλλον ὕψηλά καὶ πολλὰς ἀντιθέσεις. Ἀλλὰ ἡ ἀξία τοῦ ἀνθρώπου ἔγκειται εἰς τὸ νὰ εἶναι ἄνθρωπος σωστός ὅπουδήποτε καὶ ἂν τὸν ἔχη τάξει ἡ μοῖρα του».

Καὶ πάρα κάτω:

«Ἡ γυναῖκα εἶναι ὁ πραγματικὸς ἀρχηγὸς τῆς οἰκο- γενείας καὶ ἡ γυναῖκα θὰ διαφυλάξῃ τὴν παράδοσιν. Ἡ γυναῖκα, πιστὴ εἰς τὰς παραδόσεις μας καὶ εἰς τὰς ἰδέας πού ἐκκληρονομήσαμεν, μὲ ὀπλισμὸν τὴν μόρφωσιν τῆς, θὰ ἐναρμονίσῃ καὶ θὰ τοποθετήσῃ εἰς τὴν ἀκριβῆ θέσιν μὲ μεθοδικὴν παρακολούθησιν τὰ ἱδανικά πού θὰ τῆς πα- ράσχωμεν γιὰ τὰ παιδιὰ μας. Ἀπὸ σᾶς τὰς γυναῖκας ἐξαρτᾶται τί παιδιὰ θὰ ἔχῃ εἰς τὸ μέλλον ἡ Ἑλλάς. Αὐτὸ μὴν τὸ λησμονήτε ποτέ».

Εἰς τὰς δύο αὐτὰς περιόδους σαφέστατα ἐκφράζονται τὰ ἱδανικά πού πρόκειται νὰ ἐπιδιώξῃ τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου διὰ τῆς ἐκπαιδεύσεως. Νὰ διαπλάσῃ δηλ. ἀπὸ τὰ νέα ἀγόρια ἄνδρας ἔχοντας ἀντίληψιν τῆς εὐθύ- νης ἀπέναντι τοῦ συνόλου καὶ τοῦ ἑαυτοῦ των, εἴτε ἡγή- τορες τῆς Κοινωνίας ἀναδειχθούσιν, εἴτε ταπεινοὶ ἐργάται, καὶ ἀπὸ τὰ νέα κορίτσια, μητέρας, φρουροὺς τῶν παρα- δόσεων, μεταλαμπαδεύτας τῶν ἐθνικῶν ἰδεωδῶν εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεάς.

Εἰς μίαν ἄλλην περίοδον τοῦ ἰδίου λόγου τοῦ πρὸς τοὺς φοιτητάς διαγράφει γενικώτερα τὸ καθήκον κάθε ἑνὸς ἀπέναντι τῆς προηγουμένης. «Πρέπει νὰ μας ὑπερῷητε, διότι ἂν δὲν μάς ὑπερῷητε, τότε δὲν θὰ κά-

μετε το καθήκον σας. Όπως θα σάς υπερβούν και σάς έκείνοι που θα έλθουν κατόπιν. Έτσι διαδοχικώς ή Έλλάς θα φθάση εκεί που την όνειρεύεσθε όλοι».

Οί τρόποι μέ τους όποιους επεδίωξεν ή Κυβέρνησις τής 4ης Αυγούστου τήν εφαρμογήν του εκπαιδευτικού της προγράμματος αντιπροσωπεύονται από πλήθος νόμων και από επεξηγηματικά έγκυκλίους διά τών όποιων οί νόμοι αυτοί αναλύονται και διαφωτίζονται ως προς τάς επιδιώξεις και τό πνεύμα των.

Η Μέση Έκπαίδευσις αναδιοργανώνεται επί νέων βάσεων πλέον πρακτικών. Το όκτατάξιον Γυμνάσιον χωρίζεται εις δύο αυτότελή τμήματα' αποσπώνται δηλ. εξ αυτού αί δύο άνωτερες τάξεις και ιδρύονται τά διτάξια Λύκεια, τά όποια προορίζονται μόνον διά τούς νέους που πρόκειται νά παρακολουθήσουν άνωτερας σπουδάς. Διά του νόμου τούτου προκύπτουν τρία καλά: α') Περιορίζονται τά έτη τής φοιτήσεως που απαιτούνται προς άποκτήσιν άπολυτηρίου Γυμνασίου από όκτώ εις έξ. β') Απαλλάσσονται από φόρτον μαθημάτων άρχήστων τά παιδιά που πρόκειται ν' ασκήσουν πρακτικά επαγγέλματα και γ') Το και σπουδαιότερον, περιορίζεται ό αριθμός τών έπιστημόνων, διότι ό αριθμός τών εισαγομένων εις τά Λύκεια, διά τών όποιων και μόνον είναι δυνατή ή είσοδος εις τά Πανεπιστήμια και τάς άνωτάτας σχολάς, είναι αύστηρώς περιωρισμένος.

Ιδιαίτερον έντελώς μέριμναν κατέβαλεν ή Κυβέρνησις διά τήν πρακτικήν εκπαιδευσιν και ίδρυσε προς τούτο τά άστικα λεγόμενα σχολεία, εις τά όποια οί άπόφοιτοι τής 8ης τάξεως του δημοτικού θα εισάγονται, παιδιά δηλ. ηλικίας 12 έτών, διά τήν άπαραίτητον γεωργικήν, βιομηχανικήν ή έμπορικήν κατάρτισιν των. Τά άστικά δηλ. σχολεία θα είναι διαφόρου τύπου, αναλόγως μέ τάς ανάγκας τής περιοχής όπου λειτουργούν. Διά τά κορίτσια ιδρύονται οίκοκυριακά σχολαί. Εις ηλικίαν 15 έτών οί άπόφοιτοι τών άστικών σχολείων, έξερχόμενοι εις τήν κοινωνίαν, θα έχωσιν όλας τάς άπαραιτήτους στοιχειώδεις γνώσεις διά τήν άσκησιν του επαγγέλματος διά τό όποιον προορίζονται.

Ός προς τήν στοιχειώδη εκπαιδευσιν χαρακτηριστικοί είναι μερικοί αριθμοί. Από τής 4ης Αυγούστου 1938 μέχρι σήμερα, δηλαδή εις διάστημα ένός έτους, διωρίσθησαν 1031 δημοδιδάσκαλοι και έπληρώθησαν έτοι ισάριθμα κενά και προήχθησαν 2830 άμειβόμενοι διά τάς υπηρεσίας των, κατόπιν προτάσεως του οίκεϊου Έποπτικού Συμβουλίου. Ακόμη ιδρύθησαν 132 θέσεις δημοτικών σχολείων, 43 νηπιαγωγείων και έδόθησαν άρωγαί εις διάφορα σχολικά ταμεία, άνερχόμεναι εις 3.000.000, προς πλουτισμόν τών έποπτικών μέσων διδασκαλίας. Ήγοράσθησαν ραδιόφωνα, τά όποια θα διανεμηθώσιν εις τά άπομεμακρυσμένα σχολεία του Κράτους, ίνα τόσοον οί μαθηταί όσον και οί κάτοικοι τής υπαίθρου άπολαμβάνωσι τό άγαθόν τής πνευματικής έπικοινωνίας μέ τόν υπόλοιπον κόσμον. Ήγοράσθησαν επίσης κινηματογραφικά μηχανήματα και 600 ταινία μορφωτικού και ψυχαγωγικού περιεχομένου ίνα εξασφαλισθ ή κανονική λειτουργία τών σχολικών κινηματογράφων.

Η Έθνική Κυβέρνησις τής 4ης Αυγούστου έλαβε άκόμη μέτρα διά τό ζήτημα τών σχολικών κτιρίων και προέβη εις τήν σύστασιν ταμείων εκπαιδευτικής προνοίας εις διαφόρους Δήμους και Κοινότητας. Εις ταύτα ήλθεν έπικουρον τό Κράτος διά γενναίων χρηματικών έπιχορηγήσεων.

Εις τήν άνωτάτην εκπαιδευσιν επίσης πλήθος νόμων και διαταγμάτων ρυθμίζει τήν λειτουργίαν τών Πανεπιστημίων και άνωτατων σχολών και κανονίζει τήν διεξαγωγήν τών εισιτηρίων εξέτάσεων, τήν διοίκησιν και τόν τρόπον τής έκλογής του άνωτέρου προσωπικού, παρέχει δικαίαν διευκολύνσεις όσον άφορά τάς προθεσμίας τών εξέτάσεων, ιδρύει τάς έδρας έπικουρικών καθηγητών και πληροί τάς κενάς προς όλοκλήρωσιν τής ακαδημαϊκής διδασκαλίας, ίνα διατηρηθώσιν τά άνώτατα ιδρύματα νά επτελέσωσι τόν ύψηλόν προορισμόν των.

Τό άναδημιουργικόν έργον τής Έθνικής Κυβερνήσεως επεξετάθη ιδιαίτέρως εις τήν σωματικήν άγωγήν τών Έλληνοπαίδων. Η γυμναστική ύψώθη εις μάθημα πρωτεύον και έτηρήθη μέ έξαιρετικήν προσοχήν ή άθλητική παράδοσις που είναι συνθήκη άπαραίτητος διά τήν συνέχισιν του έθνικου μας βίου. Ένισχύθη τό έμφυχον όλικόν των έργατών τής σωματικής άγωγής και διετέθησαν σημαντικά ποσά διά τήν ίδρυσιν, τήν συντήρησιν και συμπλήρωσιν δημοσίων σχολικών γυμναστηρίων, διά τήν τέλεσιν σχολικών γυμναστικών άγώνων και επιδεί-

ξεων, διά τήν άγοράν και διανομήν διαφόρων άθλητικών όργάνων και σκόπευτικών ειδών.

Μεγάλα ποσά επίσης εδωπηθήσαν και πλείοτα όσα μέτρα θεσπίσθησαν διά τήν ένίσχυσιν τών διαφόρων άθλητικών σωματείων χάριν του έξωσχολικού άθλητισμού. Διά πρώτην φοράν ό άθλητισμός μας πλαισιούται από τό ένδιαφέρον τής Κυβερνήσεως και διά πρώτην φοράν εις τήν ζωήν του έλευθέρου Έλληνικού κράτους άρχηγός του άθλητισμού τάσσεται ό ίδιος ό Πρόεδρος τής Κυβερνήσεως. Αποδείξεις τής συντελουμένης έντατικής εργασίας εις τόν τομέα τούτον είναι οί συντελεσθέντες ένώπιον τριάκοντα χιλιάδων θεατών εις τό Παναθηναϊκόν Στάδιον άγώνες και γυμναστικά επιδείξεις τών μαθητών τής πρωτεύουσας και τών περιχώρων.

Παράλληλως ή ύπηρεσία Σχολικής Ύγιεινής κατέβαλε πάσαν προσπάθειαν προς προστασίαν τής υγείας του μαθητού' προέβη εις τούς ένδεικνυμένους έμβολιασμούς προς προστασίαν από τών εμφανιζόμενων συνήθως εις τά σχολεία λοιμωδών νοσημάτων και ένέτεινε και έυσυστηματοποίησε τόν άντιπαραχωματικόν άγώνα μέ άποτελέσματα πλέον ή ικανοποιητικά.

Εις τούς νόμους δέ «περί οργανώσεως τών μαθητικών συσσιτίων» και «ανάδιοργανώσεως τής σχολιατρικής ύπηρεσίας» έξεδηλώθη άκόμη έναργέστερον τό ένδιαφέρον και ή στοργή του Κράτους προς τήν μαθητιώσαν νεολαίαν και δικαίως εις τά νομοθετήματα αυτά άπεδόθη υπό του Έθνικου Κυβερνήτου σημασία όχι στενός εκπαιδευτική αλλά γενικώτερον Έθνική. Διά νά έννοηθ ή καλλίτερον ή εύρεία κοινωνική σημασία, τήν όποιαν προσέλαβον τά μαθητικά συσσίτια, άρκεί νά σημειώσωμεν ότι κατά τό παρελθόν σχολικόν έτος συμμετέσχον εις αυτά άνω των 50.000 άπόρων μαθητών. Αλλά και άπέναντι τών διδασκάλων έξεδηλώθη ή στοργική μέριμνα τής Κυβερνήσεως. Διά νόμων σχετικών ρυθμίζεται ή χορήγησις τών άναρρωτικών άδειών κατά τρόπον εξασφαλίζοντα μέν τήν χορήγησιν τούτων εις τούς πραγματικώς πάσχοντας αλλά και προστατεύοντα τήν ύπηρεσίαν έναντι τών φυγοπόνων.

Θά άπέμενεν ήδη νά διηλώσωμεν διά τήν στρατιωτικήν οργανώσιν τής νεολαίας, έργον διά τό όποιον, ως επανειλημμένως έξεφράσθη, σεμνύνεται ό Έθνικός Άρχηγός, διότι αποτελεί τό κορύφωμα τών ύπέρ τής νεότητος ληφθέντων μέτρων, εάν εις άλλο άρθρον δέν έξητάζετο τούτο λεπτομερέστερον.

Ο έθιασμός εις τό πειθαρχείν, ό όποιος διά τής τούτης στρατιωτικής οργανώσεως επιδιώκεται και επιτυγχάνεται, αποτελεί τήν σπονδυλικήν στήλην, ως είπωμεν έτοι, του όλου έργου' διότι άν τό άτομον δέν ύποταγθ ή τώ έθνικώ και διαπαιθήται τήν άπαραίτητην συμπεριφοράν κατώτερα τών συμφερόντων του συνόλου, ούτε Κράτος είναι δυνατόν νά ύπάρξη, ούτε άλλος οίσοσδήποτε οργανισμός.

Τόση φροντίς καταβαλλομένη ύπέρ τών νέων δέν ήτο δυνατόν βεβαίως παρά νά έχη άγαθά άποτελέσματα, όχι μόνον όσον άφορά εις τήν πνευματικήν αυτών καλλιέργειαν, αλλά και—έκείνο που πρό παντός ένδιαφέρει—εις τήν διάπλυσιν και ήθικοποίησιν του χαρακτήρος των. Τό πανταχόθεν πράγματι έκδηλούμενον, τόσο φανερά, ύπέρ αυτών ένδιαφέρον, θα γεννήσ η εις τήν ψυχήν των τήν εδ-

Τό νέον Γυμνάσιον Παγκρατίου.

Μαθηταί της Σχολής «Αρχιμήδης» του Πειραιώς.

γνωμοσύνην και την πίστιν πρὸς τὸ Κράτος, δηλαδή πρὸς τὸ σύνολον, τὸ ὁποῖον τοῦτο ἀντιπροσωπεύει.

• • •

Ὅλοι αἱ ἐνέργειαι αὐταὶ τῆς Ἑθνικῆς Κυβερνήσεως σχετικὰ μετὰ τὴν ἐκπαίδευσιν, ποὺ ἀποτελοῦν πρακτικὴν ἐφαρμογὴν τῶν γενικῶν ἀρχῶν, τὰς ὁποίας ἀνωτέρω ἐξεθέσαμεν εἰς τὰ ἐπὶ μέρους ζητήματα, δὲν ὁλοκληρώνουν βεβαίως τὸ ἔργον τῆς. Πολλὰ πρόκειται ἀκόμη νὰ γίνουν, εὐρισκόμενα πρὸς τὸ παρὸν ἐν σχεδίῳ, οὐδὲ ἦτο δυνατόν ἐντὸς τόσοῦ μικροῦ χρόνου νὰ συντελεσθῇ ἔργον κολοσσιαῖον. Διότι ἀνδοθῶσις εἰς τὴν Ἑκπαίδευσιν δὲν σημαίνει ἀπλῶς διάθεσιν ὀρισμένων πιστώσεων, ἀλλὰ ἀνακαίνισιν τῶν συνειδήσεων καὶ συντονισμὸν τῶν πολυαριθμῶν ἐργατῶν αὐτῆς πρὸς τὸ νέον Ἑθνικὸν πνεῦμα ποὺ τὴν διέπει καὶ τὴν καθοδηγεῖ.

Ἐν πράγματι ὅμως ἀπολύτως διαπιστοῦται: ὅτι τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου ἔδωκεν εἰς τὴν Ἑκπαίδευσιν τὴν πρέπουσαν κατεύθυνσιν καὶ ἐπανέφερεν αὐτὴν εἰς τὸν μεγάλον προσορισμὸν τῆς, δηλ. εἰς τὸ νὰ παρασκευάσῃ μίαν αἰῶνα καλλιτέραν, ἀνταξίαν τῶν πεπρωμένων τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς.

ΚΕΝΤΡΑ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΧΑΡΑΣ

Σὲ μιά ἀπέραντη πλατεῖα δενδροφυτευμένη, ποὺ τιμητικὰ φέρει τὸ ὄνομα τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ πατέρα τῶν παιδιῶν καὶ τῶν νέων, στὴν πλατεῖα Ἰωάν. Μεταξά, βρίσκεται ἕνα παράξενο κέντρο. Ἕνα καλοχτισμένο, μοντέρνο, τετράγωνο σπῆτι. Στὴν πρόστα τοῦ ἰδίου του: «Κέντρον Νεότητος». Ἰδίου θαυμάσιο, μὰ καὶ τὸ πρᾶγμα πῶς θαυμαστό. Ὄνομα καὶ πρᾶγμα. Εἶναι ὁ πυρῆνας γύρω στὸν ὁποῖον σχηματίζονται σιγά σιγά τὰ «Κέντρα τῆς παιδικῆς χαρᾶς», μιά ἰδέα, ποὺ μεταφράζεται σὲ πρᾶξι τώρα, ποὺ τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου ἀπλόχερα χαρίζει τὴν χαρὰ στὸ παιδί, φιλόδοξα τὸ φροντίζει σὲ κάθε του ἐκδήλωσι χωρὶς νὰ φειδωλεύεται τῆς μέσας.

Στις 25 Μαρτίου 1938 ἔγιναν τὰ ἐγκαίνια του. Ξεσκλάβωμα τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τὸ ζυγὸ, ξεσκλάβωμα τῆς συνειδήσεως τοῦ μέλλοντος πολίτου ἀπὸ τὴν κακομοιρίαν τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς.

Τέσσερα ἑκατομμύρια ἐπιχορήγησι τοῦ Δήμου Ἀθηναίων! Παντοῦ ἑκατομμύρια γιὰ τέτοια κοινωφελῆ ἔργα. Μὰ πῶς ἔγινε δυνατό, ἀμέσως μετὰ τὴν 4ην Αὐγούστου, ἐκεῖνη τὴν ἱστορική, ὅλα τὰ ταμεῖα νὰ ἔχουν ἑκατομμύρια γιὰ τέτοια κοινῆς ὠφελιμότητος ἔργα; Καὶ νεννᾶται ἡ λονικὴ σκέψις: Μήπως πρὶν μετεγγιζόνταν ἀδιόρατα καὶ πολὺ τεχνικὰ σὲ ἀτομικοπαθῆ βαλάντια;

Δέκα κέντρα παιδικῆς χαρᾶς εἶναι σπαρμένα σὲ διάφορες συνοικίες τῆς Ἀθῆνας κι' ἀκόμα προδίδονται πολλά. Στὴν Καβάλλα, στὴν Καρδίτσα, στὴν Πάτρα, στὴν Τρίπολι, στὰ Χανιά ἔχουν βλαστήσει τὰ ἴδια φυτῶρια γιὰ τὸ ἀνέσθαι καὶ ἐξυπλύναι τοῦ παιδικοῦ κορμιοῦ καὶ τῆς παιδικῆς ψυχῆς. 6.000 παιδάκια σὲ ἡλικία 6-8 χρονῶν εἶναι ἐγγεγραμμένα στὰ κέντρα αὐτά. 6.000 παιδάκια

καταφεύγουν ἐκεῖ μετὰ τὸ σχολεῖο τους γιὰ νὰ χαροῦν, νὰ παίξουν, νὰ κολυμβήσουν, νὰ μάθουν χωρὶς ἐξαναγκασμὸ, νὰ μορφώσουν τὸ κορμὶ καὶ τὴν ψυχὴ τους σ' ὅ,τι χρειάζεται σ' ἕναν νερό, πειθαρχημένο, αἰσιόδοξο, πνευματικὰ καὶ ψυχικὰ μορφωμένο πολίτη. Τὸ μοντέρνο, καλλιτεχνικὸ, στολισμένο μὲ πολὺ πράσινο, ἀναπαυτικὸ ἀναγνωστήριον μὲ τὰ κατάλληλα γιὰ κάθε ἡλικία βιβλία, τὸ παιδικὸ θέατρο, ὁ ἐρασιτεχνικὸς τῶν παιδιῶν θίασος, τὸ κουκλοθέατρο, ὁ παιδικὸς κινηματογράφος, οἱ ὥραφιες δροσερὲς πισίνες, τὰ παιγνίδια στὸ ὑπαίθριο, κούνιες, τραμπάλες, τσουλήθρες, ἀεροπεταστὲς, γυμναστική, σπὸρ, μὲ μορφωμένους γυγναστὰς καὶ φροντιστικοὺς ἐπιστάτες, οἱ ἐκδουρὲς, οἱ ἐπισκέψεις σὲ μουσεῖα, δίνουν τὴν χαρὰ, γεννοῦν τὴν αἰσιοδοξίαν, μεγαλώνουν τὸν ἐνθουσιασμό, προκαλοῦν τὴν ἐδγγνωμοσύνη τοῦ παιδιοῦ καὶ γονιοῦ.

Ὅταν βλέπῃ κανεὶς τὰ παιδιὰ αὐτὰ εὐθυτενῆ, μὲ ἀναμμένα μάνουλα νὰ στέκουν σὰν μικροὶ ἥρωες τῆς μέρας μὲ βυαλιστερό μάτι, μὲ κατ' εὐθείαν βλέμμα στὴν ὁποιοτὴ τῆς ἑλληνικῆς σημαίας, ὅτε νοιώθῃ τὸν ἴδιον ἐνθουσιασμό τὸν ἑθνικὸ, ποὺ τὸ γαλανόλευκο αὐτὸ δοξασμένο πανί παίζοντας μὲ τὸν ἀνέρα, φουσκώνει τὰ παιδικὰ στηθάκια νεύοντας εἰς μικρὰ καρδιὰς μὲ περηφάνεια. Μποροῦμε ἐμεῖς σὲ τέτοιες περιπτώσεις νὰ μάθουμε ἀπὸ τοὺς μικροὺς μας λιλιπούτιους φίλους. Ἀδριο αὐτοὶ δὲν θὰ στέκονται σκεπτικιστὲς καὶ σκοτεινοὶ διυφαλοσκοποὶ μὲ ζοφερὰς παιδινὰς φαντασίας, ποὺ δημιουργοῦν τὸν χαρακτῆρα καὶ ἐπηρεάζουν ὅλη τὴ ζωὴ μπροστὰ στὴ βιοπάλη καὶ σὲ μιά ἐθνικὴ περίπτωσι, ἀλλὰ θὰ ρίξουν ὅλο τους τὸ βάθος, ψυχικὸ καὶ σωματικὸ, στὴν πλάστιγγα γιὰ τὸ καλὸ τοῦ λαοῦ τους, μέλλοντες ἄνδρες, σήμερα κοντὰ πανταλονάκια, καὶ γυναῖκες ὡστὸς—ποδίτσες σήμερα κεντημένες. Ἕλληνες ὅπως πρέπει καὶ Ἑλληνίδες μὲ συναίσθησι τῆς ἀποστολῆς τους.

Ὅλοι μας ἀκούσαμε στὸ ραδιόφωνο, στὴν ὥρα τοῦ παιδιοῦ, στὸ θέατρο «Ρέξ», τίς δροσερὲς φωνούλες, τίς καλλιεργημένες καὶ φροντιστικὰ ἀρμονισμένες τῆς παιδικῆς χορωδίας. Σὰν χαροῦμενες φανφάρες πηδοῦν ἀπὸ τὸ ἕνα ἐριζιανὸ αἰθέριο κύμα πρὸς τὸ ἄλλο φέρνοντας κοντὰ στὴν καρδιά μας τό: «Ἐμπρὸς τὴ δόξα τὴν παλῆν μας, νὰ ξαναπάσουμε...».

Ὅλα αὐτὰ ὅμως, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν ἀμεσο τῆς σωματι-

Ὁ Ἀρχηγὸς καὶ ἡ Κα Μεταξά μετὰ τῶν Ὑπουργῶν Ἑθνικῆς Οἰκονομίας καὶ Ἑργασίας εἰς τὰς ἐγκαίνιας τῆς Σχολῆς «Αρχιμήδης».

κής και ψυχικής του μέλλοντος σκοπό, έχουν κι έναν άλλον έμμεσον κι' αυτόν σπουδαίον γιά τόν μέλλοντα άνθρωπον. Προσπαθούν, μέσα από τίς χιλιάδες αυτές τών χαρούμενων παιδιών, νά επιτευχθή κάποια διαλογή τών μέ εξαιρετικό ταλέντο παιδιών και νά βοηθηθή ή εξέλιξί των. Θά μου πητε: Αυτό μπορεί νά γίνη στο σχολείο. Κι' όμως δέν είναι πάντα εύκολο. Στο σχολείο τό παιδί μαθαίνει, στο παιδικό κέντρο χαράς ένθουσιάζεται. 'Η μάθησι προκαλεί τό πνεύμα σέ έκδήλωσι, ό ένθουσιασμός τό συναίσθημα. Ένας καλλιτέχνης ποτέ δέν φανερώθηκε σ' ό θρανίο του σχολείου, ποδ τό νομίζει πάντα σκληριά. 'Εκεί μάλιστα μεγάλοι άνδρες θεωρήθηκαν στην παιδική τους ηλικία άνίκανοι και άνάξιοι μαθηταί.

'Η εποχή μας είναι μιá εποχή εύλογημένη γιά τή νεολαία γενικά. Μιά καρδιά πατρικά στοργική, του 'Αρχηγού της, πάλλει δυνατά γι' αυτή, και χίλια χέρια αξία τών συνεργατών βοηθούν τήν εξέλιξί της. 'Ω, νά μη γυρίζη ή νιότη άλλη μιá φορά γιά μās τους μεγάλους, όπως στο γόρισμα του χρόνου ή άνοιξι, γιά νά χαρούμε κι' έμείς τους καρπούς μιās τέτοιας εποχής. Τώρα βλέπουμε και παρακολουθούμε με ενδιαφέρον και αγάπη και χαϊρούμαστε μόνο στο αντίκρουσμα της παιδικής αυτής χαράς.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΜΑΘΗΤΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

'Εκτός του 'Υπουργείου της Παιδείας, και τό Πατριωτικόν 'Ιδρυμα — όργανον του 'Υπουργείου Κρατικής 'Υγείνης και 'Αντιλήψεως — λαμβάνει ένεργόν μέρος εις τήν προστασίαν της μαθητικής ηλικίας του παιδιού.

Αί «Μαθητικά Πολυκλινικά» προσφέρουν μεγάλην όπηρεσίαν εις τόν σκοπόν αυτόν. Εις τās 'Αθήνας και τόν

Τό 'Αναγνωστήριον του Κέντρου Νεότητος της Παιδείας 'Ι. Μεταξά (Αθήναι).

Πειραιά, όπου λειτουργούν, διαθέτουν τά εξής τμήματα: Παθολογικόν, Παιδιατρικόν, 'Ορθοπεδικόν, Χειρουργικόν, 'Οφθαλμολογικόν, 'Ωτορρινολαρυγγολογικόν και Στοματολογικόν. Οί μαθηταί τών δημοτικών σχολείων προσέρχονται τρίς της εβδομάδος εις τά πολυιατρεία αυτά και παρακολουθούν υπό είδ. κών Ιατρών.

'Εξαιρετικής σημασίας εξ άλλου είναι ή λειτουργία τών αντιτραχωματικών Ιατρείων, τά όποία αγωνίζονται νά περιορίσουν τήν μεγάλην έκτασιν του τραχώματος εις τήν παιδικήν ηλικίαν.

'Αντιτραχωματικά Ιατρεία λειτουργούν: 27 εις

τās 'Αθήνας, 11 εις τόν Πειραιά, 1 εις Κέρκυραν και Κομοτηνήν. Με τόν άγώνα κατά του τραχώματος τά ειδικά Ιατρεία θά πληθυνθούν.

Θαυμασίως επίσης λειτουργούν τά τέσσαρα Στοματολογικά Κέντρα και τά δύο Μαθητικά 'Αναρρωτήρια τών 'Αθηνών.

Μεγάλης άποδόσεως Ιδρύματα, λειτουργούντα άρτίως και προσφέροντα άνεκτιμήτους όπηρεσίας εις τά άπορα άσθενή παιδιά, είναι αί Παιδιατρικαί Κλινικαί «Νοσοκομείον Παιδών 'Αγία 'Ολγα» 135 κλινών και «'Αγλαίας Κυριακού» 100 κλινών.

Τά Ιδρύματα αυτά, πολλά τών όποιων Ιδρύθησαν δι' Ιδιωτικής πρωτοβουλίας φιλανθρώπων 'Οργανώσεων, έφυτοζώνουν εις τό παρελθόν κατά τό πλείστον.

'Η ζωογόνος πνοή της 4ης Αύγούστου τά παρέλασεν ήδη και τά επεξέτεινε και τά επροικοδότησε πλουσίως και τά περιέβαλε με τήν στοργήν της και τήν άγρυπνον παρακολούθησίν της, ώστε δυνάμεθα νά είπωμεν ότι ταύτα μόνον υπό τό Νέον Κράτος έκτελούν άρτίως τόν προορισμόν των.

Τό νέον Δημοτικόν Σχολείον Παγκρατίου

'Η Παιδική Στέγη Νέων Σφαγείων.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑΙ ΣΧΟΛΑΙ

Για τήν ἐπαγγελματικὴ μόρφωσιν τῶν παιδιῶν τοῦ λαοῦ λειτουργοῦν πλείστες δασεῖς Σχολαί, μεταξύ τῶν ὁποίων καὶ ὁ «Ἀρχιμήδης», γιὰ τὴν ὁποίαν ἀσχολούμεθα σήμερα, ἐπιφυλασσόμενοι ἐν καιρῷ νὰ ἀσχοληθῶμεν καὶ μετὰ τίς ἄλλες.

Πρὸ πενταετίας δύο ἐνθουσιῶδεις καὶ ψυχωμένοι ἀνθρωποι, οἱ κ.κ. Ἀ. ριστ. Δημητράτος, Ὑφυπουργὸς τῆς Ἑργασίας σήμερον ὡς γνωστόν, καὶ Ἀναστ. Ι. Βουλόδημος, Διευθυντὴς σήμερον τῆς σχολῆς «Ἀρχιμήδης», βοηθούμενοι καὶ ἀπὸ μερικοῦς ἄλλους φιλοπροόδους Πειραιώτας, ἱδρυσαν ὑστερα ἀπὸ ἀγῶνες καὶ ἀποκαρδιωτικὰς δυσκολίας τὴ Σχολήν.

Εὐτυχῶς, ὑστερα ἀπὸ δυὸ χρόνια ἡ 4η Αὐγούστου, ἔδωκε τὴν ὥθησιν καὶ τὴν ἐνίσχυσιν, οἰκονομικῶς καὶ ἠθικῶς, πού ἐχρειάζετο ἡ Σχολή γιὰ νὰ ἐκπληρώσῃ τὸ μεγάλο προορισμὸ τῆς.

Ὁ Ἀρχηγός, εὐθὺς ἀπὸ τὴν πρώτην τοῦ ἐπίσκεψιν εἰς τὴ Σχολήν, διεπίστωσε ὅτι ὁ «Ἀρχιμήδης» εἶναι μία κυψέλη, ἀπὸ τὴν ὁποία θὰ βγοῦν αὐριοτὰ σμήνη τῶν ἐργατῶν τοῦ μηχανικοῦ πολιτισμοῦ πού ζοῦμε, οἱ ἐργάτες πού πρέπει νὰ ἔχουν ὅλα τὰ ἐφόδια, τεχνικά καὶ θεωρητικά, γιὰ νὰ ἱκανοποιήσουν τίς ἀνάγκες τῆς ἐποχῆς μας στὴν ἀεροπορία, στὴν ναυτιλία, στὸν κλάδον τοῦ ἐφηρμοσμένου ηλεκτρισμοῦ.

Διεπίστωσεν ὁμως ἀκόμη ὅτι τὸ κτίριον τῆς Σχολῆς καὶ γενικά αἱ ἐγκαταστάσεις τοῦ ἦσαν ἀνεπαρκεῖς νὰ ἐξυπηρετήσουν ἕνα τόσο μεγάλο προορισμό.

Καὶ ἔδωκε ἐντολή, μετὰ τὴν ταχύτητα πού τὸν διακρίνει στὶς δημιουργικὰς ἀποφάσεις του, νὰ κτισθῇ κτίριον ἀνάλογο καὶ ἀντάξιον τῶν προσδοκιῶν καὶ τῶν ἐπιδιώξεων τῆς Σχολῆς.

Δυσμῆς δολόκληρα ἑκατομμύρια ἐστεῖχισε τὸ κτίριον μετὰ τίς ἐγκαταστάσεις τοῦ πού κοσμεῖ τὴν ὁδὸν Β' Μεραρχίας τοῦ Πειραιῶς καὶ πού στεγάζει σήμερα ἀνετα καὶ πολιτιομένα 1800 μαθητὰς.

Ἀλλὰ μήπως σ' αὐτὸ περιωρίσθῃ ὁ Μεγάλος Ἀρχηγός; Διασθλέποντας ὅτι ἀπὸ κεῖ μέσα θὰ ἐκπαιδευθῇ ἡ μέλουμεσα στρατιὰ τῶν πολιτισμένων ἐργατῶν τὴν ἐνίσχυσιν οἰκονομικῶς διὰ τοῦ Ὑπουργ. Ἑθν. Οἰκονομίας καὶ τοῦ Ὑπουργείου Ἑργασίας (Ἑργατικῆς Ἑστίας) καὶ παρέσχεεν ὅλα τὰ μέσα μιᾶς ἀρτίας λειτουργίας.

Τὸ διδακτικὸ προσωπικόν, πού τὴν ἐποπτεύει ὁ κ. Ἰατρίδης τοῦ Ὑπουργείου Ἑθνικῆς Οἰκονομίας, ἠυξήθη ἀπὸ 18 εἰς 30 καθηγητὰς ὄλων τῶν ἐιδικοτήτων.

Οἱ μαθηταὶ πού ἦσαν σιτωγαμένοι 200 σὲ κάθε τάξιν ἠραιώθησαν σὲ 80, τὰ ὑλικά μέσα γιὰ τίς πρακτικὰς ἐφαρμογὰς ἐδόθησαν πλούσια, σπάταλα σχεδόν. Οἱ μαθηταὶ τῆς, πού ἀποτελοῦν ἴδιον σχηματισμὸν τῆς Ε.Ο.Ν., ἀπέκτησαν ἐμπάντας καὶ τὸ βοηθητικὸν «Πάραλος» διετέθη διὰ τοὺς ἐκπαιδευτικούς πλόας αὐτῶν.

Δυστυχῶς, ὁ περιωρισμένος χώρος τῆς «Νεολαίας» δὲν μᾶς ἐπιτρέπει νὰ ἐκταθῶμεν εἰς λεπτομερείας, πού θὰ ἀξίζε ἀλήθεια νὰ γνωσθοῦν. Σημειῶνουμε μόνον ὅτι ἐφέτος τὸ Κράτος ἐν

τῇ μερίμνῃ του νὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς τοὺς ἀποφοίτους τῆς Σχολῆς θετικὸν μέλλον, ἀπερρόφησε τοὺς περισσοτέρους τῶν μαθητῶν σὲ κρατικὰς θέσεις.

Πενήντα πέντε μαθηταὶ προσελήφθησαν εἰς τὸ Βασ. Ναυτικόν μετὰ τὸν βαθμὸν τοῦ ὁποκελευστοῦ, ἄλλοι εἰς τὴν ἀεροπορίαν καὶ ἄλλοι στοὺς Σ.Ε.Κ.

Γονεῖς καὶ μαθηταὶ λατρεύουν κυριολεκτικῶς τὸν Ἀρχηγὸν ἐκεῖ μέσα καὶ μιλοῦν μετὰ συγκινητικὸν σεβασμὸν καὶ εὐλάβειαν γιὰ τὸν εὐεργέτη τους!

Χίλια ὀκτακόσια παιδιὰ, ἐξασφαλίζουν χάριν στὴ μερίμνα καὶ τὴν στοργὴν τοῦ ἀναδημιουργοῦ τῆς Ἑλλάδος Ἰωάν. Μεταξά ἕνα λαμπρὸν μέλλον καὶ μίαν ἀνετον ζωὴν.

Σ. «Ν».—Γιὰ τίς ἄλλες πολυάριθμες ἐπαγγελματικὰς σχολὰς πού ἱδρυσεν τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου, τὸ περιοδικὸν θὰ ἀσχοληθῇ σὲ προσεχῇ τεύχῃ του.

ΑΝΑΜΟΡΦΩΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Πρόληψιν τοῦ ἐγκλήματος στὴν παιδικὴ ἡλικία.—Καταστολὴ τῆς ἀληθείας καὶ ἐπαιτείας.

Ἡ 4η Αὐγούστου, διὰ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης, ἔδωκε νέαν πνοὴν εἰς τὰ ἱδρύματα πού ἀσχολοῦνται μετὰ τὴν πρόληψιν τῆς ἐγκληματικότητος καὶ τὴν περιστολὴν τῆς ἀληθείας καὶ ἐπαιτείας τῆς παιδικῆς ἡλικίας.

Περὶ αὐτῶν ἐκτεταμένως τὸ Περιοδικὸν θὰ ἀσχοληθῇ εἰς προσεχῇ τεύχῃ του.

Κέντρον Νεότητος Παιδείας Ἰ. Μεταξά.

ΕΜΠΝΕΥΣΜΕΝΑ ΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ ΜΑΣ

Η Έλλάς είναι η μεγάλη μάνα όλων
μας. Είδε τα παιδιά της, όχι μονάχα
ἐτσι στὰ λόγια. Είδε πραγματικά πα-
διά της, τὸ αἷμά της εἶναι μέσα εἰς τὰ
φλέβας σας, ἡ ψυχὴ της εἶναι μέσα στὴ
ψυχὴ σας, αεῖς οἱ ἴδιοι, ἀγόρια καὶ κο-
τσια, εἶσθε ἡ Έλλάς. "Όταν ἀγαπᾶ-
τὴν Έλλᾶδα, ἀγαπᾶτε τὸν ἑαυτὸ σας.
Μιὰ μέρα, ὅταν θὰ μεγαλώσετε, θὰ ἔχε-
νὰ τῆς προσφέρετε μεγάλα πράγματα
καὶ τὸ μεγαλύτερο πρᾶγμα ποὺ ἔχετε
τὸ ὠραιότερο καὶ καλύτερο, εἶναι
τὴ ζωὴ σας. "Αν χρειασθῇ νὰ τῆς δώσε-
τὴ ζωὴ σας, θὰ τὴ δώσετε ὄχι μόνον
μὲ ἐνθουσιασμόν ἀλλὰ καὶ διότι εἶναι
φύσις τοῦ πράγματος τέτοια.

Καί πρό πάντων θέλομεν νά διαπλα-
σθοῦν ρωμαλέα τὰ σώματά σας, ὅλων
σας, καί τῶν ἀνδρῶν καί τῶν γυναικῶν.
Δέν μπορείτε νά φτιάσετε οἰκογένεια
μέ σώματα καχεκτικά καί ἀρρωστημένα.
Μή λησμονεῖτε ποτέ ὅτι τὸ ἰδεῶδες τῆς
φυλῆς μας ἦτο ὄχι μόνον νά παράγῃ
μεγάλαια πνεύματα, ἀλλὰ καί ὡραῖα καί
δυνατά σώματα. Καί αὐτὸν τὸν σκοπὸν
ἔχει ἡ ὁργάνωσις τῆς Νεολαίας.

Εἶμαι βέβαιος ὅτι ἡ Νεολαία τῆς Ἑλλά-
δος δά κάμῃ μία Ἑλλάδα καλλιτέραν ἀπὸ
ἐκείνην τὴν ὁποῖαν δά τῆς παραδώσω-
μεν ἡμεῖς. Πρέπει νά μᾶς ὑπερβῇτε, διότι,
ἂν δέν μᾶς ὑπερβῇτε, τότε δέν δά κά-
μετε τὸ καθήκόν σας.

Ο ΥΜΝΟΣ ΤΗΣ 4^{ΗΣ} ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

—Γιατί χοίρεται ο κόσμος
Καί χαμογελάει πατέρα;
Γιατί λάμπει ο ήλιος έτσι
Γιατί φεγγει έτσι η μέρα;
—Γιατί σάν αυτή, ποιδί μου
Τήν ημέρα τήν χρυσή
Πού τήν χαίρεσαι καί σύ
Στέρεψε το μαύρο δάκρυ
Κλείσανε πολλές πληγές
΄Αψηλώσανε τὰ σταχια
Κί ένα γύρο όλα τὰ βράχια
΄Εγινήκανε άνδοβούνια
Καί χρυσοπηγές.

■
Μιάν ημέρα σάν έτούτη
Τήν όλόφωτη κι ώραία
Ξεδιπλώθηκε καί πάλι
΄Η γαλάζια μας σημαία
Πούχει τ' ούρανού τό χρῶμα
Καί σκεπάζει τ' άγιο χώμα
Πού έλεύθερος πατάς.
Κί έτοι μέ χαρά κι έλπίδα
Γιά μιάν ένδοξη πατρίδα
΄Η σημαία κυματίζει
Μ' ένα «τάν η επί τας»!

Μιάν ημέρα σάν έτούτη
Πού χτυπάνε οί καμπάνες
Πού τήν τραγουδούν οί νέοι
Καί δοξολογούν οί μάννες
΄Εγινε σάν πρώτα πάλι
΄Η πατρίδα μας μεγάλη
Δοξασμένη κι ίσχυρή.
Κι έτσι σάν τήν άνतिकρύξης
΄Ετσι πάλι τήν γνωρίζεις
«Τήν γνωρίζεις άπ' τήν κόψι
Τού σπαδιού τήν τρομερή»

ΜΕ ΠΥΡΙΝΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Νεότης θά πῃ πρωτίστως ζωή, ζωή όμως συγκεκριμένη με ἦθος, αὐτό το ἴδιο ἦθος, πού ἔλαμιν ἀπό τίς τάξεις τῶν Ἀθηναίων ἐφήβων ν' ἀναδειχθῶν, όταν ἐφθάσεν ἡ ὥρα, Μαραθωνομάχοι καί Σαλαμινομάχοι καί ἀπό τίς τάξεις τῶν Πανελλήνων, οἱ ἄνδρες πού κατέσπειραν τόν κόσμο μέ τήν ἑλληνική δόξα καί τὸ κατέστησαν θρόλο ὡς τὰ ἀκράια ὄρια τῆς Ἀσίας.

Πλαταῖται ἐκείνος, πού θά ἰσχυρισθῇ ὅτι οἱ σελίδες τῆς ἱστορίας δὲν ἀντιγράφονται. Οἱ σελίδες τῆς ἱστορίας μένουν νεκρές καί δὲν ξαναζωντανεύουν όταν εἶναι νεκροὶ οἱ λαοί, πού τίς ἔγραψαν. Νεκροὶ λαοὶ εἶναι οἱ Καρχηδόνιοι, οἱ Φοίνικες, οἱ Ἀσσύριοι, οἱ Βαβυλώνιοι καί ἄλλοι πολλοί, πού ἐφώτισαν τὸ στερέωμα τῶν ἐθνῶν καί τοῦ πολιτισμοῦ καί σάν ἄσπρα διάττοντα ἔσθυσαν διὰ παντός. Ὑπάρχουν καί ἄλλοι πού εἶναι κυριολεκτικῶς ζωντανόνεκροι, γιατί στὸ πέρασμά τῶν αἰῶνων ἐξεφυλλίσθησαν, ἔχασαν τὰ ἐθνικά τους συστατικά, τοὺς ἔλειψαν οἱ σκοποὶ. Ὁ Ἑλληνικός, όμως, λαὸς εἶναι ζωντανός, γεμάτος ρώμη, πού διετήρησεν ὅλα τὰ συστατικά τῆς φυλετικῆς του ἀξίας, ὅλα τὰ ἐθνικά του στοιχεῖα καί πού τὸν κατέστησαν ἱκανό, παρὰ τὴν σκληρὴ δουλεία τετρακοσίων ἐτῶν, ν' ἀναδιῇ μέσα ἀπὸ τὰ σπλάγχνα του ἄνδρες ἡρωϊκοὺς ὅπως ἐκεῖνοι πού ἔγραψαν τὸ ἔπος τῆς Σαλαμίνος καί τῶν Πλαταίων καί ἐφλόγισαν τὸ στερέωμα τῆς Ἀσίας μέ τὴν ἑλληνικὴν δόξαν καί ἀρχηγούς, πού ἡ συγκέντρωσις τῶν στῆν ἰδία ἐποχὴ κατατλήσσει καί τροκαλεῖ το θαυμασμό.

Ξένος ναυτικός κρινοντας τίς ναυμαχίες τοῦ στείνου τῆς Σάμου, γράφει τῶς θά ἱππεῖ ν' ἀποτιλοῦν ὑποδειγμα τακτικῆς καί νὰ δίδωνται ὡς θεμα σ' ὅλες τίς Ναυτικές Ἀκαδημίες. Καί ἄλλοι ξένοι κρινοντας διάφορες μάχες κατὰ ξηράν στὸν ἴδιο ἱερὸν ἀγῶνα, μένουν ἐκθαμβοὶ μπρὸς στὴν στρατηγικὴν ἱκανότητα τῶν Ἑλλήνων ἀρχηγῶν.

Καί ὅμως καί ὁ Μισούλης καί ὁ Κανάρης καί ὁ Σαχτούρης καί ὁ Καραϊσκάκης καί ὁ Κολοκοτρώνης ἦσαν ἄνθρωποι πού τὰ στοιχειώδη μόνον ἐγνώριζαν γράμματα. Καί τότε, αὐτοματῶς, ἔρχεται τὸ ἐρώτημα: Τί εἶναι ἐκεῖνο, πού ἀντιδίδκειν ἓνα Μισούλην ἢ ἓνα Κολοκοτρώνην, τί εἶναι ἐκεῖνο, πού ἔλαμν τοὺς ἄπλους καί ἀγραμμάτους αἰτοὺς ἀνθρώπους ἀνωτέρους, ἀπὸ πολλοὺς ἄλλους μορφωμένους καί καλλιερ-

γημένους; Ἡ ἀπάντησις δὲν εἶναι δύσκολος. Εἶναι τὸ πνεῦμα τῆς Φυλῆς, εἶναι οἱ ψυχικὲς ἱκανότητες πού ὑπῆρχαν «σοδοῦσαι» στὸν Ἑλληνα σ' ὅλες του τίς περιπέτειες κατὰ τὴν ἐποχὴ πού ἦταν ὑποδουλωμένος στοὺς Ρωμαίους καί τὴν ἐποχὴ πού ἀγωνίζοταν ὑπὸ τὴν κρατικὴν αἰγίδα τῆς Ἑλληνικῆς Αὐτοκρατορίας, νὰ σώσῃ τὸν εὐρωπαϊκὸν πολιτισμὸν καί τὴν ἐποχὴ πού ἦταν ὑποδουλωμένος στοὺς Τούρκους. Εἶναι τὸ ἴδιο πνεῦμα, πού ἐνεψύχωνε τὸ ἔθνος μας καί μετὰ τὸ 21 καί θά τὸ ἐμψυχώσῃ σ' αἰῶνες αἰῶνων. Θά τὸ ἐμψυχώσῃ γιατί αἱ μιὰ φορὰ τὰ Ἑλληνόπουλα ἐτήγαιναν μέ κίνδυνον νὰ μὴ ξαναῖδουν τὸ φῶς τῆς ἡμέρας στὸ Κρυφὸ Σχολεῖο, νὰ ζωντανέψουν στὸ νοῦ καί στὴν ψυχὴ τὰς παραστάσεις πού θαμβῶνουν τὴν Οἰκουμένην, σήμερα ὑπάρχουν τὰ ἐλεύθερα Ἑλληνόπουλα πού ξέρουν τί θέλουν, τί ἐπιδιώκουν καί ἔχουν χαραγμένες μέ πύρινα γράμματα στὴν καρδιά τους τὰς λέξεις: «Εἴμεθα ἡ εὐγενεστέρα Φυλὴ τῆς γῆς. ἔχομε τισσάρων χιλιάδων ἔτων γραπτὴ ἱστορία, ξέρομε τί περιμένει ἀπὸ μᾶς τὸ ἔθνος».

Καί αὐτὸ τὸ τελευταῖο εἶναι στοιχεῖο, πού κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ το παραλείψῃ. Λαοὶ χωρὶς σκοποὺς καί ἰδανικά εἶναι καταδικασμένοι νὰ φυτοζωήσουν, νὰ μαραθοῦν, νὰ σβύσουν.

Αὐτὸ συνέβη μέ ἀπείρους λαοὺς καί σὲ μιὰ ἄλλῃ ἐποχὴ καί μεῖς οἱ ἴδιοι οἱ Ἕλληνες ἐπληρώσαμε τὸν ψυχικὸν αἰτὸν μαρasmus. Ὅταν οἱ ἄκαρτοι θεολογικοὶ ἀγῶνες ἔμειναν ὁ μόνος ἰδιολογικὸς σκοπός, τὸ Βυζάντιον, ἡ θεοφύλακτος πόλις, τὸ Βυζάντιον, ἡ βασιλίς καί κρηπίς τοῦ πολιτισμοῦ, κατέρρευσε ὑπὸ τὰ πλήγματα τῶν ἑθνῶν. Παρὰ τὴν πύλην τοῦ Ρωμανοῦ οἱ Ἕλληνες ἀνένηψαν, ἦτο ὅμως ἀργὰ πλέον, ἔπρεπε νὰ πληρώσουν τὰ ἀμαρτήματά τους καί ἦλθεν ὁ μακρὸς καθαρισμός, ἡ μαύρη νύχτα τῆς δουλείας.

Τὰ σημερινὰ Ἑλληνόπουλα ἔχουν καί σκοπὸν καί ἰδανικά. Εἶναι οἱ κληρονόμοι τοῦ λαμπροτέρου πολιτισμοῦ, τῆς μεγαλειτέρας δόξης, ἔχουν νὰ γράψουν τὴν συνέχειαν τοῦ νέου Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, πού ἀρχισε ν' ἀκνοφέγγῃ στίς 25 Μαρτίου τοῦ 1821. Ἐχουν νοῦν, ἔχουν φωτεινὴν ἀντίληψιν, ἔχουν μπράτσα γερὰ, ἔχουν σκοποὺς, κατευθύνσεις, ἀρχηγούς.

Χρ. Ἐμ. Ἀγγελομάτης

Ἀθληταί, ἐργάται τῆς Ἑταιρίας Λιπασμάτων.

Α Έργατες με μάρσις Β Έστιατόριον έργατών

Η ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΗ

Ἡ σημερινὴ ἐθνικὴ σκέψις μετὰ τὴν 4η Αὐγούστου ἀπλώθηκε βαθειὰ μέσα στὴν ψυχὴ τοῦ ἐργαζομένου ἀνθρώπου καὶ προσπαθεῖ μετὰ πολλὴν φροντίδα καὶ μετὰ κάθε μέσο νὰ τὴν κἀνῃ ψυχικὸ κτῆμα τοῦ νέου ἐργαζομένου ἀνθρώπου, ποῦ ἀρχισε νὰ συνεισφέρει καὶ αὐτὸς μετὰ τὴς δυνάμεις του, στὴ συνολικὴ ζωὴ, γιὰ νὰ ἀποτελέσῃ ἀργότερα τὸν πυρῆνα αὐτῆς τῆς ζωῆς τοῦ λαοῦ.

Οἱ ἀπόψεις καὶ οἱ πράξεις τῆς νέας ἐργατικῆς πολιτικῆς καὶ πρὸ πάντων τῆς μορφώσεως καὶ τῆς ψυχικῆς θέσεως τῆς ἐργαζομένης νεολαίας σὲ ὅλο τῆς τὸ πλάτος καὶ τὴν περιεσκεμμένη φροντίδα, φανερῶναι ὅτι ὁ λαὸς μας ἀρχισε νὰ γίνεται ἐλεύθερος μετὰ τὴν κατανόησιν τῆς ἀνάγκης τῆς δημιουργικῆς ἐργατικῆς συνειδήσεως. Γιατὶ ἡ ἐλευθερία ἐνὸς λαοῦ προέρχεται ἀπὸ τὴν ἀντοχὴ καὶ δύναμιν τῆς ἐργασίας του. Τάξις ἐνὸς λαοῦ εἶναι ἡ διάταξις τῆς ἐργασίας του, δύναμις ἐνὸς λαοῦ εἶναι ἡ δύναμις τῆς ἐργασίας του. Ἡ νέα ἀληθινὰ σοσιαλιστικὴ πνοὴ τῆς 4ης Αὐγούστου ἐμφυοῦσθ βαθεῖα μέσα στὴν ψυχὴ τῆς ἐργαζομένης νεολαίας τὴς ἀλήθειες αὐτές.

Φρόντισε ἐπίσης νὰ βοηθήσῃ ἀπὸ κάθε ἀποψὶ τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ἐργαζομένου νέου δίνοντας στὸ χέρι του τὸ μοχλὸ, ποῦ θὰ τὸν κἀνῃ ἀργότερα πολίτη προκομμένο καὶ δημιουργικὸ φορέα αὐτῆς τῆς ἐλευθερίας καὶ τάξεως, ποῦ φέρει μόνον ἡ ἐργασία.

ΓΕΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΜΟΡΦΩΣΙΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ

Ἡ λύσις τοῦ κοινωνικοῦ προβλήματος εἶναι ζήτημα τῆς μορφώσεως καὶ ἐκπαιδεύσεως τοῦ λαοῦ. Ἦταν ἐσφαλμένη ἡ θέσις τῆς προηγούμενης ἐποχῆς ὅτι ἡ λύσις τοῦ κοινωνικοῦ προβλήματος ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ ἀνθίσμα τῆς οἰκονομίας. Τὰ ἀποτελέσματα ἀπέδειξαν πῶς ἡ γνώμη αὐτὴ ἦταν ἐσφαλμένη. Τὸ ἀνθίσμα τῆς ἀμερικανικῆς καὶ εὐρωπαϊκῆς οἰκονομίας μετὰ τὴ μηχανοποίησιν δὲν βοήθησε καθόλου τὴν καλὴν λύσιν τοῦ κοινωνικοῦ προβλήματος τῶν χωρῶν αὐτῶν. Μάλιστα τὴν ἔκανε πρὸς δυσκόλῃ μετὰ τὴ δημιουργίαν τοῦ στρατοῦ τῶν ἀνέργων. Μόνον ἡ κατάλληλη μόρφωσις καὶ ἡ κατανόησις τοῦ ὅτι ἡ ἐργασία λύνει τὸ δύσκολον πρόβλημα αὐτὸ μέσα στὴς σημερινὰς κοινωνίας θὰ βοηθήσῃ. Ἡ σημερινὴ ἑλληνικὴ ἐθνικὴ σκέψις, ἐξυγιασμένη ἀπὸ τὴν πνοὴν τῆς 4ης Αὐγούστου τοῦ 1936, διδάσκει τὸν νεὸ ὅτι μόνον ἡ ἐργασία πάνω σ' αὐτὴ τὴ γῆ κάνει τὴ ζωὴ ὡραία καὶ ἀξία καὶ ὅτι μόνον ἡ ἐργασία εἶναι αὐτὴ καθ' ἑαυτὴ τὸ περιεχόμενο καὶ ἡ οὐσία τῆς ζωῆς.

Τὸ νὰ δημιουργῇ κανεὶς ἀξίες, τὸ νὰ υπορρῇ νὰ ἐργάζεται δημιουργικά, τὸ νὰ πραγματοποιεῖ ἰδέες, τὸ νὰ συνεργάζεται στὴ λαϊκὴ ἀναγέννησιν, αὐτὸ εἶναι ἡ μεγάλη τῆς ὑπόδεξις ἐννοία.

Ἡ 4η Αὐγούστου δὲν ἀσκέσθηκε μόνον μετὰ λόγια, ὥπως ἡ πρὶν δημαγωγικὴ ἐποχὴ. Σφουρηλατεῖ καὶ δένει νερά τις ἐννοίες αὐτές, πραγματοποιοῦντας τὴς καὶ ἐφαρμόζοντας τὴς ἀποφασιστικά. Μέσα στὸ νοῦ καὶ στὴν ψυχὴ τοῦ ἐργαζομένου νέου μέλλοντος πολίτου ἀπλώνεται νέος κόσμος καὶ ἕνας νέος τρόπος τοῦ βλέπειν, ἐξετάζειν καὶ κρίνειν. Τὰ πολυπλοκά κοινωνικά προβλήματα ἐξεδιαιλοῦνται καὶ ἀπλοποιοῦνται σὰν ἀπὸ μαγικὰ δάκτυλα ἐξευλισμένα. Ποῖν τοῦ ἔλεναν: «Ἀρπάξε μιὰ σιδερένιαν πυγμὴ καὶ ἔδνα στὸ πεζοδρόμιον. Φώναζε καὶ τάραιζε τὴ δημοσίαν ἡσυχίαν». Τώρα τοῦ λένε: «Κάθισε ἡσυχος καὶ πεῖθαι γινόςκοι σ' αὐτὸ τὸ θρανίον τὸ βράδον τῆς Κυριακῆς διὰ σ' ἀφήνῃ ἡ ἐργασία σου καιρὸν. Ἀντὶ νὰ κραιπαλῇ καὶ νὰ χαροτοπαίλῃς, ἀντὶ νὰ διαταράσσῃς τὴν ἡσυχίαν τῶν συμπολιτῶν σου κάθισε ν' ἀκούσῃς, πῶς ἀληθινὰ θὰ ἐπιτύχῃς μετὰ τὴς δικῆς σου δυνάμεις ὅτι οἱ ἄλλοι σοῦ ὑπόσχονταν πῶς μὴ ποτε ν' ἀρπάξῃς ἀπὸ τοὺς γείτονάς σου.

»Ἐδῶ στὸ βραδινὸ αὐτὸ σχολεῖο, πάνω στὸ σκληρὸ

ΝΕΟΛΑΙΑ ΜΑΣ

ξύλινο πάγκο υπομονητικά — κάθε καλό αποκτάται με υπομονή και επίμονη — θα ανοίξη το πνεύμα σου για να νοιώσης τις μεγάλες συνάψεις, που έχεις εσύ και η εργασία σου με το μεγάλο κοινωνικό σύνολο, που ήταν το αγαπήσεις θα σου ανταποδώσει κι' αυτό χιλιόδιπλη την αγάπη σου αυτή».

Πριν του Ήλεγκαν: «Πάρε τη σκαπάνη στα χέρια σου και γκρέμιζε στραβά ό,τι βρής μπροστά σου». Τώρα του λένε: «Εμείς σου δίνουμε το δημιουργικό σφυρί στα χέρια σου. Μ' αυτό θα σφυρηλατήσεις νερά τη δική σου και του λαού σου την τύχη».

Έτσι σήμερα, μετά την 4ην Αυγούστου, ανοίξαν την αγκαλιά τους τα νικτερινά σχολεία και τα κυριακάτικα, τα έγκυκλοπαιδικά και τα επαγγελματικά που μαζεύουν τα ανήσυχα νεαρά πνευματικά και ψυχικά ρεύματα για να τα θέσουν και να τα κατευθύνουν σε μία φροντισμένη κοίτη, που θα φέρη την καρποφορία στο μεγάλο λαϊκό χωράφι. Όλες οι σχολές του είδους αυτού για το εργαζόμενο παιδί και τον εργαζόμενο νέο που ήταν πριν ασθενικές πρωτοβουλίες ιδιωτών λειτουργούν σήμερα κάτω από την κρατική φροντίδα, την ήθικη και την υλική, πάνω στις σκέψεις που αναφέραμε κι' άπάνω στις γερές και αποφασιστικές της 4ης Αυγούστου γραμμές.

Δεν είναι ανάγκη να απαριθμήσουμε τα εκπαιδευτήρια αυτά, γιατί δεν είναι αυτό δυνατό στη μικρή μας αυτή μελέτη. Μόνο αναφέρουμε πως σ' όλα τα μέρη της Ελλάδος είναι σπαρμένα εξυπηρετώντας έντατικά την εξέλιξη της εργαζόμενης νεολαίας και ότι ο Κυβερνήτης Αρχηγός αμέριστο χαρίζει το ενδιαφέρον του στην κίνηση αυτή. Η επίσκεψή του πριν από κάμποσον καιρό στις επαγγελματικές σχολές του Πειραιώς «Αρχιμήδης» και «Προμηθεύς» και η ανάλυση των σκοπών των ιδρυμάτων αυτών φανερώνει το σημερινό της Κυβερνήσεως πρόγραμμα πάνω σ' αυτό το επίπεδο.

ΥΛΙΚΗ ΚΑΛΥΨΕΥΣΙ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΕΡΓΑΤΟΥ. ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

Η εργασία δεν μπορεί ποτέ να ξετασθῇ χωριστά από τον φορέα της. Τοῦτο αποτελεί τὸ ἠθικὸ κεφάλαιο τῆς ιδιοκτησίας, ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὴν ἐργασία. Τιμὴ καὶ σεβασμὸς πρέπει νὰ προσφέρεται στὸν φορέα τῆς ἐργασίας ὅσο μικρὴ κι' ὅσο μηδαμινὴ κατὰ τὸ φαινόμενο κι' ἂν εἶναι.

Ποιὸς φρόντισε πρὶν γιὰ τὸ ἐργαζόμενο παιδί καὶ γιὰ τὸν ἐργαζόμενο νέο; Μὰ αὐτὸς δὲν εἶχε ψῆφο κι' ἦταν γιὰ τὸν κοινοβουλευτικὸ κόσμον κάτι χωρὶς ἀξία. Ἐβλεπε κανεὶς μικρὰ παιδιὰ νὰ ζαρώνουν καὶ νὰ τσακίζονται, νὰ γερνοῦν προτοῦ ζήσουν γιὰ μερικὲς δεκάρες. Ἐκάναν καλὰ τὴ δουλειά τους, μὰ ἦταν μικρὰ καὶ δὲν ὑπορούσαν νὰ πάρουν παραπάνω ἀπὸ ἓνα τάλληρο ἢ κάποτε καὶ δύο δραχμές. Ἀπὸ μικρὰ γνώριζαν μὴ χωρὶς συναίσθησι καὶ χωρὶς στοργὴ Κοινωνία. Ἡ φτώχεια τὰ σπρωχνε νὰ κάνουν τὸ κάθε τι γιὰ ἓνα κομμάτι ξερόψωμο. Πολὺ νωρὶς γνώριζαν μὴ χωρὶς ἔλεος Κοινωνία καὶ περίμεναν μὲ σφιγμένα χεῖλη νὰ μεγαλώσουν γιὰ νὰ ἐκδικηθοῦν.

Ἡ νέα ἐθνικὴ σκέψι, ποὺ κύτταξε κι' ἐξήτασε ὅλα γύρω της, ἦταν ἐπόμενο νὰ στρέψῃ τὴν προσοχή της καὶ στὰ ἐργαζόμενα παιδιὰ, ποὺ ἡ ἀνάγκη τὰ κάνει νὰ μποῦνε τόσο πρῶτα στὴν κοινωνικὴ βιοπάλη.

Μὲ τίς πρῶτες δύο ἐθνικὲς συλλογικὲς συμβάσεις, ποὺ ἐγίναν κιόλας στὶς 12 Αυγούστου 1936, δὲν ξεχάστηκαν οἱ νεαροὶ ἐργάτες καὶ μαθητευόμενοι. Εἶναι γνωστὸ ὅτι, πρὶν ἀπὸ τὴν 4η Αυγούστου, ὁ νέος ἐργάτης καὶ ἡ γυναίκα ἦταν σωστοὶ εἰλωτες. Παίρναν τόσο λίγο μισθὸ εἰς γὰρ νὰ ζήσουν καὶ ἀρκετὸ γιὰ νὰ μὴν πεθάνουν. Κι' ὅτι πρὶν ἦταν λόγια κενὰ καὶ κούφιεσ ὑποσχέσεις γίνεται πραγματικότης μὲ τὴν αἰετο συγκρότησι τῆς ἐπιτροπῆς «ρυθμίσεως τῶν ἐργατικῶν ζητημάτων», στὴν ὁποία προήδρευεν αὐτὸς ὁ ἴδιος Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως. Τὸ κατώτατον ὄριον ὁρίσθη ἀποφασιστικὰ παρ' ὅλες τίς ἀντενέργειες ἐργοδοτῶν, οἰκονομολόγων καὶ πολιτικῶν ἀντιπάλων ποὺ θεωροῦσαν τὸ ζήτημα ἑντιοικονομικόν.

Εἶχαν 42.000 μαθητευόμενους, ποὺ ἔπαιρναν 5 — 10 δραχμὲς ἡμερομίσθιο ἢ καὶ καθόλου, νέες γυναῖκες μὲ τε-

Α' Παιδιά ἐργατῶν. Β' Ἀτομικὴ καθαριότης.

Εικών από την εκπαίδευ-
ση των εργαζομένων νέων.

λεία απόδοσις εργασίας με μισθό 8,50 δραχ. και μία ολοκλήρη στρατιά παιδιών και κοριτσιών, που άπεσπώντο προσωρινά από το τάγμα των ανέργων, αμειβόμενα μόνο με τὰ ένοσημα για τὸ ἐπίδομα ἀνεργίας, κάποτε μ' ἕνα ψωμί ἢ μ' ἕνα φαγητό.

Έτσι ἀμέσως μετὰ τὴν 4ην Αὐγούστου, καὶ μάλιστα ἀκριβῶς τὴν 12ην Αὐγούστου 1936, ἡ σοφὴ καὶ ἀποφασιστικὴ τοῦ Κυβερνήτου μεταρρύθμισις ἔβαλε φραγμὸν ὀριστικὸν στὸν ἐξευτελισμὸ τῆς εργασίας τοῦ κοριτσιοῦ καὶ τοῦ νέου στερεώνοντας τὴν ἐλπίδα για τὴ μέλλουσά του ἐξέλιξι καὶ κάνοντάς το πρόθυμο για συνεργασία στὴν ἐθνικὴ ἀναδημιουργία.

Στὶς 384 συλλογικὲς συμβάσεις, ποὺ ὑπεγράφησαν ἐν τῷ μεταξύ, δὲν ξεχάστηκε τὸ ἐργαζόμενο παιδί καὶ ὁ ἐργαζόμενος νέος. Ὁ νέος μαθητευόμενος ἐργάτης ἀπὸ 14—16 ἐτῶν παίρνει κατὰ τοὺς πρώτους ἑξ ἡμέρας ἡμερομίσθιο 28 δραχμές, ὡς τὸ 18ον ἔτος τοῦ 33 δραχ. Ἀπὸ καὶ πέρα 58 δραχμές. Τὸ ἴδιο καὶ τὸ κορίτσι. Διοριζόμενο σὲ ἡλικία 19 χρονῶν δὲν ἔχει ἀνάγκη προϋπηρεσίας, παίρνει τὸ ἡμερομίσθιο τῶν 58 δραχμῶν.

Οἱ νέοι ὑπάλληλοι καὶ τῶν δύο φύλων τῶν 16—17 ἐτῶν λαμβάνουν μηνιαῖον μισθὸν 550 δραχ., 17—18 ἐτῶν 750 δραχ., 18—21 ἐτῶν 1000 δραχ., 21—24 ἐτῶν ὁ μισθὸς τῶν μὲν νέων ἀνέρχεται σὲ 1.500 δραχ., τῶν δὲ κοριτσιῶν 1.150, ἀπὸ δὲ τοῦ 24 καὶ πέραν τῶν μὲν νέων σὲ 1.880 καὶ τῶν κοριτσιῶν σὲ 1.300 δραχ.

Υπῆρξεν ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποία μαθητευόμενοι βιοτεχνικῶν ἐπαγγελμάτων, ὄχι μόνον δὲν ἔπαιρναν δεκάρα, ἀλλὰ ἔπρεπε καὶ νὰ πληρώνουν για νὰ μάθουν, παρ' ὅλη τὴ δουλειὰ ποὺ ἔβγαζαν σὸ μάστορή τους. Γι' αὐτὸ ἔπαθε καὶ ὁ κλάδος τῶν βιοτεχνικῶν ἐπαγγελμάτων ἀπὸ μαρasmus, γιατί ποῖος φτωχὸς πατέρας εἶχε τὴ δύναμι νὰ βάλῃ τὸ παιδί του χρόνια ὀλόκληρα νὰ δουλεύῃ χωρὶς τὴν παραμικρὴ ἀμοιβή, μάλιστα καὶ νὰ πληρώνῃ;

Τώρα οἱ μαθητευόμενοι αὐτοὶ παίρνουν 15—20 δραχ. μὲς τὴ μέρα για τὰ μικρὰ τους ἔξοδα.

Ἀκόμα καὶ κάτι ἄλλο πολὺ εὐεργετικὸ προέβλεψε για τὴν ἐργασία τῶν νέων ἢ τῶν κοριτσιῶν σὲ τὴν 4ην Αὐγούστου. Τὸ παιδί πρέπει νὰ εἶναι ἐφωτισμένο μετὶ στοιχειώδεις γνώσεις για τὸ ξεκίνημά του σὸ δρόμο τῆς ζωῆς. Ἀρκετὰ χρόνια ποζάραμε στὶς στατιστικὰς ὡς λαὸς μετὰ περισσότερα ποσοστὰ τῆς ἀναλφαριθμητικότητος.

Τότε, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν παλὰ ἀγράμματα γενεά, ἀφήσαν καὶ τὸ φτωχὸ παιδί στὴν τύχη του. Τώρα ὅμως δὲν

ἐπιτρέπεται νὰ ἐργασθῇ ἢ κάλλιο δὲν ἐπιτρέπεται σὲ κα-
νέναν νὰ τὸ ἐκμεταλλεῖται εἰς βάρος τῆς μελλοντικῆς του
ἐξελίξεως πρὶν ἀπὸ τὸ 14ον ἔτος του. Μέχρι τοῦ ὁρίου
αὐτοῦ πρέπει νὰ πάῃ σὸ σχολεῖο, πρέπει νὰ μάθῃ νὰ
ἡγεῖται καὶ νὰ μὴ μὴ. Τὸ ὅτι αὐτὸς καὶ τὰ ἀπαιτήματα
τῶν δακτυλῶν ὡς ὑπογραφὲς δὲν θὰ γνωρίσῃ πιά
ἢ μέλλουσα γενεά. Ἐκτὸς ἀπ' αὐτό, σὲ ἐπικίνδυνα για
τὴν ὑγεία τοῦ νεαροῦ ὄργανισμοῦ ἐπαγγέλματα, ἐπιτρέ-
πεται ἡ ἐργασία μόνο ἀπὸ τὸ 16ον ἔτος.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ, ΑΣΘΕΝΕΙΑ, ΑΤΥΧΗΜΑ

Όταν ἕνας ἄνθρωπος δὲν ἔχῃ τὴ συναίσθησι πὼς σὲ
μιά ἀναποδιά τῆς ζωῆς κάποιος θὰ τὸν παρασταθῇ καὶ
θὰ τὸν βοηθήσῃ, νοιώθει κάτι ἀδειο γύρω του ποὺ τοῦ
γεννᾷ τὸ φόβο καὶ μάλιστα συχνὰ τὴν ἀπελπίσιν. Ἡ ἀβε-
βαιότητα αὐτὴ δημιουργεῖ ἄνθρώπους ἀπαισιοδόξους καὶ
ἐπικινδύνους για τὴν ἐξέλιξι μιᾶς Κοινωνίας.

Παρουσιάστηκε ἡ σωτήρια ἐθνικὴ σκέψις τῆς 4ης Αὐ-
γούστου καὶ μετὰ ἀπόφασις ἐδιώξε ἀπὸ τὴν καρδιά τοῦ ἐρ-
γάτη καὶ πρὸ πάντων τοῦ νέου ἐργάτη, ποὺ ἀρχίζει τώρα
τὴ ζωὴ του καὶ τὴ δρᾶσι του, τὴν ἀβεβαιότητα καὶ τὴν
ἀπελπίσιν. Τοῦ ἔφικασε ὅτι χρόνια καὶ χρόνια συζητοῦ-
σαν καὶ ἀναμασοῦσαν οἱ κοινοβουλευτικοί. Τοῦ ἔδωκε
τὴν Κοινωνικὴ Ἀσφάλισιν. Στὰ 115 χρόνια τῆς ἐλευθερίας
μας ἐθνικῆς ζωῆς μέχρι τῆς 4ης Αὐγούστου 1936 ἦταν
ἀσφαλισμένοι σὲ διάφορα ταμεῖα μόλις 600.000 πρόσωπα.
Τώρα εἶναι 1.500.000 ἀσφαλισμένα με κεφάλαια δύο δι-
σεκατομμυρίων δραχμῶν.

Ποῖο ρόλο παίξει ἡ Κοινωνικὴ Ἀσφάλισιν στὴν ψυχὴ
ἐνὸς νέου ἐργάτη δὲν μπορεῖ ἀρκετὰ νὰ τοιυθῇ. Νοιώ-
θει πὼς ἔχει μιά γωνιά, κάποιον καταφύγιον ὅταν τὸν πιάσῃ
ἢ μπόρα καὶ ὅταν τὸν χτυπήσῃ μιά ἀσπλαγχνὴ τύχη.

Ἡ εὐημερία ἡ δικὴ του καὶ τῆς οἰκογενείας τῆς πα-
τρικῆς ἀν λάχῃ νὰ τῆς εἶναι προστάτης ἢ ἐκείνης ποὺ θὰ
σχηματίσῃ μελλοντικά, ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ὑγεία του.
Όταν ὅμως πέσῃ κάποτε ἀπὸ τὴ σκαλωσίαν, ὅταν πιαστῇ
σὸ μηχανήμα, ὅταν πεταχθῇ τὸ γρανάζι καὶ τοῦ πλη-
γώσῃ τὸ μᾶτι, ὅταν ἐκραγῇ τὸ καζάνι καὶ τὸν κάψῃ, τότε
ἀρχίζει τὸ δράμα γι' αὐτὸν καὶ τὴν οἰκογένειάν του. Τώρα
ὅμως ἡ δυστυχία του ἐλαττοῦται ἢ παραμερίζεται. Πρῶτα
πρῶτα ἡ φροντιστικὴ μέριμνα τοῦ Νέου Κράτους συνιστᾷ
ἐπίμονα με διαφωτίσεις, με διατάξεις, με ἐπεμβάσεις καὶ
στὸν ἐργοδότη καὶ τὸν ἐργάτη τὴν προφύλαξι καὶ τὴν
προσοχή. Πρὸ πάντων οἱ νέοι ἐργάτες πρέπει νὰ ξέρουν
νὰ προφυλαχθοῦν περισσότερο ἀπὸ τοὺς γέροντες ἀναδέλ-
φους των, ἀφοῦ τώρα τοὺς παρέχονται καλύτερα ἀπὸ πρὶν
τὰ μέσα. Μάσκες προφυλακτικὰς για τὰ πνευμόνια, συ-
σκευὲς ἀερισμοῦ ἀπὸ βλαβερὰ για τὸν ὄργανισμὸ ἀέρια,
ἀσφάλιστρα μηχανῶν, ἀλλαγὴ θέσεως ἐργασίας κλπ. βο-
ηθοῦν τώρα τὸ νέο ἐργάτη νὰ διατηρήσῃ τὴν ὑγείαν του,
τὸ πολυτίμητο αὐτὸ ἀγαθὸ για τὸν ἑαυτὸ του καὶ για τὸ
λαὸ του.

Όμως καὶ στὴν περίπτωσι ἀτυχήματος καὶ ἀσθενείας
πάλι βρίσκει καταφύγιον καὶ βοήθειαν. Κατὰ τοὺς ἑξ πρώ-
τους μῆνες τῆς λειτουργίας τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων
στὰς Ἀθήνας, στὸν Πειραιᾶ καὶ Θεσσαλονικίην συνέδη-

όαν 8.141 άτυχήματα έργασίας με πολλούς νέους έργάτας και 1077 γυναίκες. 4.831.871 δραχ. παρεχωρή- θησαν για την προστασία του άτυχήσαντος και 2.670.078 πληρώθηκαν για έπιδόματα εκείνων που άτύχησαν.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΑΜΙΛΛΑ

“Ἄν οὐ ἄλλους λαοὺς εἶναι τοῦτο, πού σήμερα λέμε
ἐργατικὴ ἀμίλλαν· νεωτερισμός, σ’ ἐμὰς τοὺς Ἕλληνας
ὑποτελεῖ μιά φυλετικὴ ιδιότης. Ἀνάμεσα ἀπὸ τοὺς αἰώ-
νας ἡ ἐλληνικὴ ψυχὴ καὶ ἡ ἐλληνικὴ θέλησι ἀγωνίστηκαν
πάντα γιὰ ἐπιτυχίες. Αὐτὰ ἐδημιούργησαν τὰ ὕλικά καὶ
τὰ πνευματικὰ ἀγαθὰ πού ἀποτελοῦν τὸν ἐλληνικὸ πολί-
τισμό. Ὅχι μόνον ὁ Παρθενὼν καὶ ἡ «Πολιτεία», οἱ
ὠραῖες Τέχνες καὶ ἡ Γνῶσι διεπνέοντο ἀπὸ τὸ πνεῦμα
αὐτὸ τῆς ἀμίλλης. Καὶ ἡ ἐργασία τῶν δημιουργικῶν τοῦ
ἐργάτη χειρὶν εἶχε μέσα της τὸ ἴδιο κεντρί. Θεοποίησι
τῆς ἐργασίας στὸν Ἥφαιστο καὶ στὴν Ἀθηνᾶ Ἐργάνη.
Ὁ Ὀμηρὸς μὲ τὴν κατασκευὴ τῆς ἀσπίδος τοῦ Ἀχιλλέα
μᾶς δίνει τὸν «ἐνθεὸ τεχνίτη», πού σήμερα τὸν λέμε «μά-
στορας».

Και σέ όλη την περίοδο της έθνικής μας ζωής παρουσιάζονται οί έξαιρετικοί σέ κάθε έπάγγελμα τεχνίτες πού μ' αυτό τό συναίσθημα της αμίλλης θαυματούργησαν.

Ἡ κρατική μέριμνα τῆς 4ης Αὐγούστου δὲν ἀφῆσε ἀνεγγίχου καὶ τὸ ἐπίπεδο αὐτό. Ἔδωσε σὺν δυνάμει τῆς δυνατότητας νὰ δείξῃ τὴν ἱκανότητα. Κηρύττει κάθε χρόνο τὴν «Ἑβδομάδα τῆς ἀμιλλῆς» καὶ εἶναι συγκινητικὸ μὲ πόση χαρὰ καὶ ἐνθουσιασμό παίρνουν μέρος σ' αὐτὴ οἱ νέοι ἐργάτες. Γιατὶ ἡ ἀμιλλα αὐτὴ πρέπει νὰ γίνεται γιὰ τοὺς νέους καὶ θὰ καταστῇ τὸ μέτρο τῆς ποιότητος καὶ ποσοτικῆς δυναμικότητος τοῦ ἔθνους μας. Εἶναι τὸ ὅλο τῆς ἐπικρατήσεως ἐν εἰρήνῃ, ὅπως ὁ ἡρωϊσμός τῆς νίκης ἐν πολέμῳ.

ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ

Ἡ ψυχαγωγία ἔχει σκοπὸ νὰ ἐξυψώσῃ τὸν ἄνθρωπο, νὰ διώξῃ τὶς φροντίδες του, νὰ σαρώσῃ τὴν κούρασίν του, νὰ καθαρίσῃ τὴν ψυχὴ του.

Ἡ ψυχαγωγία δίνει στον άνθρωπο δύναμι και νέα
ἐνέργεια, τὸν προετοιμάζει στὸ νέο του ἔργο, στὴ νέα του
δημιουργία, στὴ νέα του ἐργασία.

Ἡ Κυβέρνησις τῆς 4ης Αὐγούστου θέλει νὰ δώσῃ μιὰ ἀληθινὴ ψυχαγωγία πρὸς ὅσους ἀπὸ τὴν κολυμβήθρα τοῦ Σιλωάμ θὰ μπορῇ νὰ ἀνεβαῖν πάντα νέος καὶ δυνάτος καὶ θὰ δῶνῃ πάντα τὴν ἀνωτάτῃ προσπάθειαν.

Τώρα ή πλατειά προσπάθεια του Κράτους της 4ης Αυγούστου καταπίσθηκε γερά και μέ τοῦτο τή ζήτημα. Ἀπό ὅλες τίς μεριές ξεπετιέται και ὠφνέται σέ μία σεδαστή πυραμίδα. Μέ τήν πρωτοπορία τής «Ἐργατικῆς Ἑστίας», μέ τήν θερμή προτροπή τού Κυβερνήτου, κινήθηκαν μέ ἐνδιαφέρον οἱ ἐργοδοτές δίνοντας στόν παρόντα και στόν μέλλοντα δημιουργικόν ἐργάτη τήν ἀνάσα και τή χαρά τής γιορτής. Μακρυά ἀπό τόν μόχθο τής καθεμέρας τοῦ δύνουν νά χαρή τῶ ἐλληνικό τοπίο, τῶ βουνό και τή θάλασσα, νά τῶ γνωρίσῃ και νά τ' ἀγαπήσῃ.

Κι' όταν τις Κυριακές πρωί πρωί βλέπη κανείς τα μακριά τραίνα, κατάφορτα να ξεκινούν από τους σταθμούς των πόλεων, διακρίνει στα παράθυρα των βαγονιών χαρούμενα πρόσωπα, σπινθηροβόλα μάτια, νέα στόματα που τραγουδούν κι' αγαλλιούν στη γιορτάσιμο αυτή έξοδο προς την ελληνική φύσι. Μένει μέσα σ' αυτά τα πνεύματα χώρος για κακό στοχασμό; Μπορεί να δροεύει μέσα στις καρδιές αυτές συναίσθημα μουντό και συννεφιασμένο; Καί το πνεύμα και η καρδιά είναι σαν λιθάνι που αεθίζονται προς το βωμό της γιορτής σαν ευχαριστώ προς τὸ δημιουργό της. Κανένας από όλους δεν νοιώθει το εξαιρετικό της φροντίδας αυτής τοῦ Κράτους ὅσο ἡ νεότης που δὲν εἶχε πρὶν τὴ δυνατότητα νὰ βγῇ ἀπὸ τὸ φτωχικὸ της σπιτάκι.

Τώρα μ'ένα ελάχιστο τίμημα—τό υπόλοιπο το πληρώνει τὸ Κράτος—μπορεῖ νὰ ξεκινήσῃ γιὰ ἀντάμωσι τῆς χάρας. Νέες ἐντυπώσεις καὶ νέα συναισθήματα τοῦ ξεκουράζουν τὸ κορμὶ καὶ τὴν ψυχὴ. Ἡ συντροφικὴ χαρὰ εἶναι πολλαπλὴ χαρὰ μέσα στὴ νεαρὴ ψυχὴ. Μιὰ συναυλία, ἕνα θέατρο, μιὰ κατάλληλὴ διάλεξι, πού ἀκούει πλάι σὸ σύτροφό του, εἶναι γι' αὐτὸν μιὰ ζωηρικὴ βίωσι κι' ὅχι μιὰ ἀπλὴ διασκέδασι. Ἡ «Εργατικὴ Ἑστία» καὶ ἡ Ἑθνικὴ Ὀργάνωσι τῆς Νεολαίας κάνουν καὶ θὰ κάνουν πολλὰ ἐπάνω σὸ ἐπίπεδο αὐτό. Ὅμως καὶ τὰ διάφορα ἐργοστάσια ἀνέβησαν μὲ τὸ παράδειγμα καὶ τὴν ὑπόδειξι.

τοῦ Κράτους τὴν ψυχαγωγία σὲ ἀπαραίτητο γιὰ τὴν ἐπιχειρήσει τμήμα. Ποιὸς μπορούσε πρὶν νὰ σκεφθῇ ὅτι ἡ τάδε ἡ ἡ δεινὰ ἔταιρεία θὰ ἔξωδευε τόσα καὶ τόσα γιὰ τὴν ψυχαγωγία τῶν ἐργατῶν τῆς; Ἀπὸ τὴν Ἐταιρεία Λιπαμάτων, πού τὴν πνοῇ στὸ ζήτημα αὐτὸ ἔδωσεν ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος τῆς Νεολαίας, ἀπὸ τὴν Ἐταιρεία Καπνῶν Παπαστρατοῦ ὥς τις μικρὲς βιομηχανικὲς ἐπιχειρήσεις καθιερώθηκε ἡ ἰδέα τῆς ψυχαγωγίας κι' ἔγινε σὰν κατὰ ἀναπόσπαστο στὴ λειτουργία τῆς ἐργασίας. Καὶ «παντοῦ προτιμᾶται ὁ νέος», ὅπως μοῦ ἔλεγε ἕνας διευθυντῆς ἐπιχειρήσεως.

Μά και γι' άλλα πολλά φρόντισε η Κυθέρνισι της 4ης Αυγούστου. Τό Κέντρο της εργαζομένης γυναίκας μαζεύει κάθε μεσημέρι και βράδυ τά εργαζόμενα κορίτσια, πού πριν γυρίζαν στους δρόμους, ως πού νάβρη πάλι η ώρα να πάνε στην απογευματινή τους δουλειά, πράγμα πού ήτανε βλαβερό και γιά τήν υγεία και τήν ήθικη τους.

Πολλή σημασία ξδωσε τὸ Νέον Κράτος στὴν ὀργάνωσι ἀποστολῶν σὲ ἐξοχὰς καὶ κατασκήνωσεις νεαρῶν ἐργαζομένων καὶ ἐργατῶν κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας. Ἀνῆλκα ἐργαζόμενα ἀγρόρια καὶ κορίτσια, ποὺ βρίσκονται στὴν κρίσιμη περίοδο τῆς σωματικῆς τῶν ἐξελιξεως, στέλλονται ἐπὶ 15 - 30 μέρες στὴν ἐξοχῇ.

'Ακολουθώντας την πρωτοβουλία της Κυβερνήσεως ξεκίνησαν για τον ίδιο δρόμο και διάφορα ιδιωτικά ιδρύματα, ως η Λέσχη του Έργαζομένου Κοριτσιού Πειραιώς, η Έταιρεία Φίλων των Νέων Πειραιώς, η Λέσχη του Έργαζομένου παιδιού. Εδώ έρχονται άρωγοι το Υπουργείο Κρατικής Ύγινης, το Υφυπουργείο Έργασίας και η «Έργατική Έστια». Εφέτος στέλλονται πάνω από 3.000 παιδιά στις κατασκηνώσεις της Βούλας, Βουλιγαίου κ.λπ.

Η συμπλήρωση το Κράτος με τον καθορισμό της 159ημέρου ή 308ήμερου άδειας μετά πλήρων αποδοχών.

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Ἄπο τὴν Ὀλυμπία καὶ τὰ Ἴσθμια μιά μακραιωνή
 ἱστορία μᾶς μεταφέρει τὴν εἰκόνα μιᾶς γερῆς ψυχῆς σ'
 ἕνα γερό κορμί. Μιά φωνὴ μᾶς μεταδίνει ἀπὸ τὸ βάθος
 τῶν αἰώνων τὸ μεγάλο ἐκεῖνο εὖγε, πὺς ὅς κόνιτος εἰς
 τοὺς ἀθλητικοὺς ἀγῶνας κατεφόδισε τὸν Ξέρξην καὶ τὸν
 ἔκανε νὰ ἀναφωνήσῃ: «Ἀλλοίμονο μὲ τί ἀνθρώπους θ'
 ἀναμετρήσομε». Τί ἄλλο εἶναι ἡ σημερινὴ προτροπὴ τῆς
 μετὰ τὴν 4ην Αὐγούστου ἐποχῆς παρὰ μιά συνέχεια πού
 ἔκανε τοὺς Ἕλληνας δασκάλους καὶ φωτοβότες στοὺς
 καποτινοὺς ὄλων τῶν λαῶν πολιτισμοὺς; Εἶναι μόνο τὸ
 σῶμα πὺ ἀσφαλώνεται μὲ τὸν ἀθλητισμό; Ὅχι, εἶναι κυ-
 ρίως ἡ δημιουργία χαρακτῆρος, εἶναι ἡ ἰσορροπία τοῦ
 ψυχικοῦ κόσμου. Ὅταν κατορθώσῃ ὁ νέος νὰ ἔχῃ τὸ
 σῶμα του μὲ τοὺς 368 μυῶνας του στὴν κυριαρχία του,
 τότε εἶναι βέβαιο πὺς θάχῃ καὶ τὴ θέλησιν στὴ φοῦχτα
 του. Αὐτὸ εἶναι πὺ ἐπιδιώκει μὲ ἐπιμονὴ τὸ Νέο Κρά-
 τος καὶ ἡ Ε. Ο. Ν. «Ἀπὸ μικρὸς συνήθειαι ὁ μᾶστορρες,
 λέγει ὁ λόγος. Κί' ἀπὸ νεαρὸς πρέπει ν' ἀρχίσῃ κι' ὁ Ἕλ-
 λην νὰ ἔχῃ δύναμι πᾶνω στὸ κορμί του.

Κάτω από την επίγνωση αυτή ξεφυτρώνουν σήμερα παντού τα αθλητικά στάδια, τα αθλητικά γήπεδα. Ίδρύονται αθλητικές ομάδες μέσα στα έργαστάσια μικρά και μεγάλα, ξεδιπλώνεται ποσά, εξασκοούνται αθλητικά σύνολα και τίθενται από όλες τις μεριές έπαθλα νίκης. Ή Ε.Ο.Ν., που έχει συλλάβει το γνήσιο αθλητικό πνεύμα, προσπαθεί να ένδυνώσει όλα της τα μέλη για αθλητικές προσπάθειες. Έπειτα από τις προσπάθειες αυτές η Ε.Ο.Ν. έχει καταφέρει να οργανώσει με επιτυχία το αθλητικό έργο της στην Ελλάδα. Το τί γίνεται τελευταία στο επίπεδο αυτό αναφέρεται σε άλλο άρθρο.

~ Κι' άλλη μιὰ φορά παρουσιάζονται στην ιστορία μας
 τὰς ἑλληνικῶν Κράτος, Σόλων - Μεταξᾶς, Σωθιρία
 ἀπὸ τὴν καταστροφή, ἀναδημιουργία, κοινωνικὴ δικαιο-
 σύνη, τακτοποίησι τοῦ ἀτόμου μέσα στοῦ σύνολο, σεισά-
 χθεια, δυνατὴ καὶ ἐνθουσιασμένη νεολαία καὶ στίς δύο
 ἐποχές.

Δὲν εἶναι μόνο συμπτωματικὴ παραβολή, εἶναι φυ-
λετικὴ συγγένεια ἀνάμεσα ἀπὸ τοὺς αἰῶνες.

Ἡ ἐποχή μας μετὰ τὴν 4ην Αὐγούστου 1936 υπήκει στὸ
ζόδιο τῆς μακραίωνης ἐλληνικῆς παραδόσεως.

Σ. Κ.

ΤΟ ΑΓΡΟΤΟΠΑΙΔΟ

ΥΠΟ ΤΗΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΝ ΠΙΝΟΗΝ ΤΗΣ
4^{ης} ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ, Ο ΝΕΟΣ ΑΓΡΟΤΗΣ
ΥΨΟΥΤΑΙ ΕΙΣ ΑΝΩΤΕΡΑ ΕΠΙΠΕΔΑ
ΖΩΗΣ, ΜΟΡΦΩΝΕΤΑΙ ΤΕΧΝΙΚΩΣ
ΚΑΙ ΑΝΑΠΛΑΣΣΕΤΑΙ ΕΘΝΙΚΩΣ

Τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου διὰ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, τοῦ ὁποίου τὴν εὐεργετικὴν δρᾶσιν πρὸς ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς ἀρμοδιότητός του ἐ-
γνώρισεν ὄχι μόνον ὁ ἀγροτικὸς κώ-
σμος ἀλλὰ καὶ ὁ ἀστικός, πού ἀποτε-
λεῖ τὸ καταναλωτικὸ στοιχεῖο, δει-
παρέλειψε μέσα στὴ γενικὴ γιὰ τὸ
Ἑλληνόπουλο φροντίδα του, νὰ μερι-
μνήσῃ εἰδικά, μέσα στὸ πλαίσιο τῆς
μελλοντικῆς του ζωῆς καὶ γιὰ τὸ ἀ-
γροτόπαιδο.

Εἶναι γνωστὸ πόση ἐξαιρετικὴ ση-
μασία δίνει ὁ Ἀρχηγὸς στὴν καθοδή-
γησιν τῆς Ἀγροτικῆς Νεολαίας τῆς Χώ-
ρας καὶ στὴν ἀνύψωσιν τοῦ μορφωτι-
κοῦ καὶ ἐπαγγελματικοῦ τῆς ἐπιπέ-
δου καὶ πόσα καλὰ περιμένει στὸ
προσεχὲς μέλλον τὸ Κράτος τῆς 4ης
Αὐγούστου ἀπὸ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς
προσπαθείας του αὐτῆς.

Ἔτσι στὴν προσπάθειά του γιὰ τὴ
βελτίωσιν τοῦ ἐπαγγελματικοῦ (γεωρ-
ποτεχνικοῦ ἐπιπέδου) τοῦ ἀγροτόπαι-
δου, δὲν ἐδίστασε νὰ ὑποβληθῇ πρὸς
τὰς ὁλοκλήρας θυσίας καὶ νὰ δώσῃ ὅσο
τὸ δυνατόν πλουσιώτερα τὰ μέσα τῆς
γεωργικῆς ἐκπαιδεύσεως στὸ παιδί
τοῦ ἀγρότου.

ΕΞΩΣΧΟΛΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ

Ἐκτὸς ἀπὸ τὰς κατώτερες γεωργι-
κὰς σχολὰς, γιὰ τὰς ὁποίας θὰ μιλή-
σομε παρακάτω, καὶ τὴ βελτίωσιν τῶν
μέσων γεωργικῶν σχολῶν, τὸ Κρά-
τος τῆς 4ης Αὐγούστου ἐφρόντισε νὰ
πλουτίσῃ τὰς γεωργικὰς γνώσεις καὶ
νὰ μορφώσῃ στὸν κύκλον τῆς δράσεώς
των ὅσο τὸ δυνατόν περισσότερα ἀ-
γροτόπαιδα, μὲ τὴν ἐφαρμογὴ τοῦ συ-
στήματος τῆς ἐξωσχολικῆς γεωργι-
κῆς ἐκπαιδεύσεως.

Παιδιά, πού βρίσκονται μακριὰ ἀ-
πὸ τὰ κέντρα τῆς γεωργικῆς ἐκπαι-
δεύσεως, ἢ καὶ πού ἀπὸ ἐλλείψει τυ-
πικῶν προσόντων (γραμματικῶν) δὲν
μποροῦν νὰ φοιτήσουν σ' αὐτά, βρή-
καν τὴν εὐκαιρίαν νὰ πλουτίσουν τὰς
γνώσεις των στὰ περιοδεύοντα γεωρ-
γικὰ σχολεῖα.

Ἡ Ἀμερικανικὴ ὁργάνωσις «Ἑγ-
γὺς Ἀνατολῆς» ὑπὸ τὸν ἐλεγχὸν τῶν
ἀρμοδίων ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργεί-
ου Γεωργίας, ἐδίδασκε τὸν χειμῶνα
τοῦ 1938-39 πρὸς 15 χωριά τῶν περι-
φερειῶν Κυκλῆς, Ἐδέσσης, Ναούσης,
Βεροίας καὶ Κατερίνης 158 γεωργι-
κὰ μαθήματα τὰ ὅποια παρηκολούθη-

σαν περισσότερα ἀπὸ τρεῖς χιλιάδες
ἀγροτόπαιδα

Κάθε γεωργικὸ μάθημα τὸ παρη-
κολούθησαν κατὰ τὴν συνταχθεῖσαν
στατιστικὴν 21 ἀγροτόπαιδα.

Εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῶν μαθημάτων
αὐτῶν συνετέλεσαν καθ' ἀρμοδίαν ἀ-
νακοίνωσιν, οἱ σχηματισμοὶ τῆς Ε.Ο.
Ν. εἰς ὅλα τὰ χωριά ὅπου ἡ Ὀργα-
νωσις ἐδίδασκε.

Ἐξωσχολικὰ γεωργικὰ μαθήματα
ἔδωσαν τὰ γεωργικὰ σχολεῖα Α.Χ.Ε.
Π.Α. Βέλλου (Κορινθίας), Φλωρίνης,
Τεγέας, Πτολεμαῖδος καὶ Μεσσαράς
Κρήτης.

Τὰ γεωργικὰ αὐτὰ σχολεῖα ἐμοίρα-
σαν στὰ διδασκόμενα ἀγροτόπαιδα ὁ-
πωροφόρα καὶ καλλωπιστικὰ δένδρα
εἰτε ἐντελῶς δωρεάν-ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖ-
στον-ἢ μὲ ἐλάχιστη τιμὴ.

Ὁ πᾶρα κάτω πῖναξ μᾶς δείχνει
πόσα ἀκριβῶς δένδρα μοίρασαν τὰ
διάφορα γεωργικὰ σχολεῖα.

Γεωργ. Σχολεῖον	Ἀριθ. ὁπω- ροφόρων	Ἀρ. καλλω- πιστικῶν
1) Α.Χ.Ε.Π.Α.	3.304	890
2) Φλωρίνης	11.895	—
3) Τεγέας	767	205
4) Πτολεμαῖδος	3.100	3.700
5) Μεσσαράς (Κρήτης)	2.437	2.600
Σύνολον	21.503	7.395

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὰ γεωργι-
κὰ μαθήματα δὲν περιορίσθησαν μόνον
στὸ θεωρητικὸ μέρος, ἀλλὰ μὲ
τὸ μοῖρασμα τῶν δένδρων ἀπλώθη-
καν καὶ στὸ πρακτικόν. Τὰ ἀγροτόπαι-
δα ἐφαρμόσανε ὅ,τι διδασχτήκανε πᾶ-
ν· στὰ δένδρα πού τοὺς ἔδωσαν.

ΣΧΟΛΙΚΟΙ ΚΗΠΟΙ

Τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας συνεχί-
ζοντας τὴν γραμμὴν πού ἐχάραξε ἀπὸ
τὸ περασμένον ἔτος, ἐδόθησε μὲ τὰς
Γεωργικὰς τοῦ Ὑπηρεσιῶν τοὺς Διευ-
θυντάς τῶν Δημ. Σχολείων διαφόρων
χωρίων, νὰ δημιουργήσουν σχολικοὺς
κήπους εἰς τοὺς ὁποίους ἀσχολήθη-
καν ὅλοι σχεδὸν οἱ μαθηταὶ τῶν.

Κατὰ τὸ ἔτος 1938-39 μὲ τὴν οἰκο-
νομικὴν βοήθειαν τῶν Γεωργικῶν Τα-
μείων τῶν Νομῶν, ἔγιναν 223 νέοι
σχολικοὶ κήποι, παρηκολούθησαν δὲ
καὶ βελτιωθῆκαν καὶ οἱ ἄλλοι 116
σχολικοὶ κήποι πού εἶχαν γίνῃ τὸν
προηγούμενον χρόνον.

Τοὺς σχολικοὺς αὐτοὺς κήπους,
εἰς τοὺς ὁποίους τὸ ἀγροτόπαιδο
παίρνει τὰ πρῶτα θεωρητικὰ καὶ
πρακτικὰ μαθήματα, τὸ Κράτος τοὺς
ἐπλοῦτισε μὲ σπόρους δένδρων καὶ
λαχανικῶν, δενδρύλλια, λιπάσματα
καὶ ἄλλα ὕλικά.

Σὲ πολλὰ σχολεῖα-τὰ περισσότε-
ρον ἀγροτικά-δόθηκαν καὶ ἀρκετά
ἐργαλεῖα γιὰ νὰμποροῦν νὰ ἐργά-
ζωνται μ' αὐτὰ οἱ μαθηταί.

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1938-39 ἐ-
λειτούργησαν 10 ἐν ὅλῳ πρακτικὰ
γεωργικὰ σχολεῖα γενικῆς γεωργι-
κῆς μορφώσεως, καὶ ἓνα εἰδικόν, ἡ Γα-
λακτοκομικὴ Σχολὴ Ἰωαννίνων.

Ἀπὸ τὰ σχολεῖα αὐτά, τρία ἐλει-
τούργησαν μὲ ἐξόδα ἀπὸ τὸν προϋπο-
λογισμόν τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας,
τέσσερα εἶναι αὐτοσυντηρήτα, καλύ-
ψανε δηλαδὴ τὰ ἐξόδα τῆς λειτουρ-
γίας των τὰ εἰσοδήματα τῶν κτημά-
των πού καλλιεργοῦν οἱ ἴδιοι οἱ μα-
θηταὶ βοηθούμενοι καὶ ἀπὸ ἀνάλογο
ἐργατικὸν προσωπικόν καὶ τέσσερα ἰδι-
ωτικά πού τὰ ἐπιχορήγησε καὶ αὐτὰ
τὸ Κράτος γιὰ νὰ καλύψουν τὰς δα-
πάνες των ἀπὸ τὸν προϋπολογισμόν
τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας.

Στὰ σχολεῖα αὐτὰ εἰσῆλθον ἐν
ὅλῳ 258 μαθηταὶ καὶ ἐξεπαιδεύθησαν
479, ὅπως δείχνει ὁ πᾶρα κάτω πί-
ναξ.

ΣΧΟΛΕΙΑ	Εἰσλ.- θέντες	Ἐκπαιδευ- θέντες
1) Γαλακτοκομικὴ Ἰωαννίνων	23	41
2) Φλωρίνης	21	48
3) Πτολεμαῖδος	16	31
4) Μεσσαράς (Κρήτης)	30	30
5) Ἀσμάτων	15	30
6) ΑΧΕΠΑ Βέλλου (Κο- ρινθίας)	13	32
7) Δουροῦτης (Ἰωαννίνων)	12	17
8) Ἀμερικανικὴ Θεσσαλονίκης	35	128
9) Στυγγοῦ (Ἀμαρουσίου)	50	50
10) Ἀναγνωστοπούλειον Κο- νιτῆς	23	50
11) Χίου	20	20
Σύνολον	258	479

Γιὰ τὴν παροχὴν ἱκανοποιητικῆς ἱα-
τρικῆς περιθαλψέως καὶ εἰς τοὺς μα-
θητάς τῶν Πρακτικῶν Γεωργικῶν
Σχολείων, ἐληφθῆσαν μὲ τὸν ὁπ' ἀριθ.
1048/1939 Ἀναγκαστικὸν Νόμον μέ-
τρα ἀνάλογα μ' ἐκεῖνα πού ἐλήφθη-
σαν γιὰ τοὺς μαθητάς τῶν Μέσων Γε-
ωργικῶν Σχολῶν.

Συμπληρώθηκε το διδακτικό προσωπικό των Πρακτικών Γεωργικών Σχολείων και ένεκρίθησαν εις τούς προϋπολογισμούς των έπαρκείς πιστώσεις, για την συμπλήρωσι των εγκαταστάσεων και εργαστηρίων των

Εις το Πρακτικόν Γεωργικόν Σχολείον Μεσσαράς έκτίσθηκε νέο υπόστεγο από μπετόν για την φύλαξι των γεωργικών μηχανημάτων του και έργαλείων, ένεκρίθη δέ μελέτη για τη συμπλήρωσι του κεντρικού του κτιρίου, Επίσης συνεπληρώθησαν οι μελετες για την κατασκευή ψυγείου και κτιρίου διαμονής των μαθητών και εργατών εις την Γαλακτοκομικήν Σχολήν Ίωαννίνων, καθώς και για την διαρρύθμισι της κοίτης του χειμάρρου που περνάει μέσα από το κτήμα του Σχολείου Φλωρίνης.

Διά του υπ' αριθ. 1648/1939 'Αν. Νόμου έτακτοποιήθησαν τα της οικονομικής διοικήσεως, εις τα Πρακτικά Γεωργικά Σχολεία Μεσσαράς και Άσσωμάτων (Κρήτης) και έγινε ανασυγκρότησις των Δ. Συμβουλιών αυτών υπό την προεδριαν των οικείων Νομαρχών και άνετέθη ο έλεγχος της διαχειρίσεως των εις την αρμοδιαν υπηρεσιαν του Υπουργείου Γεωργίας και το Έλεγκτικόν Συνέδριον. Παράλληλα με τον ίδιο νόμο εξησφαλίσθη ή άρτιωτέρα εκπαίδευσις των μαθητών των σχολείων τούτων της Κρήτης, που υπήχθησαν εις τας διατάξεις του βασικού Νόμου 2203 περί Πρακτικών Γεωργικών Σχολείων.

Διά του αυτού Νόμου ελήφθη ή πρόνοια για την οικονομική ενίσχυσι όλων των ιδιοσυντηρήτων Πρακτικών Γεωργικών Σχολείων για να μπορέσουν να συμπληρώσουν τας εγκαταστάσεις και τα εργαστήριά των.

Βάσει του νόμου τούτου και δι' αποφάσεων του Υπουργού της Γεωργίας επεχορηγήθησαν τα σχολεία:

1) Μεσσαράς με ποσόν 300 χιλ. δρ.

2) Άσσωμάτων με ποσόν 400 χιλ.

3) ΑΧΕΪΑ Βέλλου (Κορινθίας) με ποσόν 200.000 και

4) Χαρίσσειον Κοζάνης με το ποσόν 100 χιλ. δραχ.

Κατά το έτος τουτο έτακτοποιήθησαν διά του υπ' άρ.θ. 1698/1939 'Αν. Νόμου τα ζητήματα των πρό έτών εϋδοκίμως λειτουργούντων Ιδιωτικών Πρακτικών Γεωργ. Σχολείων που υπήχθησαν και αυτά ως προς το εκπαιδευτικο μέρος, εις το ίδιο πλαίσιο με τα δημόσια Γεωργικά Σχολεία.

Γά Πρακτικά Γεωργικά Σχολεία με τις έκτελούμενες εις τα κτήματά των πειραματικές και αποδεικτικές εργασίες εις τούς διαφόρους γεωργικούς κλάδους, συνετέλεσαν εις την διανοσιν βελτιωμένων μεθόδων καλλιέργειας εις τας περιφερείας εις τας οποίας λειτουργούν.

ΜΕΣΑΙ ΓΕΩΡΓΙΚΑΙ ΣΧΟΛΑΙ

Εις τας Μέσας Γεωργικάς Σχολάς, Άδερώφειον Λαρίσης και Δενδροκομικήν Πατρών, εισηχθησαν κατά το σχολικόν έτος 1938-39 64 νέοι μαθηταί, ο δε όλικός αριθμός των εις τας σχολάς ταύτας εκπαιδευομένων μαθητών ανήλθε σέ 110.

Αι Σχολαί αϋται έφωδιάσθησαν με νέον διδακτικόν υλικό, και συνεπλήρωσαν τις εγκαταστάσεις των και τα εργαστήριά των, για την άρτιωτέρα εκπαίδευσι των μαθητών.

Έπίσης συνεπληρώθη το διδακτικό προσωπικό με την τοποθέτησι σέ κάθε Σχολή και ενός Έπιμελητού του Οικοτροφείου.

Διά του υπ' αριθ. 1648/1939 'Αναγκαστικού Νόμου έρρυθμίσθησαν τα ζητήματα της παροχής Ικανοποιητικής Ιατρικής περιθάλψεως εις τούς οικοτρόφους μαθητάς των Μέσων Γεωργικών Σχολών και σέ κάθε Σχολή προσελήφθη έμπειρος Ιατρός επί μισθώ, έκανονίσθησαν δε και τα της εισαγωγής εις εξααιρετικές περιπτώσεις των άσθενούντων μαθητών εις τα νοσοκομεία.

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΕΠΙΠΕΔΟΝ

Παράλληλα προς την άνύψωσι του τεχνικού εκπαιδευτικού επιπέδου του άγροτόπαιδου, που συνετελέσθη με την έφαρμογή του γεωργικού εκπαιδευτικού προγράμματος, το Κράτος με τη γενική γεωργική πολιτική που ακολουθεί, άνύψωσε αυτόματως και το πνευματικό επίπεδο του παιδιού του άγρότου. Διότι ο άγρότης μπορεί πιά σήμερα με τα υλικά μέσα που διαθέτει και που είναι άποτελεσμα της μεριμνας του Κράτους για τα συμφεροντά του και την καθημερινή τους βελτιωσι, να δώση στο παιδί του και πνευματική τροφή, άγνωστη σ' αυτό πρό της 4ης Αύγουστου με τη άγορά βιβλίων και περιοδικών έκτός του κύκλου της ειδικότητός του.

Έπίσης αυτόματως ύψώθηκε και το βιωτικό επίπεδο του άγροτόπαιδου, που τρώγει και τρεφεται σήμερα καλύτερα. Με την ρύθμισι των άγροτικών χρεών οι γονείς μπορούν, λαλαφρωμένοι από τούς εφιάλτας του τοκογλύφου, να διαθέσουν για τη διατροφή και το ντύσιμο των παιδιών των μέρος των ποσών που άλλοτε επλήρωναν στην γεωργική βδέλλα που λέγεται τοκιστής.

Το άγροτόπαιδο έκτός του ότι σήμερα τρώγει και ντύνεται άσυγκριτως καλύτερα από την προαγουστανή εποχή, εξεπολιτίσθη με τις επικέψεις που κάνει στα κέντρα, είτε ως φαλαγγίτης με τις έκδρομές του σχηματισμού του, είτε με τη συνοδεία των γονέων του που σήμερα οικονομικώς βελτιωμένοι μπορούν να κινηθοϋν.

Αϋτή είναι σέ λίγες γραμμές ή προσπάθεια του σημερινού Κράτους για το άγροτόπαιδο, τα άμεσα και έμμεσα άποτελέσματα της οποίας τα βλέπει ανάγλυφα ο άγρότης και κοιμάται ήσυχος ότι το γεωργικό μέλλον του παιδιού του μέσα στα χέρια του Κράτους της 4ης Αύγουστου είναι άπόλυτα εξησφαλισμένο.

Δ. Μ

Άγροτικά άσχολία εις την Γεωργικήν Σχολήν Συγγρού

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ

Ο θεμελιωτής και οικόδομος του Τρίτου Έλληνικού Πολιτισμού, που εισέρχεται στο 4ο έτος της δημιουργικής του προσπάθειας, της 4ης Αυγούστου, με σίω-
νους αίσίους, είναι μιά προσωπικότης πολυσύνθετος!..
Ο βιογράφος του θα βρεθῇ σὲ πολλές δυσκολίες γιὰ
νὰ ἀναλύσῃ τὴν πολύπτυχη αὐτὴ φυσιογνωμία: "Ε-
νας χαρακτήρ γεμάτος ἀντιθέσεις!... Στοργικὸς μὰ
καὶ σκληρὸς. Τραχὺς στρατιώτης, ἀλλὰ καὶ γλυκομί-
λητος πολίτης!... Αὐστηρὸς μὰ καὶ ἐπιεικής. Πρᾶος,
ἀλλὰ καὶ τρικυμιώδης εἰς τὰς ἐκρήξεις τῆς ὀργῆς
του!... Φίλος πιστός, ἀλλὰ καὶ ἀντίπαλος ἀμείλι-
κτος, πού δὲν γνωρίζει συμβιβασμοὺς συνειδήσεως...
Πάντοτε ὁμῶς ἀγωνιστής, ἀγωνιστής πού δὲν κάμ-
πτεται οὔτε ἀπὸ τίς ἀποτυχίες, ἀλλὰ καὶ πού δὲν κά-
θεται ἐπὶ τῶν δαφνῶν τῶν θριάμβων του...

Ο Ἰωάννης Μεταξᾶς εἶναι ἀπὸ τὰ φωτεινὰ ἐκεῖνα
πνεύματα, πού σ' ἀραιὰ τοῦ χρόνου διαστήματα ἐμ-
φανίζονται στὴ γῇ, γιὰ νὰ δημιουργοῦν ἱστορίαν... Λὲς
καὶ ἡ Θεία Πρόνοια τὰ ἔχει τάξει γιὰ νὰ σώσουν
ἕνα λαὸ στὴν πιὸ δύσκολη καμπὴ τῆς ζωῆς του...

Ο Ἰωάννης Μεταξᾶς εἶναι τὸ δημιούργημα μιᾶς
ἀενάου προσπάθειας!... Δὲν εἶναι, οὔτε ὑπῆρξεν ἐκεῖνο
πού λέμε τυχερός! Δὲν βρῆκε, ἀπὸ τὰ πρῶτα του βή-
ματα, τὸ δρόμο του στρωμένο μὲ ρόδα! Ἀντιθέτως,
ἀπὸ τῆ στιγμῇ πού γεννήθηκε, ξεπρόβαλε ἐμπρός
του ἕνας δρόμος γεμάτος ἐμπόδια, πού ἀγωνίσθηκε
νὰ τὰ ὑπερνικήσῃ. Ἡ τύχη δὲν τοῦ ἐφάνη καθόλου
προσηνής. Καὶ ἴσως αὐτὸ τὸ γεγονὸς νὰ ἐπέδρα-
σεν ἀποφασιστικὰ στὸν χαρακτήρα του. Ἐτόνωσε
τὸ ἀγωνιστικὸ στοιχείο τοῦ χαρακτήρος του, ἔθρεψε
τὴ θεληματικότητα, τὴν ἐπιμονὴ καὶ τὴν τόλμη του.

Μικρὸς ἀκόμη ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς, στὴν Ἰθάκη

ἢ στὸ Ἀργοστόλι, ξεχωρίζει μέσα στοὺς συμμαθη-
τάς του! Δὲν εἶναι οἱ βαθμοὶ πού δημιουργοῦν μιὰ
αἴγλη περὶ τὸ ὄνομά του ὡς καλοῦ μαθητοῦ. Δὲν εἶ-
ναι ἡ ἐπίδοσίς του στὰ μαθηματικά, πού ἐπιτρέπει
στὸν καθηγητὴ του νὰ τὸν βάλῃ νὰ διδάξῃ μ' ἐπιτυ-
χία τὸ μάθημα τῆς ἀριθμητικῆς ἀπὸ τῆς ἔδρας τοῦ
σχολείου του. Εἶναι προφανῶς κάτι ἀνώτερο, κάτι
καλλίτερο, πού τὸν διακρίνει ἀνάμεσα στοὺς τόσους
ἄλλους συμμαθητάς του: Εἶναι αὐτὸ τὸ τόσο
ἀπροσδιόριστο, ἢ ἐκκολαπιτομένη ἀρχηγικὴ προσω-
πικότης, πού ἀδιόρατα καὶ μυστηριακὰ ἀκτινοβολεῖ
καὶ ἐπιβάλλεται στὸν διαισθητικὸ κόσμον τῶν
παιδιῶν.

Ἦταν ὁ πόλεμος τοῦ 97. Ο Μεταξᾶς, ὡς νεαρὸς
ἀξιωματικός, ὑπηρετοῦσε ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ τότε
Διαδόχου Κωνσταντίνου. Ο Ἀρχιστράτηγος διέγνω-
σεν εἰς τὸν ὑφιστάμενόν Του τὰς ἱκανότητας, τῶν
ὁποίων εἶχεν ἀνάγκην ὁ στρατὸς καὶ τὸν ἐκάλεσε
νὰ παρουσιασθῇ ἐνώπιόν Του.

—Ξέρεις Γερμανικά; τὸν ἐρωτᾷ.

—Ὁχι, Ὑψηλότετε.

—Νὰ μάθῃς, γιατί θὰ πᾶς ὑπότροφος στὴ Στρα-
τιωτικὴ Ἀκαδημία τοῦ Βερολίνου.

Ο Μεταξᾶς δὲν ἄργησε νὰ μάθῃ, καὶ ὅταν ὁ Διά-
δοχος τὸν ἐκάλεσε, μετ' ὀλίγους μῆνας, γιὰ νὰ πραγ-
ματοποιήσῃ τὴν ὑπόσχεσι πού τοῦ ἔδωσε, ὁ νεαρὸς
ἀξιωματικός ἤξερε ἀπταιστως τὴν Γερμανικὴν... Καὶ
ἔφυγε, γιὰ νὰ ἐπιστρέψῃ φέρων μαζί του ὡς τὸν ὑψη-
λότερον ἐπαινον τὴν ὁμολογίαν τῶν καθηγητῶν του
ὅτι «δὲν ὑπάρχει ἄλυτον πρόβλημα διὰ τὸν Ἰωάννην
Μεταξᾶν».

Ἄλλ' ὁ σκοπὸς τοῦ σημειώματος αὐτοῦ, μὲ τὰ περιορισμένα ὄρια, δὲν εἶναι ἡ σκιαγράφῃς οὔτε τοῦ στρατιωτικοῦ, οὔτε τοῦ πολιτικοῦ, ἀλλὰ ἀπλῶς τοῦ Ἰωάννου Μεταξᾶ.

***

Ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς, θὰ μπορούσε νὰ πῇ κανεῖς, εἶναι μιὰ μεγάλη καρδιά, ποὺ ἡ καλωσύνη της κατοπτρίζεται στὸ πλατὺ του χαμόγελο, ποὺ τοῦ φωτίζει καὶ τοῦ γλυκαίνει τὸ πρόσωπο. Ἡ ἀγάπη του πρὸς ὅλο τὸν κόσμον, ἡ εὐγένειά του, τὸ σπινθηροβόλον του πνεύμα, ἡ στοργή του, ἐκδηλώνονται σὲ κάθε περιστάσει... Ἡ ἀγάπη του ἀγκαλιάζει μὲ τὰ θερμὰ της περὰ ὅλη τὴν Ἑλλάδα καὶ θωπεύει μὲ θέρμη τοὺς Νέους, κυρίως, πρὸς τοὺς ὁποίους ὁ Ἀρχηγὸς προσθλέπει μὲ ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον...

Ὁ Ἀρχηγὸς ὑπῆρξε καὶ εἶναι ὑπόδειγμα καλοῦ οἰκογενειάρχου. Ἀξιοπρεπής, δὲν ἐπέτρεψε στὸν ἑαυτὸ του ποτὲ καμμιά παρεκτροπή. Ἔτσι, σὰν σὲ προοίμιον, θὰ μπορούσε νὰ πῇ κανεῖς ὅτι, ἂν ὅλες οἱ Ἑλληνικὲς οἰκογένειες εἶχαν γιὰ μέτρο συμπεριφορᾶς τὴν οἰκογένεια τοῦ Ἀρχηγοῦ, ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς θὰ ἦταν ὁ καλλίτερον συγκροτημένος λαὸς τοῦ Κόσμου.

Τὸν Μεταξᾶν τὸν χαρακτηρίζει ἡ στοργή... Στοργικὸς σύζυγος, πατέρας, ἀδελφὸς καὶ γιὸς. Ἡ ἀγάπη του στὴν Μητέρα του ἦταν καὶ θὰ παραμείνῃ παροιμιώδης.

Στὸ σπῖτι του ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς ἔχει ἐγκαταστήσει τὴν ἀπλὴ ἀρχοντιά, χωρὶς ὑπερβολές, χωρὶς ἀπομιμήσεις. Ὁ Ἀρχηγὸς, ἀπὸ νέος ἀκόμη, εἶχε γνωρίσει καὶ τοῦ στρατῶνα τίς κακουχίες, ὅπως καὶ τὴν ἑλλειψὶ τῶν ἀνέσεων τοῦ σπιτιοῦ τῆς ἐπαρχιακῆς πόλεως.

Ἐξῆσε ἔτσι σὲ περιβάλλον ὅχι πάντοτε ἀρχοντικό! Μὰ ἤξερε νὰ σταθῇ μὲ ἀνεσι στὸ χωρικὸ σπῖτι ποὺ τὸν φιλοξενούσε, ὅπως μὲ τὴν ἴδια ἀνεσι μπορούσε νὰ σταθῇ καὶ στοῦ Παλατιοῦ τίς εὐρύτατες αἰθού-

σες, ὅταν ἐκαλεῖτο, κατώτερος ἀκόμη ἀξίωματικός, νὰ παρουσιάζεται κάθε τόσο μπροστὰ στὸν Βασιλέα.

Νέος ἀκόμη, παρουσίαζε ὅλον τὸν ἀέρα τοῦ ἀνωτέρου ἀνθρώπου, ὅπως ζοῦσε μέσα στὸ ἀπλὸ σπῖτι του καὶ ὡς ἀξίωματικός ἀπλοῦς καὶ ὡς Ἐπιτελὴς μεταγενέστερα καὶ τὸ σπῖτι του παρέμεινε τὸ ἴδιο ὡς σήμερα, γεμάτο ἀρχοντιά καὶ ἀπλότητα. Καὶ ὁ ξένος

Ὁ Ἀρχηγὸς στὸ σπῖτι του.

ποὺ περνᾷ ἀπὸ ἐκεῖ βρίσκεται πάντοτε στὴν πιὸ θερμὴ ἀτμόσφαιρα καλωσύνης καὶ καταδεξιᾶς.

Ἡ πολῦτιμος σύντροφος τῆς ζωῆς του δὲν ὑπῆρξε μικρὸς συντελεστής σ' αὐτό. Πλήρης στοργῆς καὶ ἀφοσιώσεως καὶ ἀκολουθοῦσα τὰς παραδόσεις τῆς οἰκογενείας, διέπλασε ὅλην τὴν ὥραϊαν ἀτμόσφαιραν, μέσα εἰς τὴν ὁποῖαν ἀνεπτύσσοντο ἀνέτως αἱ ἀρεταὶ τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ ἡ ὑποδειγματικὴ ἀνατροφή τῶν τέκνων.

Ὁ Ἀρχηγὸς εἶναι σοφὸς συνομιλητής. Δὲν ὑπάρχει θέμα ποὺ νὰ τοῦ εἶναι ἀγνωστο, δὲν ὑπάρχει σφαῖρα γνώσεως, ποὺ νὰ μὴ τοῦ εἶναι προσιτή. Ἐνήμερος σ' ὅλα. Μύσσης τῶν καλῶν τεχνῶν, ὁμιλεῖ γιὰ τὰ καλλιτεχνικὰ πράγματα μὲ τοῦ εἰδικοῦ τὴν αὐθεντίαν. Στὰ οἰκονομικὰ θέματα εἶναι ἡ τελευταία λέξις τῆς ἐπιστήμης. Εἶπαμε: Δὲν ὑπάρχει θέμα ἀπρόσιτο γιὰ τὸν Ἀρχηγό. Καὶ τὰ χειρίζεται ὅλα μὲ θετικότητα, διαύγεια, ἀνεσι, στοργυγυλὰ καὶ ἀρχιτεκτονικά, ὠλοκληρωμένα, θὰ ἤμπορούσε νὰ πῇ κανεῖς, μὲ τρόπο, ποὺ καταπλήσσει καὶ τὸν πλέον ἐμβριθῆ συνομιλητή.

Ἐνημερωμένος εἰς ὅλα, κρίνει καὶ ἀποφασίζει μὲ διαύγεια καὶ ταχύτητα μαζί καὶ ἡ κρίσις του καὶ ἡ ἀπόφασίς του εἶναι πάντα ὀρθές.

Μονάχα τέτοιες ἀρετὲς χρειάζονταν στὸν ἄνθρωπον ποὺ κυβερνᾷ σήμερα τὴν Ἑλλάδα.

Δὲν μπορεῖ βέβαια κανεῖς νὰ δώσῃ μιὰ πραγματικὴ εἰκόνα τῆς προσωπικότητος τοῦ Ἀρχηγοῦ στίς περιορισμένες στήλες ἑνὸς περιοδικοῦ. Ὁ βιογράφος ποὺ θὰ τὴν ἀναλάβῃ, θὰ χρειασθῇ ἐργασία μακρὰ καὶ ἐπίπονη... Μὰ δὲν θὰ θελήσῃ πολὺ γιὰ νὰ βροντοφωνήσῃ μιὰ ἀλήθεια:

Ὁ Ἰ. Μεταξᾶς δὲν εἶναι δημιούργημα τῆς τύχης. Εἶναι αὐτοδημιούργημα. Ἐφτασε ἐκεῖ ὕψηλά, στοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ τὴν τιμημένη ἔδρα, μὲ μόνους τοῦ συντρόφους τὴν τόλμη, τὴν ἀποφασιστι-

κότητα καὶ τῆς θελήσεως τὴν ὑπέρτατη δύναμι...

Καὶ τότε κανεῖς δὲν θὰ ἀπορήσῃ πῶς, ἕνας ἄνθρωπος, σὰν τὸν Ἀρχηγό, μὲ τὴν εὐγενικὴ ψυχρότητα τοῦ Ἰωάννου Μεταξᾶ, οἰκοδόμησε τὸ περίλαμπρο οἰκοδόμημα τῆς 4ης Αὐγούστου, διὰ τὸ ὁποῖον σήμερον ἐορτάζομεν.

Ἄγγ. Μεταξᾶς

ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΑ

Η ΠΡΟΝΟΙΑ ΤΗΣ 4ης ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΔΙΑ ΤΑ ΟΡΦΑΝΑ. — ΑΝΑΤΡΟΦΗ. — ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ. — ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΜΟΡΦΩΣΙΣ — ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΟΡΦΑΝΩΝ — ΤΙ ΔΑΠΑΝΑ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΔΙΑ ΤΑ ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΑ ΜΑΣ

Υποδειγματικόν κτίριον Όρφανοτροφείου.

Τό Κράτος τής 4ης Αυγούστου μέσα στις άλλες φροντίδες του για την Νεότητα εξέδῃλωσε Ιδιαίτερα τήν στοργή του καί πρὸς τὰ ὀρφανὰ.

Βέβαια στήν Ἑλλάδα ὑπῆρχε πάντοτε τὸ αἶσθημα γιά τὸ ὀρφανό καί ἐλειτούργουν Όρφανοτροφεία. Ἀλλά σήμερον ἡ μεγάλη φυσιογνωμία τοῦ ἀναδημιουργοῦ τῆς Νέας Ἑλλάδος κατέβαλε πᾶσαν προσπάθειαν ὅπως τοὺς δώσῃ μιὰ τέτοιαν ὥθειν ὥστε νὰ ἐκπληροῦν ἀρτιώτατα τὸ σκοπὸ τους.

Εἰς τὰ 30 Ἐθνικά Όρφανοτροφεία ἐστράφη ἡ πατρική του στοργή. Σ' ὅλα τὰ μέρη τῆς χώρας ἤρχισε τὸ ἔργον τῆς ἀνασυγκροτήσεώς των. Πραγματικῶς τεράστια διὰ τὴν μικράν μας χώραν ποσὰ διετεθήσαν καί ἐξα-

κολουθοῦν νὰ διατίθενται διὰ τὴν ἰσχυρὰν των λειτουργίαν. Ἄλλοι κτίζονται οἰκήματα, ἄλλοι προστίθενται νέα εἰς τὰ ἤδη ὑπάρχοντα, ἄλλοι συμπληροῦνται κάθε ἀνάγκη.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Κρατικῆς Ὑγιεινῆς καί Ἀντιλήψεως ὑπὸ τὴν ἀμεσον καθοδήγησιν τοῦ ἀναδημιουργοῦ τῆς Ἑλλάδος Ι. Μεταξᾶ, φροντίζει ὅπως τὰ ὀρφανὰ εἰς τὰ ὁποῖα ἔλειπε καί λείπει τὸ στήριγμα τῶν γονέων των ἐξερχόμενα ἀπὸ τὴν μητρικὴν ἐπίδρασιν τῶν Όρφανοτροφείων εἶναι κατηρτισμένα εἰς κάποιαν εἰδικότητα γεωργικὴν ἢ βιοτεχνικὴν, διὰ νὰ ἀντικρῶσιν τὴν ζωὴν καί ἐξυπηρετήσιν τὸν ἑαυτὸν των καί τὴν Κοινωνίαν.

Μίαν μικράν ἰδέαν τοῦ τί γίνεται γιά τὸ ὀρφανό μέσα στὰ Όρφανοτρο-

φεῖα καί ποιά φροντίδα καταβάλλεται ἀπὸ τὸ Κράτος τῆς 4ης Αυγούστου μᾶς δίδουν αἱ φωτογραφαὶ καί οἱ κατωτέρω ἀριθμοὶ ποὺ εἶναι παρμένον ἀπὸ τὴν ἐπίσημον ἔκθεσιν πεπραγμένων τοῦ τμήματος Όρφανοτροφείων τοῦ Ὑπουργείου Κρατικῆς Ὑγιεινῆς καί Ἀντιλήψεως κατὰ τὸ Οἰκονομικὸν ἔτος 1938—1939.

Τὰ ὀρφανὰ ποὺ βρῆκαν περίθαλψιν κατὰ τὸν περασμένο χρόνον εἰς τὰ 30 Ἐθνικά Όρφανοτροφεία ἀνέρχονται εἰς 2919, ἦτοι 1982 ἄρρενα καί 937 θήλεα.

Εἰς τὸ σύστημα τῆς Ἐκπαιδεύσεως ἐσυνεχίσθη τὸ ἴδιον πρόγραμμα τῶν δύο προηγουμένων ἐτῶν. Δηλαδή ἐδόθη εἰς αὐτὰ μὲν ὁμοίως βιοτεχνικὴ ἢ γεωργικὴ, ἀναλόγως τῆς προελεύσεώς των.

Ἀπὸ τὰ ἄρρενα ἔτυχαν γεωργικῆς μορφώσεως 357, βιοτεχνικῆς 326 καί στοιχειώδους σχολικῆς ἐκπαιδεύσεως 1299.

Ἀπὸ τὰ θήλεα ἔτυχον βιοτεχνικῆς μορφώσεως 334 καί στοιχειώδους σχολικῆς ἐκπαιδεύσεως 603.

Κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ἐσημειώθη ὡς βλέπομεν συγκρίνοντες πρὸς προηγούμενα μιὰ μεγάλη ὥθεισις εἰς τὴν βιοτεχνικὴν ἐκπαίδευσιν τῶν ὀρφανῶν.

Εἰς τὸ Πατάγειον Όρφανοτροφεῖον κατόπιν τῆς οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως ποὺ τοῦ ἐχορηγήθη ἰδρύθη ἡλεκτρομηχανολογικὸν τμήμα τὸ ὁποῖον ἐφοδιάσθη μὲ τὰ ἀπαραίτητα μηχανήματα καί τοιοῦτοτρόπως ἤδη ἐπιτυγχάνεται εἰς αὐτὸ ἡ ἀρτιωτάτη ἐκπαίδευσις 50 ἐκ τῶν τροφίμων του. Ἐκτὸς τούτου καί εἰς τὴν Σιθιτανίδειον Σχολὴν δαπάναις τοῦ Κράτους μορφώνονται 59 ὀρφανὰ εἰς διαφόρους τέχνας, ὡς ἑξῆς: 18 ὡς ἡλεκτρομηχανοτεχνί-

Εργαστήριον Όρφανοτροφείου.

ται, 22 ως οικοδόμοι, 16 ως ξυλοδόμοι και 3 εϋρίσκονται εις τὸ προπαρασκευαστικὸν τμήμα. Τὰ ὄρφανὰ αὐτὰ τὸσον τοῦ Παπαφείου ὅσον καὶ τῆς Σιβιτανιδείου ἐξερχόμενα τούτων θέλουν συμπληρώσει τὰ ὑφιστάμενα κενὰ εις τὰς διαφόρους ἀπομεμακρυσμένας περιφέρειας τῆς χώρας καὶ πρὸ πάντων τῆς Βορείου Ἑλλάδος ἡτις ἀκόμη δυστυχῶς στερεῖται μιᾶς συστηματικῆς βιοτεχνικῆς Σχολῆς.

ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΟΡΦΑΝΩΝ

Ἐπίσης κατεβλήθη κάθε δυνατὴ φροντίς διὰ νὰ τύχουν γεωργικῆς ἀποκαταστάσεως 29 ἀπόφοιτοι τῶν Ἀγροτικῶν Ὁρφανοτροφείων καὶ Οἰκοτροφείων. Τοὺς ἐδόθη ἀνάλογος γεωργικὸς κλῆρος καὶ μίᾳ ἀπαραίτητος οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις.

Ἐτοποθετήθησαν ὡς κοινοτικοὶ γεωπονοτεχνῖται 12 ἀπόφοιτοι Ἑθνικῶν Ἀγροτικῶν Ὁρφανοτροφείων, εις τοὺς ὁποίους ἐδόθη καὶ οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις διὰ τὰ πρῶτα βήματα τοῦ ἐπαγγέλματός των.

Κατὰ τὸ λήξαν ἐπίσης ἔτος ἐτοποθετήθησαν ἀρκετὰ ὄρφανὰ ὡς κοινοτικὰ διδασκάλισσαι τέχνης καὶ ὡς βοηθοὶ νοσοκόμοι διαφόρων νοσηλευτικῶν ἰδρυμάτων.

ΤΙ ΕΔΑΠΑΝΗΘΗ ΔΙΑ ΤΑ ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΝ ΕΤΟΣ 1938-1939

Διὰ τὴν τελείαν λειτουργίαν τῶν

Ἑθνικῶν Ὁρφανοτροφείων καὶ Οἰκοτροφείων κατὰ τὸ οἰκονομικὸν ἔτος 1938-39 διετέθησαν ἀπὸ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους ἐν ὧν 32.360.030.05, διὰ τὰς διαφόρους δὲ κτιριακὰς αὐτῶν ἀνάγκας (ἀγορὰν κτιρίων καὶ κτημάτων, ἐπισκευὰς καὶ ἀνεγέρσεις νέων οἰκημάτων) 4.874.607.30 δραχ.

Ἐκ τῶν ἀνω δαπανηθέντων ποσῶν καταφαίνεται καθαρώτατα ποῖαν σημασίαν καὶ προσοχὴν δίδει τὸ Ἑθνικὸν Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν Ὁρφανοτροφείων.

Μεγάλης σημασίας ἔργα τῆς περιόδου τοῦ ἔτους 1938-1939 εἶναι ἡ ἐναρξίς τῆς ἀνεγέρσεως τῶν Ἑθνικῶν Ὁρφανοτροφείων Θηλέων Πατρῶν καὶ Λαρίσης καὶ τοῦ Ἑθνικοῦ Ὁρφανοτροφείου Ἀρρένων Κονίτης.

Συνεπληρώθη κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ἡ ἀποπεράτωσις τοῦ Ἑθνικοῦ Ἀγροτικοῦ Ὁρφανοτροφείου Ροδότης, τοῦ Ἑθνικοῦ Ἀγροτικοῦ Ὁρφανοτροφείου Ἰωαννίνων, τοῦ Ἑθνικοῦ Ὁρφανοτροφείου Θηλέων Ξάνθης, τοῦ Ἑθνικοῦ Ὁρφανοτροφείου Σερρών, τοῦ Ὁρφανοτροφείου Λασηθίου Κρήτης καὶ διαφόρων ἄλλων ἀνὰ τὴν χώραν τοιούτων, τῶν ὁποίων τώρα ἡ ὅλη ὀργάνωσις εἶναι ἀξιολήλευτος. Ἡ λειτουργία των εἶναι ὑποδειγματικὴ καὶ οἱ τρόφιμοι των γεμᾶτοι ἀπὸ χαράν ζοῦν μέσα σ' αὐτὰ μίᾳ ζωῇ εὐτυχισμένων παιδιῶν καὶ συγχρόνως μορφώνονται βιοτεχνικῶς ἢ γεωργικῶς μετὰ τὴν βεβαιότητα ὅτι ἐξερχόμε-

νοὶ τούτων θὰ μπορέσουν νὰ ἀνταποκριθοῦν εις τὰς διαφόρους τῆς ζωῆς ἀνάγκας.

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΘΝΙΚΩΝ ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΤΡΟΦΕΙΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜ. ΕΤΟΥΣ 1939-1940

Ἡ Ἑθνικὴ Κυβέρνησις καίτοι τοιαύτην ὥθησιν ἔδωκεν εις τὰ Ἑθνικὰ Ὁρφανοτροφεῖα δὲν ἠρκέσθη εις τὴν ἐργασίαν τῆς αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ προβλέπει καὶ προετοιμάζεται διὰ τὴν ἀκόμη περισσότερον τελειοποίησιν αὐτῶν. Διὰ τὸ ἔτος 1939-1940 ὑπολογίζει τοὺς τροφίμους τῶν Ὁρφανοτροφείων εις 2930 καὶ ἔχει προϋπολογίσει τὰ ἐξόδα αὐτῶν πρὸς διατροφὴν καὶ μόρφωσιν τῶν ὄρφανῶν εις πεντήκοντα περίπου ἑκατομύρια, ποσὸν τὸ ὁποῖον προηγούμεναι κυβερνήσεις θὰ τὸ ἐνόμιζαν ἀκατόρθωτον. Συγκεκριμένως δὲ αἱ δαπάναι θὰ κατανεμηθοῦν ὡς ἑξῆς: α') Δι' ἐξόδα λειτουργίας των 34.667.000. β') Δι' ἐπισκευὰς κτιρίων 3.767.000 καὶ δι' ἀνέγερσιν νέων κτιρίων 16.123.000 δραχμ.

Οὕτω πρόκειται νὰ ἀποπερατωθοῦν τὸ Ἑθνικὸν Ὁρφανοτροφεῖον Λαρίσης, τὸ Ὁρφανοτροφεῖον Καλαμῶν, τὸ Ὁρφανοτροφεῖον Κερκύρας, τὸ Ὁρφανοτροφεῖον Κονίτης καὶ τὰ δύο τοιαῦτα Ἀρρένων καὶ Θηλέων Πατρῶν καὶ ὅλα τὰ λοιπὰ νὰ συμπληρώσουν τελείως τὸσον τὰς κτιριακὰς δὲ καὶ τὰς μορφωτικὰς αὐτῶν ἐγκαταστάσεις.

Φ. Φ.

Ψαυτήριος διδασκαλία τῶν ὄρφανων.

ΕΘΝΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Τὸ ἀποκορύφωμα τῆς προσπάθειας τοῦ Νέου Κράτους διὰ τὴν ἐν παντὶ ἀνύψω-
σιν τῆς Ἑλληνικῆς Νεολαίας.—Ἡ τεραστία ὀργάνωσις τῆς Ε.Ο.Ν.— 700.000 νέοι
εἰς τὰς ἐθνικὰς φάλαγγας, ἐκπαιδεύονται ἐθνικῶς καὶ κοινωνικῶς, ἀθλοῦνται,
φυγαγωγοῦνται καὶ ἐτοιμάζονται διὰ νὰ ἀποτελεσσοῦν τὴν σιδηρὰν στρατιὰν τοῦ
μέλλοντος καὶ τὴν κοινωνίαν τὴν ὑγιῶς καὶ ἐθνικῶς σκεπτομένην καὶ δρῶσαν.

«Ἐγὼ ἔχω τὸ αἶσθημα ὅτι ἀπὸ ὅλες τῆς δημιουργ-
γίης ὅπου ἔγιναν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὸ Κράτος
τῆς 4ης Αὐγούστου, εἰς τὰς ὁποίας συμμετέσχεν
ὁλόκληρος ὁ Ἑλληνικὸς Λαός, ἡ καλλίτερη ἀπ' ὅ-
λας καὶ ἐκείνη τὴν ὁποίαν, ὅταν θὰ ὑπάγω εἰς τὴν
ἄλλην ζωὴν, θὰ τὴν πάρω μαζί μου διὰ νὰ τὴν
βλέπω ὡς τὸ καλλίτερον ποῦ ἔκαμα εἰς τὸν κό-
σμον, εἶναι ἡ Ὀργάνωσις τῆς Ἑθνικῆς Νεολαίας».

Τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ Ἀρχηγοῦ χαρακτηρίζουν τὸ
ἔργο τῆς Ε.Ο.Ν. ὡς τὴν μεγαλύτερα μεταβολὴ τῆς Ἐπα-
ναστάσεως τῆς 4ης Αὐγούστου τοῦ 1936, ὡς τὸ ἔργο
ποῦ γίνεται γιὰ νὰ θεμελιωθῇ ὅπῃ οὗτο ὁλος ὁ
ὄγκος τοῦ Νέου Κράτους. Εἶναι τὸ βάθρο τοῦ Γ' Ἑλλη-
νικοῦ Πολιτισμοῦ.

Καὶ τὰ ἔργα αὐτὰ δὲν ἔχουν ἀνάγκην ἐξυμνήσεως,
δὲν θέλουν λυρισμοὺς καὶ παιᾶνας.

Ὁ ὕμνος τῶν καὶ οἱ παιᾶνες τῶν εἶναι οἱ ἀριθμοὶ καὶ
τ' ἀποτελέσματά των.

Αὐτὰ θὰ ἀφῇσωμεν νὰ ὁμιλήσωμεν.

***

Τὴν Ἑλληνικὴ Νεολαία ποῦ τὴν ἔδλεπε ὁ ἀρχηγὸς
ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ ὡς τὴ μόνη σωτηρία τοῦ μέλλοντος
τῆς Πατρίδος, ἔχει ὅλη τὴν εὐχέρεια πιά νὰ τὴν προικίσῃ
μὲ ἰδανικά καὶ μὲ ὀνιὰ αἰσθημάτων διὰ τὴν ἀναγέννησιν
καὶ ἀνόρθωσιν τῆς Ἑλλάδος.

Ἐχει ἐπὶ τέλος τὴν δύναμιν νὰ τὴν προστατεύσῃ.

Γι' αὐτὴν ἐργάζεται, γιὰ τὴν εὐτυχία της, γιὰ τὴν εὐ-
τυχία ὅλων τῶν νέων γενεῶν ποῦ θάρχωνται γιὰ τὴν αἰ-
ωνία εὐτυχία τῆς Πατρίδος.

Ἐτοί ἀφίνει τῆς πρώτης ἐκδηλώσεως ποῦ ἐμφανίζονται
στὰς Πάτρας καὶ στοὺς Γαργαλιάνους νὰ κινηθοῦν στὰ
πλαίσια μιᾶς ἀπέραντης νεανικῆς πρωτοβουλίας, ἀλλὰ
καὶ παρακολουθεῖ μὲ πατρικὴ στοργή καὶ προσοχὴ τῆς
χωρὶς σύστημα προσπάθειες τῶν τοπικῶν αὐτῶν ἐκδη-
λώσεων.

Ἀκολουθεῖ ἡ πρωτεύουσα καὶ ἀμέσως μετὰ ὅλες αἱ
πόλεις καὶ τὰ χωριά τῆς Ἑλλάδος τὸ ἕνα μετὰ τὸ ἄλλο.
Ἡ Ἑλληνικὴ Νεολαία δονεῖται ἀπὸ Ἑθνικὸ παλμό.

Γυμναστικαὶ ἀσκήσεις καὶ παιδιὰ μικρῶν φάλαγγων
εἰς τὸ Παναθηναϊκὸν στάδιον.

Τότε ὁ Ἀρχηγὸς δημοσιεύει τὸν ἱδρυτικὸ Ἀναγκα-
στικὸ Νόμο 334, μὲ τὸν ὁποῖον θέτει τὰ Ἑλληνόπουλα
ὑπὸ τὴν ἀσφάλειαν τῆς Ἑθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας.

Στὸ ἑπαιθετὸ μὲν ἔθνος Ἑθνικὸς ἀλλ' ὅμως νέων καὶ νε-
ανίσκων ποῦ ἔχουν ἑστῆσαι στὰ ἀνώτατα πνευματικὰ
ἰδανικά τῆς Χώρας, ὁ Πατριάρχης καὶ οἱ ἐπαφίονται κί
ἀπὸ τῆς ἐξουσίας τῆς Ἑθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας
καὶ τὸ ἔτος 1937 αὐτὸ ἐπιδίδεται καὶ μετατρέπεται
σὲ «Φυλακτικὴ Φάλαγγα Ἑθνικῆς Νεολαίας» γιὰ νὰ πα-
ρουσιάσῃ τὴν 4η Αὐγούστου 1937 400 μέλη.

Λίγο ἀργότερα ἡ Φάλαγγ ἐνομάζεται εἰς Διοίκησιν
Ἀνωτάτων Σχολῶν Ἑθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας. Τὴν
ἴδια σκεδὸν ἐποχὴ ἐνομάζεται Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος
ἕνας ἀπὸ τοὺς πρὸ θαρραλέους πρωταγωνιστὰς τῆς Ἑθ-
νικῆς Ἰδέας, ὁ Ἀλέξανδρος Κανελλόπουλος.

300 Φαλαγγίται ἐμφανίζονται τὸν Ὀκτώβριον γιὰ
πρῶτη φορὰ στὸ Αἶγιον ἐνώπιον τοῦ Ἀρχηγοῦ, 4000
μετὰ εἰς τὰς 7 Νοεμβρίου στὴν Πάτρα.

7 Νοεμβρίου 1937. Ὁ Ἀρχηγὸς τὴν ἡμέρα αὐτὴ τὴν
καθημερινὴν ὡς τὴν ἐπίσημο ἐπέτειο τῆς Ἑθνικῆς Ὀρ-
γανώσεως Νεολαίας.

Εἰς τὰς 31 Δεκεμβρίου 1937 ἐμφανίζεται στὸν Ἀρ-
χηγὸν τὸ πρῶτο τμήμα τῆς Πρωτευούσης καὶ παραλαμ-
βάνουν ἀπ' αὐτὸν τῆς σημαίους τοὺς ἡ 1η φάλαγγ ἀρρένων
καὶ ἡ 1η φάλαγγ γυναικῶν.

Στις 7 Ἰανουαρίου 1938 συνκεντρώνονται στὰς Ἀ-
θήνας, γιὰ πρῶτη φορὰ, 15.000 περίπου ἀντιπρόσωποι
τῆς Ε.Ο.Ν. γιὰ νὰ εὐχηθοῦν στὴν γιορτῇ τοῦ τὸν Ἀρ-
χηγόν.

Ὁ καθημερινῶς αὐξανόμενος ὄγκος αἰσθάνεται τὴν
ἀνάγκην νὰ ἐκτεταθῇ τὸ ἔργο, τὸ ὁποῖον ἐμφανί-
ται ὡς προσπάθεια τὸν Ἰανουάριον ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ
Νεολαία γιὰ νὰ ἐξελιγθῇ στὸ σημεῖον πολυτελὲς ἐπι-
σημο δογανῶν της, τὸ ὁποῖον ἔγινε τὸ μόνον ἀντήνισμα
τῆς Ἑλληνικῆς Νεολαίας καὶ κυκλοφορεῖ εἰς 80.000 πε-
ρίπου ἀντίτυπα.

Ἡ 25η Μαρτίου 1938 παρουσιάζει ἕνα ὑπέρογο θέα-
μα. Ἡ Πρωτεύουσα ἔχει δύναμιν 10.000 Φαλαγγίτας καὶ
Φαλαγγιστῶνς κί ἀπὸ τῆς ἐπαρχίας ἔρχονται ἄλλες
10.000 χιλιάδες. Ἐχει καθιερωθῇ πλέον ἡ ὁμοιόμορφος
στολὴ καὶ γίνεται μιὰ μεγαλειώδης παρέλασις ποῦ δὲν
τὴν ἐπίστευαν τὰ μάτια τῶν Ἑλλήνων. Ἡ παρέλασις αὐ-
τὴ ἀνοῦσθη Ἡρωικῇ.

Ὁ Ἀρχηγὸς προσφωνῶντας τὰ τμήματα μὲ βαθεῖα

«Τώρα ποῦ ἐδείξατε τί θέλετε σεῖς, ἡ Ἑλληνικὴ
Νεολαία, τώρα τίποτε δὲν μπορεῖ νὰ ἀνακόψῃ τὸν δρό-
μον σας. Σῆκω πάνω. Ἑλληνικὴ Νεολαία».

Καὶ ἀπὸ τότε ἡ ἐξέλιξις τῆς Ε.Ο.Ν. εἶναι κατα-
πληκτική.

Ἡ Α. Β. Υ. ὁ Διάδοχος πύδοκψε νὰ ἀναλάβῃ ἐνερ-
γῶς τὴν Ἀοργηία καὶ αἱ Α. Α. Β. Β. Υ. Υ. αἱ Πριγκί-
πισσαι ἀνώτατα ἀξιώματα.

Εἰς τὰς 11 Δεκεμβρίου ὁπότε ὁ Διάδοχος καὶ ἡ
Α. Β. Διαδόχου παραβρίθουν τὰς σημαίας εἰς τοὺς σπη-
ματισμοὺς τῆς Πρωτευούσης, συγκεντρώνονται εἰς τὸ
Πεδίον τοῦ Ἀρεῶς 58.000 Φαλαγγίται καὶ Φαλαγγί-
τισσαι.

Τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1939 γίνεται τὸ πρῶτο Συνέδριον
τῆς Ε.Ο.Ν. κατὰ τὸ ὁποῖον ἀποκαλύπτεται μιὰ τεραστία
Ὀργάνωσις σὲ σύστημα καὶ σὲ ὄγκον.

Θὰ εἶναι ἀφαντάστως δύσκολον ἂν διχ' ἀδύνατον, νὰ
δώσῃ κανεὶς μὲ κάποιαν διαδραχὴν ἀριθμῶν τὴν ἐξέλιξι
τῆς Ὀργανώσεως τόσο σὲ ἀξίαν ἐμβόλου ὀλικοῦ ὅσον
καὶ ἀνύχου, ἀφοῦ ἐκ τοῦ μηδενὸς ἔορθε σὲ ἀριθμὸν
τεραστίους μέσα σὲ δυὸ χρόνια. Καὶ δυὸ χρόνια τί εἶναι

Είς τὰς δέλτους τῆς Ἑθνικῆς Ὁργανώσεως Νεολαίας ὁ Ἀλέξανδρος Ν. Κανελλόπουλος, ὡς πρῶτος Κυβερνητικὸς αὐτῆς Ἐπίτροπος, ἀλλὰ καὶ ὡς πρῶτο ἐμπνευσμένο δημιουργικὸ χέρι τῆς, θὰ μείνῃ ὡς διηγετικὸ παράδειγμα ἐργατικότητος, ἐνθουσιασμοῦ, ὕψηλῶν πατριωτικῶν αἰσθημάτων καὶ ἀφοσιώσεως πρὸς τὸν Ἀρχηγὸν καὶ πρὸς τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου.

Ὁ Ἀλέξανδρος Κανελλόπουλος δὲν εἶναι ἀπλῶς ἓνας ἀνώτατος βαθμοφόρος τῆς Ε.Ο.Ν. Εἶναι ἡ δημιουργικὴ τῆς πνοῆς, τὸ ἀγρυπνῶν μάτι τῆς προόδου τῆς — ὁ Νέος τῆς καλωσύνης, τῆς ἀγαθότητος, τῆς εὐγενείας. Τὰς ἀρετὰς τοῦ αὐτῆς συγκοινοῦνται βαθύτατα ὅλοι οἱ Νέοι τῆς Ὁργανώσεως, καὶ αὐτὸ ἀκριβῶς ἐξηγεῖ τὴν αὐθόρμητον ἀγάπην καὶ τὸν σεβασμόν, μὲ τὰ ὁποῖα περιβάλλουν τὸν Πρῶτον Νέον ποῦ ἔθεσεν ὑπ' Αὐτὸν ὁ Ἀρχηγὸς ὡς ἐκπρόσωπόν του εἰς τὴν Ε.Ο.Ν.

ἐμπρὸς στὴ δημιουργία ἐνὸς ἔργου ποῦ θὰ μείνῃ εἰς τοὺς αἰῶνας:

Αὐτὴν τὴν στιγμήν, μὲ ὑπερφάνειαν ἐμφανίζομεν τοὺς ἀριθμοὺς αὐτοὺς.

Ἡ Πρωτεύουσα ἔχει δύναμιν 100.000 Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτισσῶν ἐκ τῶν ὁποίων αἱ 75.000 εὐρίσκονται μὲ πλήρη φαλαγγιτικὴν ἐξάρτυσιν. Τὰ 8 οἰκήματα δὲ ποῦ διέθετε τὸ 1938 ἔγιναν 140 σήμερον.

Αἱ περιφερειακαὶ διοικήσεις τῶν ἀρρένων καὶ τῶν θηλέων ἀνέρχονται εἰς 79 ἐναντὶ 11 τοῦ 1938 μὲ σύνολον μελῶν 700.000 ἐναντὶ 500.000 τοῦ 1938.

Καὶ ἰδοὺ τώρα τί γίνεται δι' αὐτὰς τὰς 700.000 τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ τῶν Φαλαγγιτισσῶν:

42 γυμναστήρια εἰς ὅλην τὴν Χώραν δέχονται κατὰ χιλιάδας καθήμεριώς τὰ μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. εἰς τὰ ὁποῖα ὑπὸ τὴν καθοδηγήσιν καὶ ἐπιθελεσὶν γυμναστῶν ἀσκοῦνται καὶ γυμνάζονται.

79 κέντρα ἐκπαιδεύσεως, ὅπου ἐκπαιδεύονται οἱ ἀνῶτεροι βαθμοφόροι, ἀπὸ λοχιτῆν καὶ ἀνω καὶ εἰς 2400 οὐλομῶς οἱ κατωτέροι.

Ἀλλὰ τὸ τεραστίον ἔργον εἶναι τὰ Στρατόπεδα, τὰ ὁποῖα ἀνέρχονται εἰς 10, μὲ πρότυπον τὸ τῆς Πρωτεύουσας καὶ τὸ ὁποῖον εἶναι τελεότατον.

Χιλιάδες παιδιῶν, μέσα σὲ μιὰ αὐστηρὴ πειθαρχία καὶ πατρικὴ στοργή, παραθερίζουν ἀλλὰ καὶ ἐκπαιδεύονται στρατιωτικῶς.

Ἐκεῖ ἀσκοῦνται εἰς τὸ ὅπλον, εἰς ἀπλοὺς στρατηγικοὺς ἐλιγμούς, στὸν τηλεγράφο, στὰ τηλεφῶνα, στὴ σηματοδότησιν καὶ γενικῶς στὸ καθεστὸς τοῦ στρατιωτικοῦ.

Γυμνάζουν τὰ σώματα τῶν καὶ συνηθίζουν τὴν ζωὴν τοῦ στρατιώτου.

Περὶ π.χ. τὸ «Στρατόπεδον Ἰωάννης Μεταξᾶς» δὲν διέθετε παρὰ ὀλίγα ἐξαρτήματα στρατιωτικῆς προπαιδεύσεως: Σήμερον εἶναι μιὰ πλήρης στρατιωτικὴ ἀποθήκη μὲ ὅλα τὰ ὑλικά βολῆς, ὑλικά μεσῶν συνδεσμῶν καὶ διαβιβάσεων, τηλεγράφου, ὀπτικοῦ τοιούτου, μέσα σηματοδοσίας καὶ γενικῶς μὲ ὅλα τὰ ἀναγκαζοῦντα εἰς τὸν στρατὸν ὄργανα.

Ἀλλὰ ἡ ἐξέλιξις τῆς Ε.Ο.Ν. δὲν σταματᾷ ἐδῶ.

Εἰς 10 περίπου νυκτερινὰς σχολὰς γίνεται ἐντατικὴ ἐργασία Ἑθνικῆς ἀγωγῆς.

Αἱ 26 ἀνεμοπορικαὶ τῆς βάσεις ἔχουν δώσει μέχρι τῆς στιγμῆς 48 ομάδας τελειῶν ἀνεμοπορῶν.

Ἡ πυροσβεστικὴ ὑπηρεσία ἐπίσης, ἡ δὲ ὕγειονομικὴ καταρτίζει πληρῶς καὶ διαρκῶς δοκίμους νοσοκόμους καὶ ἀδελφὰς αἱ ὁποῖαι δειγμάτων τῆς καταρτίσεως τῶν αὐτῆς ἐπανελημμένως ἐδείξαν.

50 περίπου ἱατροὶ προσφέρουν τὰς ὑπηρεσίας τῶν εἰς τοὺς ὑποτομίς.

Ἐκατοντάδες Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτισσῶν εἶδρον στοργικὴν ἱατρικὴν περιθαλψίν ἀπὸ τὴν Ε.Ο.Ν. καὶ δεκάδες εἰσῆχθησαν εἰς Νοσοκομεῖα καὶ Σανατόρια.

Συνεκροτήθη ἀξιόλογος ὕγειονομικὴ βᾶσις εἰς τὸν Οἶκον Φοιτητῶν καὶ καταβάλλεται διαρκῶς προσπάθεια καὶ διὰ τὴν φαρμακευτικὴν πρόνοιαν.

Αἱ βάσεις ποῦ εἶχαν τεθῇ τὸ 1938 διὰ τὴν εἰδικότητα τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτισσῶν σήμερον ὀρθοῦνται ὀγκώδεις μὲ ἀποτελέσματα θαυμαστά.

Γιὰ τὴν προπαιδεύσιν οὕτην Ἀεροπορία, Τοπογραφία, Ὀπλομαχητικὴ, Σκοποβολή, Πυροσβεστικὴ, Γεωργικὴν Ἐκπαίδευσιν, Χειροτεχνία, Μουσικὴν, Ξένες γλῶσσας, Ὑγιεινὴν, Οἰκοκυρικὴν, Βρεφοκομία, γιὰ ὅλα τὰ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου ἐξησφάλισεν εἰς τὴν Ε.Ο.Ν. ὅλα τὰ ὑλικά καὶ τεχνικά μέσα.

Ἀλλὰ καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Νεότης ποῦ ἔμαθε νὰ ἀνταποδίδῃ εὐγνωμῶς, προσέφερε μέχρι τῆς στιγμῆς, στὸ διάστημα τῶν τριῶν αὐτῶν ἐτῶν τῆς δημιουργίας, ὅτι δὲν προσέφεραν εἰς ὀλοκλήρους δεκαετητίδας.

Προσέφερε τὴν ἐργασίαν τῆς διὰ κοινωφελὲς ἔργα 30.000.000 περίπου δραχμῶν.

Ἰδοὺ τί γίνεται. Ἰδοὺ τί συντελεῖται στὴς Φαλαγγεὶς τῆς Ἑθνικῆς Ὁργανώσεως Νεολαίας. Ἰδοὺ πῶς ροδίζει τὸ εὐτυχὲς μέλλον τῆς Πατρίδος ἀπὸ τὴν εὐτυχισμένη Νεολαία.

Μὲ τὴν ἴδια ὁρμή καὶ τὸν ἴδιο ρυθμὸ προχωρεῖ καὶ ἡ πνευματικὴ ἀσκήσις τῶν μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν.

Μόνον εἰς τὴν Πρωτεύουσα γίνονται 600 διαλέξεις τὸν μῆνα.

Βιβλία, περιοδικὰ, ἔντυπα παντὸς εἴδους εἰκόνας κλπ. κυκλοφοροῦν μεταξὺ τῶν μελῶν γιὰ τὴν διαφώτισιν.

Ο 'Αρχηγός και ο 'Επίτροπος εις μίαν παρέλασιν.

Θεατρικαί παραστάσεις, συναυλίας και έορταί διά την ψυχαγωγίαν έχουν γίνει άνω των 5.000. Έκδρομαί δε υπερέβησαν τις 15.00.

Είναι καταπληκτικό όταν σκεφθῇ κανείς ότι η Ε.Ο.Ν. έχει 50 περίπου μπάντες (μουσικούς Φαλαγγίτες με χάλκινα όργανα) και 3.900 χορωδίες.

Αλλά θα έρωτήση ο αναγνώστης: Τί γίνεται εις τόν άθλητισμόν;

Αυτό είναι ένα άλλο μεγαλειώδες κεφάλαιον. Η άθλητική έξόρμησις της Ε.Ο.Ν. πού έγινε τόν Μάιον με τους Α' Πανελληνίους Αγώνας, υπήρξε τό άποκορύφωμα της άθλητικής Ιδέας και απέδειξε βαθειά κατανόησι της κατευθύνσεως της άθλητικής άγωγής της 'Ελληνικής Νεότητος και από τους άθλητάς Νέους και Νεανίδας.

100.000 Νέοι και Νέες πού άθλούνται σήμερα στίς δεκάδες των γυμναστηρίων όχι με τό πνεύμα της ατομικής και της εγωιστικής υπεροχής, αλλά με τό βαθύ αίσθημα του άγώνος του συνόλου διά την έπιτυχίαν, είναι μία από τις μεγαλύστερες έπιτυχίες της 'Εθνικής 'Οργανώσεως Νεολαίας.

Είναι έπιτυχία διότι κατώρθωσε νά μεταδώση από τό μακ, ο Σκατατα άθλητή μέχρι στο. ώρμη το του αθλη-μα ότι η άθλησις δεν έχει μόνο σκοπό την σωματικήν ρώμην αλλά και την ψυχικήν και πνευματικήν άκμήν.

Οί Φαλαγγίτες και οί Φαλαγγίτισσες υπήρξαν υπέροχοι και εις τάς δύο αυτάς έπιδόσεις. Της άθλήσεως και του σώματος και του πνεύματος. Αλλά και του πνεύματος του ομαδικού άγώνος όχι μόνον εις τόν στίβον των στίβων αλλά και εις τον στίβον της ζωής.

Έτσι πειθαρχημένοι και ιεραρχημένοι προχωρούν για «Μιά 'Ελλάδα Νέα».

Πιστοί και υπάκοοι στά προτάγματά των ανωτέρων των όπως είναι, δεν είναι δυνατόν παρά νά φθάσουν εκεί όπου τούς περιμένει η 'Επιτυχία και η Δόξα.

Κι' ο 'Αρχηγός δεν χωρίζει τ' άγόρια άπ' τ' κορίτσια στο καθήκον και στίς υποχρεώσεις. Κι' από τά μέν και από τις δε ζητεί νά δώσουν ό,τι έχουν στην ψυχή τους για νά στρώσουν όσο μπορούν ομαλότερο δρόμο και νά φθάσουν σ' αυτό τό όραίο τέρμα.

«Έχω νά σας πώ κορίτσια και νά ξέρετε (έλεγε στο λόγο του στάς Καλάμας) ότι η γυναίκα είναι τό στολίδι της ζωής του ανθρώπου και νά γνωρίζετε πολύ καλά ότι είσθε τά στολίδια των σπιτιών σας των τωρινών και των σπιτιών πού θα δημιουργήσετε άργότερα. Η γυναίκα είναι ο στόχος γύρω από τόν όποιοι στρέφεται όλη η ζωή της οικογένειας και άι η γυναίκα δεν είναι εις την θέσιν της, άν η γυναίκα παραστρατήση, η οικογένεια πέφτει και διαλύεται. Αυτά νά σας έντυπωθούν καλά εις τό μυαλό σας διά νά έννοήσετε την φοδεράν ευθύνην πού έχετε επάνω σας, κορίτσια της 'Ελλάδος».

Κι' ο λόγος αυτός πού είναι ένας ύμνος και ένα ευαγγέλιο μαζί προς την 'Ελληνίδα έκαρποφόρησε κι' άνθει κάθε αυγή πού ξημερώνει στη νέα 'Ελλάδα.

Η Ε. Ο. Ν. είναι δική του, είναι δημιουργία του και βαδίζει με την πνοή του.

«Έγώ σας αγαπώ σαν νά είσθε παιδιά μου. Και είσθε υπό μίαν έννοιαν παιδιά μου, διότι άν η οικογένειά σας σας έφερεν εις τόν κόσμον, άνήκετε και εις έμέ πού σας έφερα εις την 'Οργάνωσιν της 'Εθνικής Νεολαίας, εις την όποιαν βασιζόμεν τόσας έλπίδας και τόσα όνειρα».

Μ. Γ. Δείμ.

Η Ε.Ο.Ν. καλλυργει κατ' έξοχην τό πνεύμα του 'Αθλητισμού.

ΣΥΝΘΗΜΑΤΑ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

— Νά γίνουμε και πάλε, σαν φυλή 'Ελληνική, ό,τι η 'Ιστορία μας και η παραδοσί μας έπιτάσσει να γίνουμε «...Λίκνον πραγματικού πολιτισμού. Γωνία γής φωτοδότρα. 'Ιστορία του ανθρώπινου Γένους φωτεινή, τόπος, όπου κάθε 'Αρετή και κάθε έκδήλωσις Εύγενείας και Κάλους θάχουν μόνιμα την θέσι τους...»

— Νά γίνουμε σαν πρώτα άνδρειώμενοι ψυχικά, σωματικά και πνευματικά.

— Νά κρατήσουμε τις ψυχές και τις συνειδήσεις μας τις 'Ελληνικές μακριά, πολύ μακριά άπ' τις υπάνθρωπες τάσεις, έξω άπ' τις άπόποιες τις βαρείες των άλλων, ύψηλά πολύ ύψηλά, τόσο, πού νά άτενί-

ζουν ύψούμενες οι άλλες ψυχές και συνειδήσεις των άλλων ανθρώπων.

Νά μη ξεχιασε ποτέ τις βαρύτατες ευθύνες πού έχουμε σαν 'Ελληνες νέοι, προς την 'Εθνικήν μας 'Ιστορίαν και Παραδοσι και με τη συνείδησιν των ευθυνών μας αυτών σαν κανόνα μας νά δημιουργούμε την 'Ελληνική μας ζωή. Ε.Ο.Ν.

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΓΗ

ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟΥ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

4ης ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1939/Δ'.

Πρός άπαντας τούς σχηματισμούς μας

Συναγωνιστές και Συναγωνίστριες,

«Μιάν ή μέρα σάν έτούτη, τήν όλόφωτη κι' ωραία» συνέλαβε, απέφασε και έτόλμησε ο 'Αρχηγός.

Έτόλμησε τήν 'Επανάστασι για τήν 'Ελλάδα. Έτόλμησε τόν άγώνα για τήν 'Αναγέννησι του 'Εθνους. Έτόλμησε να εκδηλώσθ τόν πόθο του 'Ελληνικού Λαού. Έτόλμησε να εκπληρώσθ τήν έπιταγή της φωτεινής 'Ιστορίας του 'Ελληνισμού. Έτόλμησε και πήρε στα στήθερά χέρια του τήν όποχρώσι του 'Εθνους απέναντι στην 'Ιστορική του αποστολή.

Κι' ήταν ή σύλληψις, ή απόφασις και ή τόλμη αυτή του 'Αρχηγού ή έκφρασις της δυναμείας της φυλής μας, να στερη πάντα ζωντανή και πάντα νία εμπρός ο' όσες της παρουσιάζονταν αντίξοότητες για τόν δημιουργικό βίο της.

Κι' ήταν ή σύλληψις, ή απόφασις και ή τόλμη αυτή του 'Αρχηγού ή έκφρασις της πίστης, ή εκδήλωσις της δυνάμεως του 'Πιστεύω' του, που φάνηκε «Μιάν ή μέρα σάν έτούτη τήν όλόφωτη κι' ωραία», σάν ήλιος μέσα από πυκνή όμίχλη, μέσα από σκοτάδι, σάν μεγάλο Ναι της ζωής, σάν 'Ηλιος αληθείας και άρετης με όλοκαθάρσι και καυτερές άχτίδες, που σούσαν τά ψεύτικα φώτα, που διαλύσαν τό σκοτάδι και τήν όμίχλη, που κατεκαλύπταν τήν μοναδική χώρα, τήν 'Πατρίδα μας, τήν 'Πατρίδα του πνεύματος, της αλήθειας και της ανδρώας άρετης.

Από τόν 'Ηλιο αυτόν φωτίστηκε πρό πάντων ή 'Ελληνική Νεολαία, που βυθίζοντας τό βλέμμα της στοχαστικά μέσα στα βάθη της ψυχής της και βλέποντας τις άμαρτίες που όπηχαν μέσ' στην σκέψι της και μέσ' στις ένέργειές της, τις πήρε με τά ίδια της τά χέρια και τις τίναξε μακριά με φρίκη. Και γεμισαν τά στήθη της με μίαις, και πλήρωσε ή ψυχή της και ή καρδιά της από ένθουςιασμό και τά μάτια γεμάτα όγεια πιά άντικρύσανε τό φός του 'Ηλιου, χωρίς να τρεμουλιάζουν και μέσα από τά βάθη της συνειδήσεως της πηόησε ή κραυγή της ένγνωμοσύνης, της πιστεύω και της άφοσίωσής προς τόν 'Αρχηγόν. Μαζί μ' όλόκληρο τό 'Εθνος ή 'Ελληνική Νεότης ξεκίνησε τό δρόμο τών μεγάλων μας περπομένων.

Συναγωνιστές και Συναγωνίστριες,

«Μιάν ή μέρα σάν έτούτη τήν όλόφωτη κι' ωραία» ο 'Αρχηγός πήρε τη Γαλανόλευκη Σημαία που σε κάθε κυματισμό της, κάτω από τό γαλανό ούρανό μας ζωντανίζει τούς όρούς και άγώνες της φυλής μας, τήν έσπρε εμπρός μας και μας έλαε :

«ΕΙΣΑΙ ΣΥ, ΝΕΟΛΑΙΑ, ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΟΥΣ. ΕΙΣΑΙ ΣΥ ΝΕΟΛΑΙΑ, ΕΚΕΙΝΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑΝ ΠΡΟ ΠΑΝΤΟΣ ΘΑ ΔΩΣΩΜΕΝ ΤΗΝ ΨΥΧΗΝ ΜΑΣ ΟΛΗΝ ΚΑΙ ΟΛΑ ΜΑΣ ΤΑ ΜΕΣΑ ΔΙΑ ΝΑ ΣΩΣΩΜΕ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΟΥΣ».

Και πήραμε με σεβασμό και τιμή από τά χέρια του 'Αρχηγού μας τήν 'Ελληνική Σημαία και τήν στήσαμε εμπρός στον άγώνα μας για τόν 'Ελληνισμό, τά 'Ιδανικά του, που τά περιλαμβάνει έξ όλοκληρου ή έννοια της 4ης Αύγουστου.

Επέρασαν έως τώρα από τήν εύλογημένη ήμέρα της 'Επανάστασεως τρία χρόνια. Τρία χρόνια τώρα ή 'Ελληνική Νεολαία, με τό σκευφύρι στο χέρι και τήν πίστι στην καρδιά άνοίγει διάπλατα τόν δρόμο που της έδειξε ο 'Αρχηγός, αυτόν τόν μοναδικό, που όδηγεί στο ήθικό Μεγαλειό και τήν όλική εύμερία του Λαού μας.

Από τόν δρόμο αυτόν δέν πρόκειται να γυρίσουμε πίσω ποτέ. Μονάχα μία φορά τό χρόνο, κάθε μέρα σάν τη σημερινή θα στρέ-

φουμε να βλέπουμε πόσο προχωρήσαμε. Και ξανά θα ξεκινάμε στη μεγάλη αυτή πορεία, που πρέπει να είναι πορεία θριάμβου, και που θα συνεχισθί άνά τούς αιώνας από κάθε καινούργια γενιά.

Από αύριο και πάντοτε ο άγών θα συνεχίζεται. Γεμάτοι πίστι και αλtruοξία άπενί- ζουμε εμπρός μας στούς μεγάλους διάπλους όρίζοντας, που μας άνοίξε ο 'Αρχηγός και που τούς φωτίζουν οι πρώτες όλόχρυσες άχτίδες του Τρίτου 'Ελληνικού Πολιτισμού.

Γιορταζουμε σήμερα τόν Αυτρωμό, τήν Σωτηρία και τήν 'Αναγέννησι. Αισθανόμενα τήν έλαροι και τήν άγαλλίασι που μας δίνει ή συνείδησις του Μεγαλειού της φυλής. Δοξολογούμε τόν 'Αρχηγό και Αυτρωτή, τόν Πατέρα και τόν Δημιουργό 'Αγωνιστή, τόν 'Εναν, που μόνος αυτός είναι ή έκφρασις του 'Εθνικού 'Ιδίου και της 'Εθνικής Θελήσεως, ο έρμηνητής και ο ένσπρκτης τών 'Ιδανικών μας και τών όνείρων μας ο Πραγματο- ποιητής.

Σαν συνεισφορά μας στη σημερινή γιορτή του 'Εθνους δίνουμε τη διαδεδομένη, πως έχοντες βαθειά συνείδησι τών μεγάλων μας όποχρλώσεων και της 'Ιστορίας μας άποστο- λής, θα συνεχίσουμε τόν άγώνα με πίστι, με πάθος, με φανατισμό και τρέλλα άκόμα, με αλtruοξία και πεποίθησι. Αυτό τό έργον είναι έργο του κανέναν και της κανένας σας, φυλαγγίτες και φυλαγγίτισσες, Σκαπανείς και Σκαπανίσσες, όπως άκριβώς ο κανένας και ή κανέμα σας όκριστήκατε τόν όρκο μας τόν ιερό. Κι' έτσι άς κάνουμε όλοι μαζί σήμερα τό πιο πολύτιμο δώρο στον 'Αρχηγό.

Ας του όρκισόμαστε πως στην έπομένη επεί- τησης 'Εξομολόγως, θα μporέσθ πάλι, κυ- τάζοντας τη Νεολαία του, να ξέρη ότι ή Ε. Ο.Ν. προχωρεί πάλι με όρη για τήν πραγ- ματοποίηση της άποστολής της. Για να αντα- ποκριθούμε στην άποστολή αυτή με πληρότητα δέν πρέπει να παραλείψουμε καμία όυσια, κανένα μέτρο, καμία προσπάθεια και πρέπει πρό πάντος να εργασούμε όλοι και όλες χωρίς εξαίτησής κατω από τά νέα συν- ήματα και τις νέες κατευθύνσεις που θα δοθούν για τήν καινούργια περίοδο. Εμπρός ο' αυτή τήν άποστολή, τήν ακατάβλητη μας θέλησι δέν όπαρχει κανένα έμποδίο, καμία δυσκολία, γιατί είναι ή θέλησις του 'Αρχη- γού, ή θέλησις του Λαού, ή θέλησις της νέας γενιάς. 'Η μία και ένιαία θέλησι της 'Ελ- λάδος.

Συναγωνιστές και Συναγωνίστριες,

Σε μας έτυχε να πέσθ τό βαρύτατο φορτίο της συνεχίσως ένός ένδοξου παρελθόντος και της δημιουργίας ένός 'Ισάου μέλλοντος.

Σε μας έκανε τήν τιμή να εμπιστευθί ο 'Αρχηγός και τό 'Εθνος τη συνέχισι της 4ης Αύγουστου, τη συνέχισι της 'Αναγεννήσεως.

Τά άκρια μπράτσα μας άπολωμένα από τήν Πίστι και τόν ένθουςιασμό, θα κρατή- σουν όψηλά με όπερήφανη και άλύγιστη άντο- χη τό έργον αυτό που μας εμπιστεύεται ο 'Αρ- χηγός, ο Πρώτος 'Αγωνιστής και Πρώτος Φαλαγγίτης της Χώρας 'Ιωάννης Μεταξάς. Και θα τό κρατήσουμε γιατί πιστεύουμε.

Πιστεύουμε ο' ένα όεσπνευστο 'Αρχηγό, Πατέρα, 'Αναδημιουργό, Εμπνευστή και Εμ- πνευστή και σε μία όπερήφανη, όπερήφανη και λυτρωτική 'Ιδεολογία, τήν 'Ιδεολογία της 4ης Αύγουστου, όπλησθ τήν 'Ιδεολογία του 'Ελ- ληνισμού.

Πιστεύουμε, όχι στο όρθλο μιάς 'Ιστορίας, μα στη ζωντανή 'Ελληνική πραγματικότητα, που πηγάζει από τήν 'Ιστορία αυτή και που πρέπει νάνα άνταξία της.

Πιστεύουμε στη μία, τήν αιώνια, τήν άσθε- στη φύλα του 'Ελληνικού πνεύματος, της 'Ελληνικής ψυχής, που με τη γόνιμη έάρμη της και τήν όρη της 'Ελληνικής Νεότητος δημιουργήσε, ότι όπαρχει τό Μεγάλο και τό όραίο και ο' όλους τούς αιώνας.

Πιστεύουμε στο μόνο φορέα της θέλησεως του 'Ελληνικού Λαού, που τη νύχτα της 4ης Αύγουστου 1936 γκρέμισε κάθε άναξίτητα, κάθε διαφθορά και άδικία και μας έφερε στο δρόμο που όδηγεί σε μίαν 'Ελλάδα Νέα.

Πιστεύουμε ο' όλους τούς 'Ελληνες που ζουν και δημιουργούν όκορπισμένοι ο' όλο τόν κόσμο, για να δείχνουν στούς ξένους Λαούς τήν ακατάβλητη και άδάμαστη ζωτικότητα της φυλής μας.

Πιστεύουμε στούς 'Ιδιους τούς έαυτούς μας' τούς Φαλαγγίτες, τούς Σκαπανείς, τις Φα- λαγγίτισσες και τις Σκαπανίσσες του Τρί- του 'Ελληνικού Πολιτισμού, οτά 'Ελληνόπου- λα και τις 'Ελληνοπούλες που έξφυγαν μιά για πάντα από τήν έπίδρασι του άμαρτωλού παρελθόντος και ήρθαν προς τό φός της 4ης Αύγουστου.

Πιστεύουμε ο' Αύτόν, που έδωσε νόημα και σκοπό στη ζωή μας. Σ' Αύτόν που κατέλυσε τό Κράτος του ψεύδους, που ξερίζωσε τό καθεστώς της άμφιβολίας και έθεσε σάν βάσι του έργου του τήν άσύστηρή προσήλωσι προς τις άπόλυτες και αιώνιες 'Ελληνικές αλή- θειες.

Πιστεύουμε στόν 'Εναν, τό Μοναδικό, τόν Πατέρα που μας φύσηξε τήν πνοή του, που γι' αντάλλαγμα όρκιστήκαμε να τηρήσουμε πιστά στις όποθήκες του και να τις μεταδώ- σουμε στις έρχόμενες γενιές.

Πιστεύουμε στην Ε.Ο.Ν. σάν έξασφάλισι του 'Ελληνικού μέλλοντος και δημιουργό 'Ελλήνων και 'Ελληνίδων αληθινών.

Συναγωνιστές και Συναγωνίστριες,

Ένα σάλλησμα άντιλαλεί στην 'Ελληνική γή και τις 'Ελληνικές θάλασσες και καλεί τούς 'Ελληνες στο Μεγάλο Συναγερμό.

Είναι τό όθιο σάλλησμα του Αυτρωτού, που καλεί ο' ένα προσκύημα της άγίας αυτής ήμέρας.

Και τά σημαντρα τών 'Ελληνικών 'Εκδη- σιών σημαίνουν τήν επείτιο της άναστάσεως του 'Ελληνικού Λαού, τά 'Ελληνικά όπλα βροντούν χαίρετιστρία τη δύναμι της 'Ελ- λάδος, τό άμύνη και τό σκεπασή γεμίζουν τήν καθορή 'Ελληνική άτμοσφαίρα με τό χα- ρωπό τραγούδι της δουλειάς, του μόχθου και της δημιουργίας. Και πάνω άπ' όλα άκού- γεται μία διάτορη ίαχη, ίαχη θριάμβου, ίαχη άγώνος, ίαχη Νεότητος.

Πιστεύουμε! Αγωνίζομεθα! Νικούμε! και Εόγνυμονόμει!

Και έτσι, άν σάς ρωτήσθ κανείς, γιατί βαδίζετε με τόση όρη, με τόση πεποίθησι, με τόση περηφάνια, να τού άπαντήσετε :

— Γιατί πιστεύουμε!

Αν ζήτησθ κανείς να τού έξηγήσετε γιατί οι όρατες 'Εθνικές μας Φαλαγγες ξεπερνούν σήμερα πολύ τό μισό έκαιομόριο νέων να τού δώσετε τήν άποκρισι :

— Γιατί πιστεύουμε!

Κι' άν κανείς θέλησθ να μάθθ, γιατί οι Νέοι και οι Νέες της 'Ελλάδος περιφρουρούν και με τη ζωή τούς άκόμα τό οικοδόμημα της 4ης Αύγουστου, τά 'Ελληνόπουλα να τού άπαντήσουν :

— Γιατί πιστεύουμε!

Συναγωνιστές και Συναγωνίστριες,

Με τις Σημαίες ψηλά. Με τό βήμα στα- θερό. Με τις ψυχές άγρυπνες και με δύναμι άνεξάντλητη 700.000 Νέοι και Νέες προχω- ρούμε βροντοφωνώντας :

Ένας Βασιλεύς και Μία Πατρίδα!

Ένας Κυβερνήτης και Μία 'Ιδεολογία!

Ένας Λαός — Μία Νεολαία και

Ένας Σκοπός!

ΕΜΠΡΟΣ ΓΙΑ ΜΙΑ ΕΛΛΑΔΑ ΝΕΑ!

Για τόν σκοπό αυτόν, άπ' ένα 'Εθνος γιορ- τάζει, τήν 'Ανάστασι του, ο' Αγών συνεχίζεται.

Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗ. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΑΛΕΞ. Ν. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

Η 4^Η ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Ἀφιονισμένο μάχονταν τὸ πλῆθος,
ὅλοι τὴν ἴδια ὑψώνανε κραυγὴ
κι' ὡς πάλευαν φρικτὰ στῆθος με' στῆθος
με' σάρκες κι' αἷμα σπέρνανε τὴ γῆ.

Ὁ πρᾶος λαὸς ἐβόγγαε κι' οἱ δρόμοι
κορῶναν ἀπὸ σάλο καὶ βοή,
πέφταν ἀπὸ τὰ βάθρα τους οἱ Νόμοι
γκρεμίζονταν στὴν ἀβυσσο οἱ Θεοί.

Οἱ πολιτεῖες ἀνάθαν, τὰ τουφέκια
βροντοῦσαν με' τὴ λάμψη τῆς αὐγῆς
σὰ νᾶσκαζαν βροχὴ τ' ἀστροπελέκια
σατανικῆς ὀργῆς.

Κι' ἔπεφτε σὲ συντρίμμια ἡ Θεία Ἑλλάδα,
τ' ὠραίου φωτὸς ἐστέρευε ἡ πηγὴ,
τῆς ἱστορίας ἔσθυν' ἡ λαμπάδα
τῶν θρύλων ἐσκοτείνιαζ' ἡ αὐγὴ.

Καὶ ξάφνου νέα ἡμέρα ξημερώνει!
Ὁ Ἀρχηγὸς μιὰ νύχτα Αὐγουστιανὴ
ἀδράζει στὰ δυὸ χέρια τὸ τιμόνι
καὶ βρέχουν φῶς κι' ἀγάπη οἱ οὐρανοί.

Καὶ τώρα φλογεροὶ ζεσταίνουν ἥλιοι,
καὶ τώρα γίναν ὅλοι ἀδελφοί,
Ἑλλάδα! Ἑλλάδα! λένε ἐχθροὶ καὶ φίλοι
κι' ἀποξεχνοῦν τὸ χθὲς ποῦ ἔχει ταφὴ.

Ἀνθοβολοῦν καινούργια καλοκαίρια,
πλημμύρισε με' λάμψη ἡ σκοτεινιά
καὶ μέσ' ἀπὸ τὰ γόνιμά Του χέρια
ἐκάρπισε στὸ φῶς ἡ νέα γενιά.

Τὰ ὄνειρά μας εἶναι ὄνειρά του
δική μας ἡ δική του ἡ καρδιά,
ἐκάναμε χαρὰ μας τὴ χαρὰ του
κι' εἴμαστε ἀπὸ τὰ παιδιὰ του πιὸ παιδιὰ.

Κι' εἴμαστε οἱ νέοι ἀνθοί, ἡ νέα φλέβα
στ' αὔριο ἕνας ἀσάλευτος σταθμὸς
εἴμαστε μεῖς τὸ Ἄλφα καὶ τὸ Ὠμέγα
αἰώνιος κι' ὁ ἀκούραστος ρυθμὸς.

Γιάνν. Γιαννακουδάκης - Στυλῆτης

ΕΜΠΡΟΣ ΓΙΑ ΜΙΑ ΕΛΛΑΔΑ ΝΕΑ...